

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**
Маріупольська міська рада
Управління освіти
Освітній округ № 7
Комунальний заклад « Маріупольська загальноосвітня
школа І-ІІІ ступенів № 47»

Затверджена
на раді ЗОШ № 47
11.09.2008
Протокол № 1

**ЦІЛЬОВА КОМПЛЕКСНА
ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ШКОЛИ
на період 2008-2015 роки**

Автори
Воробей Н.І., директор школи
Ферсілеева Ж.М., заст. директора з НВР
Стовба С.М., заст.. директора з НВР
Цунікова І.О. , методист МНМЦ
Ігнатова О.М., психолог школи

Зміст

1.	<u>КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ШКОЛИ</u>	
2.	ПАСПОРТ ПРОГРАМИ.....	3
3.	АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗОШ № 47.....	5
4.	НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ.....	8
5.	ОСНОВНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	9
5.1.	МЕНЕДЖМЕНТ ПРОГРАМИ.....	
5.2.	ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ.....	
6.	ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА ПРО ШКОЛУ.....	
6.1.	ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВАНОВОГО ПРОЦЕСУ.....	

6.2. МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ.....

6.3. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....

6.3.1. ВЕРТИКАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ.....

6.3.2. ГОРИЗОНТАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ.....

6.3.3. СОЦІАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ.....

7. РІВЕНЬ ЯКОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ.....

8. МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

9. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....

10. КАДРОВІ РЕСУРСИ.....

11. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....

12. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....

13. SWOT - АНАЛІЗ

14. PEST – АНАЛІЗ

15. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ

комунального закладу

«Маріупольська загальноосвітня школа

I-III ступенів № 47 Маріупольської міської ради

Донецької області",

опорного закладу освітнього округу № 7

Загальні положення

Розбудова незалежної держави, формування національної економіки на засадах ринкової економічної моделі, діяльність України на міжнародній арені як рівноправного суб'єкта міжнародних відносин - надзвичайно складний процес.

Трансформація різних сторін суспільного життя, у тісному взаємозв'язку з перебудовою в різних сферах потребує модернізації освіти, бо існуючий зміст загальної середньої освіти не у повній мірі відповідає соціальному замовленню

сучасного українського суспільства, яке реально живе в умовах ринкової економіки. Наразі соціум потребує нового, адекватного сучасному етапу розвитку рівня та якості освіти, яка б сприяла формуванню у школярів творчого мислення та соціальної усталеності, моральності та гуманності, підприємливості, практичних здібностей. Усе це складає основу соціального замовлення суспільства сучасній школі. В умовах подальшого реформування економіки в Україні актуальними завданнями шкільної освіти є створення та удосконалення системи освіти з метою впливу на процес соціальної інтеграції своїх випускників у соціум.

Нормативно-правовою основою Концепції розвитку регіональної освіти є державні документи: Конституція України, Національна доктрина розвитку освіти, закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійно-технічну освіту», постанова Верховної Ради України «Про стан і перспективи розвитку середньої освіти в Україні» (від 09.01.2007 р. № 536-V), Концепція 12-річної середньої загальноосвітньої школи, Концепція Державної програми розвитку освіти на 2006-2010 рр., а також Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» (від 04.07.2005 р. № 1013/2005), Освіта для інноваційних суспільств у XXI столітті, Підсумковий документ саміту «Групи вісімки».

Модернізації освіти Донецької області ґрунтується на врахуванні регіональних умов, складнощів та позитивних надбань регіональної системи освіти й водночас передбачає істотні зміни, зумовлені сучасними тенденціями розвитку інноваційного суспільства на ринку праці та визначає шляхи розв'язання нагальних потреб освіти через конкретизацію мети, завдань, корегуванню змістової частини та удосконалення системи педагогічних технологій.

Концептуальні компоненти

Школа є складовою комплексної системи освіти як соціокультурного феномена суспільства та втілює гуманістичну тріаду сучасної філософії освіти: людина - освіта - соціум, де базовими компонентами в реформуванні освіти є гуманізація та демократизація.

Освітній процес у навчальному закладі потрібно розглядати у двомірному ракурсі: як соціальний інститут і як один із секторів ринку освітніх послуг. Тому актуальною потребою освітньої діяльності навчального закладу стає орієнтація соціальної інтеграції випускників у соціум, ринкову економіку країни, що забезпечує розвиток конкурентних переваг і ключових компетенцій кожної особистості та відповідає вимогам соціуму і потребам регіону.

В основу теоретико - методичного підґрунтя сучасної освіти покладені **концептуальні стандарти міжнародного рівня:**

- *концепція неперервної освіти* (frequent continuing education), яка останнім часом розглядається як навчання протягом життя (life-long learning). Вона передбачає, що навіть за наявності фундаментальної освіти людина повинна з певною регулярністю оновлювати свої знання не тільки з ініціативи установи, але й за власним бажанням;
- *концепція «установи, що навчається»* (learning organization), згідно якої формування індивідів, які здатні реагувати на нові вимоги за допомогою постійного навчання й неперервної освіти, здійснюється паралельно з формуванням менеджменту установи, яка формує певні якості. Саме установа повинна виробити в собі системи, механізми й корпоративну культуру, які в змозі забезпечити її потужний внутрішній потенціал для адаптації за допомогою навчання в динамічному зовнішньому середовищі й наступному формуванні та розвитку кадрового потенціалу, що відповідає мінливим завданням, які безупинно змінюються;
- *концепція «управління знаннями»* (knowledge management), в якій акцентується увага на тому, що при сучасному загостренні конкуренції, динаміці змін, орієнтації на прибуток та пошуку переваг, особливого значення набуває управління знаннями, які перетворюються у вирішальний фактор боротьби за конкурентоздатність.

В основі концепції програми розвитку школи лежить **ідея** впровадження принципово нового підходу до кінцевого продукту освітньої діяльності -

випускнику. Школярі як специфічна соціальна група по-особливому інтегрується в суспільство. Вони більшою мірою, ніж інші верстви населення, сприйнятливі до нових умов та трансформації суспільства. Разом з цим випускникам шкіл бракує досвіду професійної соціалізації через те, що вони щойно вийшли на ринок праці, вступають у трудове життя з орієнтацією не на виробничий досвід, який у них відсутній, а на установки, засвоєні в процесі навчання й виховання. Тому формуються **нові принципи розвитку закладу освіти** а саме:

- соціальна обґрунтованість змісту та напрямів розвитку навчального закладу на засадах гуманізму, демократичності, відкритості і доступності освіти;
- поєднання фундаментальності та фахової розмаїтості освітніх програм, заснованих на індивідуалізації підготовки учнів відповідно до попиту на ринку праці;
- інноваційність змісту освіти, її відповідність потребам особистості та її цільова спрямованість на ринкові економічні відносини, системність та систематичність знань, які мають практичну, регіональну зорієнтованість;
- адаптація інноваційного досвіду та збереження кращих традицій, при розширенні співпраці із іншими закладами спеціальної та вищої освіти
- інтеграція з інфраструктурою сфери освіти на засадах соціальної справедливості, толерантності, партнерства усіх учасників;
- принцип духовного розвитку особистості як провідну ідею освіти, що відображає потреби мешканців столиці у вихованні молоді на засадах духовних цінностей українського народу, взаєморозуміння поколінь;
- забезпечення права вибору кожного щодо типу, форми освіти, участі в організації навчально-виховного процесу.

Принцип здорового способу життя як умову забезпечення та зміцнення психічного та фізичного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу. Система столичної освіти повинна стати основою формування культури здорового способу життя людини, запровадження системи заходів її екологічної та особистої безпеки, здійснення постійного контролю за станом здоров'я дітей, організації

ефективних профілактичних заходів щодо захисту здоров'я дітей від негативних впливів довкілля.

Принцип партнерства як основу створення партнерських стосунків між педагогами, учнями, батьками, що дасть змогу забезпечити дієву систему взаємної відповідальності за виховання дітей, збереження їх фізичного, психічного, духовного здоров'я, підготовки до успішної реалізації життєвих планів. На основі партнерства підвищиться інвестиційна привабливість освіти, розвиватиметься меценатство, інноваційні форми та види освітньої діяльності.

Принцип незалежного оцінювання, який планується реалізувати шляхом впровадження моніторингових досліджень, як запоруку забезпечення кожного киянина правом рівного доступу до якісної освіти упродовж життя; об'єктивності рейтингу навчальних закладів, стимулювання педагогічних колективів; найповнішої реалізації демократичних та інноваційних змін в освіті; створення столичної освіти відкритою до суспільних запитів.

Концепція комунального закладу "Маріупольська загальноосвітня школа I-III ступенів № 47 Маріупольської міської ради Донецької області" ґрунтується на *засадах* Конституції України, Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті, Законах України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", «Про охорону дитинства», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійно-технічну освіту», Постанови Верховної Ради України «Про стан і перспективи розвитку середньої освіти в Україні» (від 09.01.2007 р. № 536-V), Концепції 12-річної середньої загальноосвітньої школи, Концепції Державної програми розвитку освіти на 2006-2010 рр., а також Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» (від 04.07.2005 р. № 1013/2005), нормативно-правових актів чинного законодавства України з питань освіти і науки.

В умовах розбудови незалежної держави, формування національної економіки на засадах ринкової економічної моделі, трансформації різних сторін суспільного життя, перебудови різних сфер, нагальною потребою стає модернізація освіти, бо існуючий зміст загальної середньої освіти не у повній мірі відповідає соціальному

замовленню сучасного українського суспільства, яке реально живе в умовах ринкової економіки. Наразі соціум потребує нового, адекватного сучасному етапу розвитку рівня та якості освіти, яка б сприяла формуванню у школярів творчого мислення, моральності та гуманності, підприємливості, практичних здібностей. Усе це складає *основу соціального замовлення суспільства* для сучасної школи.

В умовах подальшого реформування економіки в Україні *актуальними завданнями шкільної освіти* є створення та удосконалення системи освіти з метою впливу на процес соціальної інтеграції своїх випускників у соціум.

Модернізація освіти Донецької області ґрунтується з урахуванням регіональних умов, складнощів та позитивних надбань регіональної системи освіти й водночас передбачає істотні зміни зумовлені сучасними тенденціями розвитку інноваційного суспільства на ринку праці та визначає шляхи розв'язання нагальних потреб освіти через конкретизацію мети, завдань, корегування змістової частини та удосконалення системи педагогічних технологій.

Соціальна інтеграція випускників у соціум передбачає певний рівень готовності до життя в ринкових умовах, визначається тим, що цінність праці сьогодні витиснута із свідомості школярів цінністю матеріальної забезпеченості, матеріального успіху. Разом з цим випускникам шкіл бракує досвіду професійної соціалізації через те, що вони щойно вийшли на ринок праці, вступають у трудове життя з орієнтацією не на виробничий досвід, який у них відсутній, а на установки, засвоєні в процесі навчання й виховання.

Успішність та ефективність інтеграції школярів у ринок залежить від таких основних якостей особистості як рівень розвитку особистості – моральний, психологічний, культурний тощо. Перспективи соціальної інтеграції школярів у сучасне суспільство пов'язані з формуванням нової системи морально виправданих цінностей, у той же час і з потребами реформування суспільства, розвитком економіки. Школярі як специфічна соціальна група по-особливому інтегрується в суспільство. Вони більшою мірою, ніж інші верстви населення, сприйнятливі до інноваційних методів господарювання, заснованих на ініціативі й заповзятливості.

Місія навчального закладу – створення сприятливих умов для найбільш повного саморозвитку особистості для сприяння інтеграції випускників у соціум, забезпечення доступності якісної середньої освіти в рамках державного стандарту дітям з різними здібностями і освітніми потребами при збереженні і зміцненні їх здоров'я, формування ціннісних орієнтацій, потреби самореалізації та самовдосконалення з найповнішим використанням можливостей міста. З 2006 року Маріупольська загальноосвітня школа I-III ступенів № 47 є опорною в освітньому окрузі № 7 міста Маріуполя. Діяльність педагогічного колективу як опорного закладу стало одним зі стрижневих напрямів модернізації навчально-виховного процесу, що скорегувало стратегічні плани та завдання закладу.

Метою функціонування навчального закладу ЗОШ № 47 є оволодіння школярами основними компетенціями та набуття досвіду самореалізації у реальному житті.

Загальна мета конкретизується у **завданнях**, а саме:

- забезпечення зростання якості освіти всіх рівнів, створення комплексу умов рівного доступу до неї з урахуванням сучасних тенденцій розвитку галузі та потреб мешканців міста;
- побудова навчального процесу з урахуванням потреб, суспільних запитів і державних вимог, оптимізування мережі початкової профільної освіти з урахуванням потреб міста;
- розбудова діяльності ринку освітніх послуг як в межах школи, так і в освітньому окрузі № 7;
- забезпечення взаємозв'язку між середньою базовою школою і професійною освітою, між повною середньою освітою та вищою школою;
- формування в учнів свідомого мотивованого вибору свого професійного майбутнього через профільне навчання;
- стимулювання творчої самореалізації особистості у навчальній, виховній, позашкільній діяльності як за ініціативою самої дитини, так і при стимулюванні її мотивації до активності, самостійної діяльності в процесі навчання;

- впровадження ефективних інноваційних технологій, поширення новаторських ідей, кращого вітчизняного й закордонного досвіду в області освіти.
- впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій і дистанційної освіти у навчальний процес для покращення якості та ефективності навчального процесу;
- удосконалення методичних і дидактичних методів, технологій, форм для підвищення рівня якості освіти;
- якісне комплектування навчального закладу кваліфікованими педагогічними кадрами, підвищення рівня фахової педагогічної майстерності;
- створення виховної системи навчального закладу на засадах духовних цінностей українського народу, формування особистісних якостей, життєвої позиції й світогляду у школярів;
- формування позитивних цінностей школярів та забезпечення особистісно орієнтованого підходу в процесі освітньої діяльності на всіх ступенях навчання;
- готовність дітей дошкільного (5-річного) віку до обов'язкової дошкільної освіти на базі д/к № 140, 151;
- практичне опрацювання форм взаємодії основної і додаткової освіти як єдиної системи, що забезпечує ефективність і якість шкільної освіти.

Ціннісними орієнтирами освіти школярів є: розвиток творчого потенціалу особистості та створення умов щодо її інтеграції у суспільство; виховання самостійності дієвого творчого мислення, формування креативної поведінки, впевненості у власних силах; набуття досвіду щодо самореалізації, самоосвіти та саморозвитку у соціумі.

Стратегічні напрями розвитку закладу

В основу визначення стратегічних напрямів розвитку навчального закладу покладена ідея взаємодії закладу освіти - ЗОШ №47 і споживачами освітніх послуг, з іншими суб'єктами у мережі освітнього округу, з закладами та установами міста.

Узгодження інтересів і запитів обох сторін, максимальне залучення всіх сфер громадського, економічного життя міста до вирішення завдань освіти та науки, сформували основні стратегічні напрямки:

- формування інформаційно-методичних, матеріально-технічних, правових, соціально-економічних і фінансових засад розвитку навчального закладу, науково-методичне та нормативне забезпечення його функціонування у місті;
- удосконалення механізму управління навчального закладу для оптимального розвитку та підвищення якості функціонування;
- налагодження системи співпраці суб'єктів освітнього округу № 7 з спеціалізованими навчальними закладами, недержавними установами для розширення системи надання додаткових освітніх послуг;
- оновлення педагогічних форм, методів, технологій для забезпечення якості на рівні сучасних стандартів;
- створення, розширення та вдосконалення існуючих профорієнтаційних заходів, співпраця з соціальними службами, державною службою зайнятості, установами соціального захисту населення для оптимізації діяльності закладу;
- забезпечення психолого-педагогічного та медичного супроводу організації життєдіяльності школярів, запровадження системного моніторингу фізичного, психічного та духовного здоров'я дітей;
- формування національної самоідентичності та міжкультурної толерантності з урахуванням внутрішніх міжетнічних, міжрелігійних відносин і перспектив інтеграції українського суспільства в європейський простір;
- посилення інтелектуально-кадрового потенціалу як важливого ресурсу інноваційного розвитку та ефективної діяльності навчального закладу;
- здійснення аналітичного оцінювання, прогнозування, вибір альтернатив, визначення необхідних ресурсів (матеріально-технічних, фінансових, людських), операційно-тактовне планування, яке забезпечить ефективний науково-методичний та організаційний супровід освітнього процесу;
- створення системи методичних заходів щодо розвитку професійної компетентності інтелектуально-кадрового потенціалу вчителів, поширення та впровадження позитивного досвіду роботи. Критерієм професійної компетентності педагога визнається суспільна значимість результатів праці фахівця, його авторитет, соціальний статус у конкретному виді діяльності, а також професійна готовність до

змін, соціально-педагогічна ерудиція, здатність оперувати інформацією, готовність до постійного самонавчання та саморозвитку, комунікабельність та емоційна стабільність, здатність до прийняття рішень та організації, відкритість;

- організація служби освітнього маркетингу для вивчення соціального попиту на освітні послуги щодо реалізації програми маркетингової діяльності освітнього округу № 7;

- розробка реальної моделі забезпечення відкритості та доступності освітньої діяльності перед громадськістю.

Структура та зміст освіти у навчальному закладі

Система неперервної освіти в широкому розумінні означає підготовку учнів до навчання та самовдосконалення протягом життя. Шкільна освіта здійснюється на чотирьох ступенях навчання, які формують головні складові світогляду людини. Тому доцільно враховувати чотири рівні навчання які спрямовуються на задоволення індивідуальних потреб. З 2006 року школа є опорною в освітньому окрузі № 7, тому має додаткові функції та завдання.

Пропедевтичний рівень

Первинна дошкільна підготовка здійснюється в дошкільному віці через реалізацію ціннісно-мотиваційної, когнітивно-мовленнєвої, операційної та психологічної складових процесу набуття дитиною життєвої компетентності. Ціннісно-мотиваційна складова включає формування інтересу дитини до різних процесів, явищ, законів; усвідомлення необхідності врахування загальнолюдських цінностей у процесі власної життєдіяльності та взаємодії з іншими людьми. Когнітивно-мовленнєва складова включає розуміння дитиною необхідності трудової діяльності, функції освіти, знання про існування різних прошарків і верств населення, адекватне розуміння основних елементарних понять, засвоєння дітьми певної лексики. Операційна складова включає вміння дитини адекватно поводитися в різних соціальних ситуаціях. Психологічна складова включає розвиток особистісних якостей дитини, потрібних для успішної навчальної діяльності таких, як активність, самостійність, відповідальність; володіння розумовими операціями: аналіз, синтез, групування; розвиненість особистісних вольових якостей, які

необхідні для узгодження й підпорядкування власних бажань загальній спільній меті.

Перший рівень

У початковій школі навчання продовжується через емоційно-естетичне сприйняття основ людської діяльності, розвиток навичок дбайливого ставлення до матеріальних цінностей, природних багатств, сприйняття реальних життєвих явищ, усвідомлення життєво необхідних потреб, а також ознайомлення з елементарними відомостями про людські стосунки у суспільстві. Цей процес відбувається під час активної діяльності на заняттях за відповідними програмами.

Другий рівень

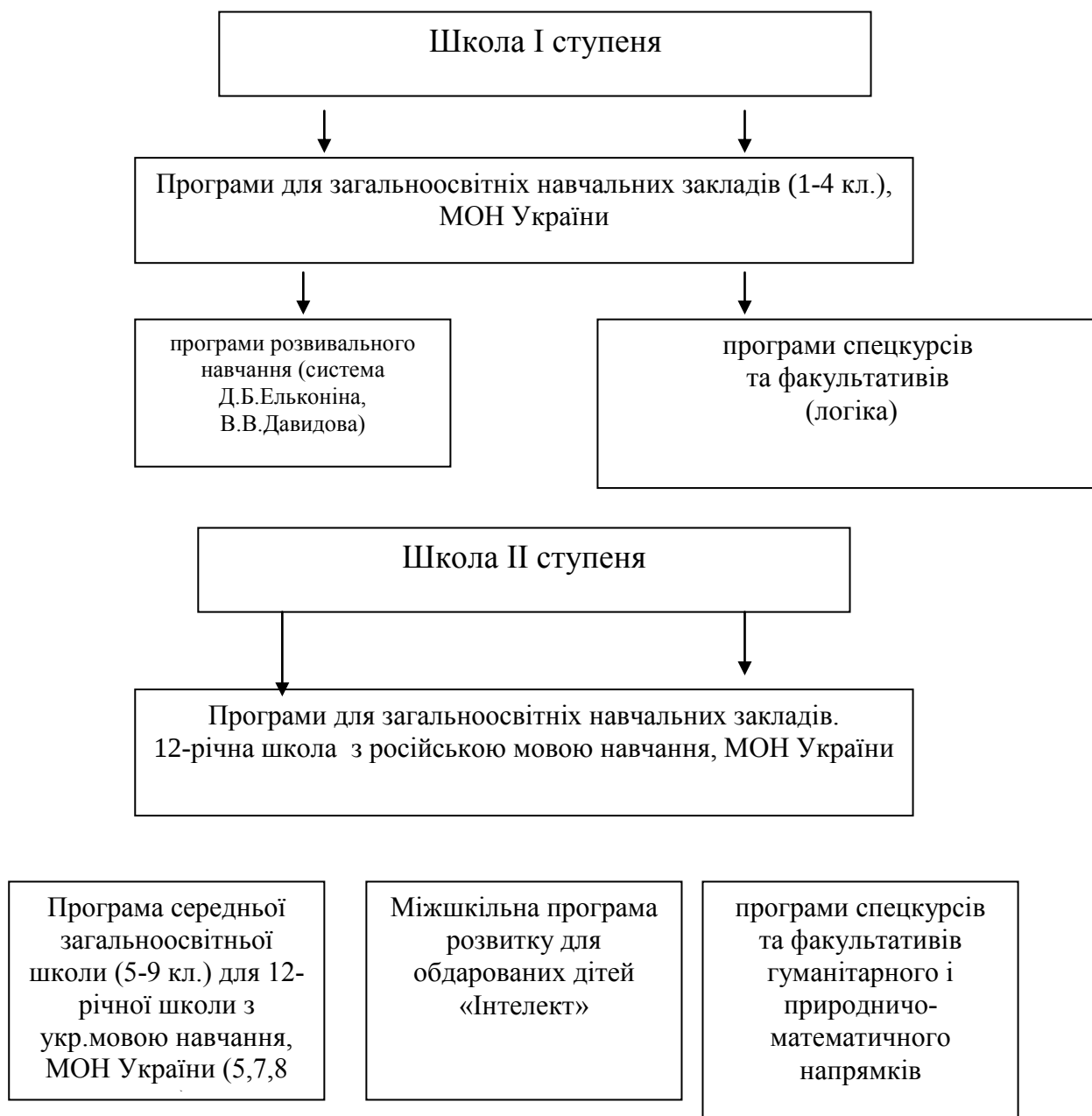
Розвиває та поширює знання, отримані на пропедевтичному та першому етапах. Охоплює учнів основної школи (10-15 років), для яких характерні значні зміни в мисленні та пізнавальній діяльності. Підлітки здатні зрозуміти сутність навчального предмету та явищ, причинно-наслідкових зв'язків. На цьому етапі процесу навчання поступово впроваджується проблемний підхід, активізується мислення учнів і формується суб'єктна позиція та вміння приймати самостійні рішення. У програму навчання вводяться ситуаційні та ділові ігри, тренінги, приклади з повсякденного життя родини, підприємств і установ, міста чи села, держави та її зовнішніх зв'язків.

Третій рівень

Поглиблює знання, отримані на попередніх рівнях освіти та забезпечує їх професійну спрямованість. Суб'єктами навчальної діяльності є учні-старшокласники (15-17 років), які мають стійкі пізнавальні та професійні інтереси, готові до абстрактного мислення, прагнуть глибше зрозуміти явища та процеси, значення фактів, прикладів, взаємозв'язків між кількісним та якісним показниками тощо. Профільна підготовка дає змогу школярам здобути базові знання та активно їх використовувати вирішуючи конкретні ситуації. Інтеграція компонентів профільних знань і практичної діяльності дозволяє сприймати предметно-

просторове середовище в його цілісності. Зміст шкільної профільної освіти сприяє розвитку як загальної культури, так і формуванню креативного мислення ділової людини та віддзеркалюють нові явища й поняття, слугують основою для формування вмінь і навичок майбутньої трудової діяльності.

Навчання у школі здійснюється за наступними програмами:

відповідно до її мети і завдань:

- удосконалення нормативно-правової бази функціонування опорного закладу освіти у межах освітнього округу № 7, та її функції.
- розробка теоретичних і практичних змістових компонентів різнорівневого, диференційованого, профільного навчання діяльності в реальних регіональних умовах.
- творче оволодіння основами фундаментально - синтезуючих знань і способу мислення з новими світоглядними орієнтирами.
- спрямованість змісту освіти на взаємодію обов'язкової й додаткової освіти за потребою споживачів освітніх послуг для удосконалення ринку освітніх послуг та підвищення якості освітніх послуг.
- забезпечення допрофільної, профільної освіти з залученням спеціалістів з МВМПУ № 99 та МГУ згідно договору співпраці.
- формування вітчизняного ринку освітніх послуг відповідно до вимог суспільства.
- впровадження маркетингової діяльності навчального закладу, як необхідного компоненту функціонування закладу на ринку освітніх послуг.
- створення якісної системи психолого - педагогічного супроводу навчального процесу для покращення ефективності на засадах гуманітаризації освіти.

Навчально-виховний процес та основні форми навчання

Школа працює в режимі 5-денного робочого тижня. Структура навчального року будується в межах двох семестрів. Тривалість канікул регламентується Законом України "Про загальну середню освіту", наказами Міністерства освіти і науки. В період літньої практики на базі школи запроваджена робота Літньої школи (міжшкільного типу). Робочий навчальний план є традиційним у межах базового компоненту. Для 8-9 класів пропонується допрофільне навчання з означених профілів:

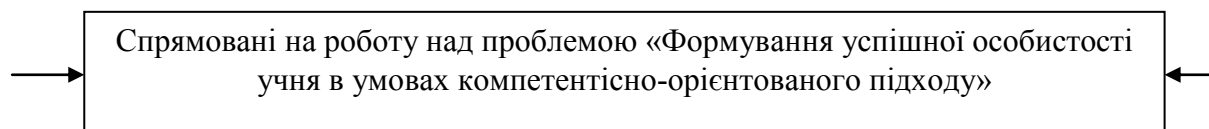
- математичний;
- технологічний;
- гуманітарний;
- спортивний.

В 10-11 класах за вибором учнів та батьків впроваджуються профілі:

- фізико-математичний;
- гуманітарний;
- технологічний (у межах договору про співпрацю з МВМТУ № 99).

Основні форми навчання. Відбір форм навчання спрямований на загальну освітню мету - формування успішної особистості на засадах компетентісно орієнтованого підходу, формування усвідомленого відношення та активно - діяльнісного підходу до вибору майбутньої професії та створення позитивних умов соціальної інтеграції своїх випускників у соціум.

Управління розвитком навчального закладу ЗОШ № 47 відзначається Програмою розвитку навчального закладу, її концептуальними положеннями, в якій об'єднано низку взаємодоповнюючих проектів для досягнення спільної мети. Управління передбачає здійснення організації, планування, керівництво, координацію людських і матеріальних ресурсів впродовж життєвого циклу програми. Результативність управління розвитком навчального закладу визначатиметься контролем та оцінюванням якісних змін освітньої системи на всіх етапах реалізації програми.

Діяльність всіх організаційних структур спрямована на стимулювання і розвиток інновацій та орієнтоване на отримання конкретних результатів.

Відкритість управлінських дій буде забезпечуватися звітуванням про хід виконання Програми, а також прозорістю використання фінансових ресурсів.

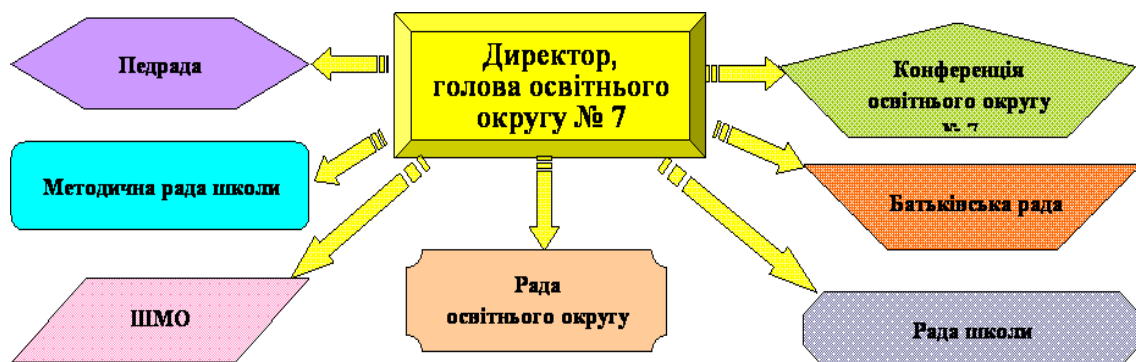
Структура соуправління навчальним закладом

Управління школою здійснюється на державно-громадських засадах та спрямовано на реалізацію державних завдань в галузі освіти, регіональних цільових програм, проектів та власних проектів. Загальне управління згідно статуту школи як опорного навчального закладу освітнього округу № 7 здійснює директор. Суб'єктами соуправління та співпраці є:

- голова освітнього округу № 7 (згідно статуту);
- органи громадського врядування;
- рада освітнього округу № 7;
- рада школи;
- методична рада школи;
- ШМО,
- батьківська рада;
- піклувальна рада;

- рада профілактики.

Структура соуправління навчальним закладом

Очікувані результати ефективності діяльності навчального закладу

Основними результатами діяльності навчального закладу є:

- реалізація місії школи, згідно концептуальних положень програми розвитку школи, мети, завдань, положень статуту закладу, як опорної школи округу № 7 щодо забезпечення рівного доступу до якісної освіти;
- забезпечення профільної освіти старшої школи з залученням спеціалістів МВМПУ № 99, вищих навчальних закладів у межах співпраці;
- впровадження бізнес-проекту "Освітній округ № 7";
- впровадження та реалізація інноваційного освітнього проекту "Удосконалення неперервної бізнес-освіти" відповідно до регіональної програми "Шкільна бізнес-освіта на Донеччині";
- створення дієвої системи співробітництва освітян з іншими соціальними сферами міста, громадськістю, представниками академічних інституцій, різними професійними асоціаціями;

- створення умов функціонування та розвитку освітнього середовища в місті з урахуванням соціально-економічного, культурного потенціалу міста, суспільних викликів і потреб суспільства у постійно зростаючій якості освіти;
- запровадження механізмів освітнього маркетингу для забезпечення рівного доступу до якісної освіти та умов творчої реалізації школярів;
- підвищення якості психолого-педагогічного та медичного супроводу фізичного, психічного та духовного здоров'я дітей;
- створення єдиної виховної системи на засадах цінностей українського народу;
- оптимізація співпраці з мережею початкової професійної освіти відповідно до потреб ринку праці;
- забезпечення зростання якості освіти усіх рівнів шкільної освіти;
- забезпечення комплексної інформатизації навчального процесу, та використання новітніх інформаційних технологій освітньої практики;
- оновлення матеріально-технічної бази закладу;
- забезпечення відкритості функціонування системи освіти у межах освітнього округу № 7.

Матеріально-технічне та фінансове забезпечення

Концепція розвитку навчального закладу ЗОШ № 47 реалізується в межах загального обсягу видатків, виділених бюджетом міста на відповідні роки, а також передбачає залучення позабюджетних коштів інвесторів, меценатів, громадських фондів, інших юридичних і фізичних осіб, що не суперечить чинному законодавству України.

Матеріально-технічні та фінансові ресурси визначаються реальними потребами реалізації конкретних проектів, відповідно до санітарно-гігієнічних норм і правил з урахуванням типового переліку обов'язкового навчального обладнання, а також наукового розвитку у галузі педагогічних технологій, та інших чинників формування сучасного рівня якісної освіти.

Матеріально-технічна частина Програми розвитку ЗОШ № 47 щорічно коригується бюджетом міста та реальними можливостями позабюджетних надходжень.

Кадрове забезпечення

У межах створення та реалізації програми розвитку навчального закладу та реалізації інноваційного освітнього проекту "Модель освітнього округу" навчальний заклад ЗОШ № 7 отримує консультативну допомогу наукових керівників:

Аніскіна Н.О. - завідувач відділу школознавства; Денисова О.Д., Мельникова Л.В. – зав.відділу гуманітарної науки; Король Г.М. - методист облППО; Седих С.В.- ; Кустенко Т.І. – директор міського НМЦ; Толпежников Р.О. – доцент, декан економічного факультету ПДТУ, директор навчально-наукового інституту економіки та менеджменту при ПДТУ.

Реалізацію освітньої програми закладу забезпечує висококваліфікований педагогічний колектив.

Автори авторських програм та освітніх проектів:

- Воробей Н.І - директор ЗОШ № 47;
- Ферсілєєва Ж.М. - заступник директора з НВР;
- Цунікова І.О. - вчитель ЗОШ № 47, методист МНМЦ;
- Ігнатова О.М. - вчитель ЗОШ № 47, методист МНМЦ;

Вчителі школи є авторами-розробниками навчально-методичного і дидактичного забезпечення навчального процесу.

Інноваційний режим розвитку школи припускає трансформацію моделі школи в модель з поглибленим вивченням окремих предметів, що забезпечить нові потреби суспільства.

Планування розвитку освітньої установи як багатоступінчатої структури вимагає наступного:

- розробити науково обґрунтовану модель сучасної профільної освіти на основі взаємодії основної та додаткової освіти (оновлення змісту освіти, використання різних форм організації навчальної діяльності, поєднання форм урочної та

позаурочної діяльності, розвиток здібностей учнів в процесі реалізації розвиваючого і виховного компонентів освіти);

- визначити спрямованість профільного навчання в системі освіти на основі потреби регіону і з урахуванням інтересів особи школяра;
- реалізувати та корегувати план реалізації допрофільного навчання на основі проектної діяльності в цілях посилення практичної значущості окремих предметів;
- сформувати стійку систему взаємодії з вузами, відповідними вибраним профілям навчання;
- активізувати співпрацю з громадськими установами у межах розташування навчального закладу для сумісної співпраці та життєдіяльності.

Механізм реалізації Програми розвитку навчального закладу

1. Для реалізації програми розвитку навчального закладу передбачається розробка пакету інноваційних програм, направлених на підвищення якості і результативності освіти.

2. Рада закладу розробляє план заходів щодо реалізації Програми, визначає витрати, необхідні для реалізації основних заходів Програми та ресурсне забезпечення виконання Програми.

3. Обговорення заходів здійснюється на нарадах, семінарах та інше.

2. Паспорт програми

Найменування програми	Програма розвитку загальноосвітньої школи № 47 міста Маріуполя "Оновлення організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень".
Підстави для розробки програми розвитку	Закон України "Про освіту" Закон України "Про загальну середню освіту" Закон України "Про позашкільну освіту" Національна доктрина розвитку освіти Державна програма "Вчитель" Конвенція про права дитини Державний стандарт базової і повної середньої освіти Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної

	середньої освіти Закон України № 2442-VI «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу» Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення базових дисциплін у 2010/2011 навчальному році Державні стандарти по предметах
Статус Програми	Шкільна.
Замовник Програми	Педагогічний колектив ЗОШ № 47.
Розробники програми розвитку навчального закладу	Воробей Н.І - директор ЗОШ № 47 Цунікова І.О.- методист МНМЦ
Основні виконавці програми розвитку	Адміністрація школи та структурні підрозділи ЗОШ № 47: Педагогічний колектив Учнівський колектив; Батьківська громада; Громадські і комерційні організації; Соціальні партнери школи.
Управління Програмою	Педагогічна Рада закладу Методична рада ЗОШ № 47 Батьківський комітет
Терміни виконання і етапи реалізації програми розвитку	I етап (підготовчий етап) - 2008-2009 н.р. II етап (проектно-діагностичний) – 2009-2010 н.р. III етап (основний етап реалізації програми з експериментально-пошуковими дослідженнями) - 2010 -2014 н.р. IV етап (узагальнюючо-аналітичний, рефлексивно-підсумковуючий етап реалізації програми) - 2014 - 2015 н.р.
Мета Програми розвитку	Створення єдиного освітнього простору, який сприяє особистій і соціальній самореалізації, професійному самовизначенню учнів, задоволенню освітніх потреб всіх учасників учбово-виховного процесу. Удосконалення умов для розвитку здібностей учнів, постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу, оновлення засобів навчання і виховання, та забезпечення ними навчального закладу, створення ринку освітніх послуг та його науково-методичного забезпечення, реалізація проектів.
Основні завдання Програми розвитку	1. Розробка та впровадження інноваційної системи педагогічного менеджменту навчального закладу освіти ЗОШ № 47. 2. Визначення стратегічних і тактичних цілей навчального закладу відповідно до мети та завдань національної доктрини розвитку освіти в Україні. 3. Удосконалення форм управління, методів та прийомів організації діяльності навчального закладу. 4. Створення мотиваційної системи для усіх суб'єктів навчального процесу (учнів, учителів) для підвищення творчої активності, умов реалізації їх творчого потенціалу, самореалізації. 5. Удосконалення процесу виховання учнів здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати й примножувати цінності національної культури та громадянського

	6. суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, незалежну, демократичну, соціальну та правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти. 7. Оптимізація управлінської структури навчального закладу для реалізації мети і завдань програми розвитку навчального закладу. 8. Поєднання управлінсько - централізованого контролю і громадського контролю на засадах запровадження нової етики управлінської діяльності, що базується на принципах взаємоповаги, позитивної мотивації. 9. Створення системи корегувального моніторингу для впливу на якість освітніх послуг на всіх рівнях. 10. Організація експериментальної перевірки та експертизи освітніх інновацій у навчальному закладі. 11. Удосконалення атестаційної процедури в атестаційній діяльності для педагогічних працівників навчального закладу та стимулювання розвитку здатності до самоосвіти на основі компетентнісного підходу. 12. Удосконалення використання інноваційних комунікаційних педагогічної технологій при побудові індивідуальної освітньої траєкторії учнів на основі активного використання сучасних педагогічних і інформаційних технологій. 13. Впровадження системи життєздатності учнів при формуванні розуміння цінності життя, сім'ї, здорового способу життя, розвитку потреб в праці як базових цінностей в століття інформаційного перевантаження і швидких змін. 14. Розробка і апробація нових технологій контролю і оцінки якості знань допрофільної та профільної освіти. 15. Побудови культурно-освітнього простору в умовах освітнього округу № 7. 16. Активізувати діяльність психологічної служби в питаннях збереження здоров'я учнів. 17. Зміцнення кадрового потенціалу, підвищення соціального статусу педагогів. 18. Зміцнення матеріально-технічної бази
Місія навчального закладу	Створення умов для розвитку соціально успішної особистості: навчити вчитися, добиватися міцних і глибоких знань за допомогою сучасних інноваційних технологій навчання, де головна роль відводиться формуванню життєзберігаючих та освітніх компетенцій. створювати умови для формування високоморальної, гармонійно розвиненої особи на кожному уроці, виховувати любов до Вітчизни, духовних цінностей, шанобливого відношення до інших народів і їх національних культур. сприяти різносторонньому розвитку школярів і розкриттю їх творчих здібностей; пропагувати здоровий спосіб життя. формування активної творчої особи, орієнтованої на інтелектуально-духовну позитивно перетворюючу суспільство діяльність, що забезпечує не тільки стабільний і інтенсивний розвиток суспільства, але і розвиток самій особі. розкрити індивідуальні для кожної людини здібності.
Мета діяльності	• щодо суспільства: формування соціально і професійно

навчального закладу	орієнтованій творчій особі, готовій узяти на себе відповідальність за своє майбутнє і долю Вітчизни; • щодо дітей: комфортна обстановка в школі; участь в організації свого життя в школі; розвиток творчих здібностей; співпраця вчителя і учнів у сфері пізнання; толерантне та поважне відношення між людьми; • щодо батьків: партнерство школи і батьківської громади; створення умов для найповнішого розвитку дитини; формування інтересів досягнення успіхів в житті через саморозвиток; дитина - майбутній дорослий, обізнаний індивідуальну історію, такий, що розуміє своє сьогодення, і що з цікавістю дивиться в майбутнє; • щодо колег: організація однодумців, основною цінністю якої є шанобливе відношення до творчості один одного, створення відчуття соціальної захищеності, де кожен член педагогічного колективу привносить в початково-виховне середовище свій емоційний і інтелектуальний багаж, захищає дитину в хвилини депресії, тривоги, страху, самоти, відсутності відчуттів самоцінності і унікальності.
Об'єми і джерела фінансування	Виконання програми забезпечується за рахунок різних джерел фінансування: місцевий бюджет, позабюджетні та спонсорські кошти та ін.
Очікуванні кінцеві результати реалізації Програми	• Реалізація програми розвитку навчального закладу ЗОШ № 47 позитивні зміни, що забезпечить підвищення якості діяльності навчального закладу на засадах нового типу гуманістично-інноваційної освіти, що сприятиме істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу особистості. Як результат зростуть самостійність і самодостатність учнів, їх творча активність, що зміцнить демократичні основи громадянського суспільства і прискорить його розвиток. Освіта стане конкурентоспроможною, а людина захищеною і мобільною на ринку праці. • При зростанні освітнього потенціалу навчального закладу буде забезпечене впровадження новітніх сучасних організаційних і педагогічних технологій, що дасть змогу прискорити темп інноваційного розвитку закладу освіти. • Модернізація освітньої програми і учбового плану у світлі нових підходів до освіти. • Оновлення змісту освіти шляхом впровадження нових державних освітніх стандартів. • Інформатизація освітнього середовища: оснащення школи комп'ютерною технікою для впровадження в освітній процес електронних навчально-методичних комплексів і освоєння учителями комп'ютерних методів навчання. • Розширення взаємодії з науковими, освітніми, культурними міськими установами. • Позитивний вплив інноваційної діяльності учителів на якість освітнього процесу в школі. • Вдосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників, у тому числі через самоосвітню діяльність. • Висока професійна компетентність управлінських кадрів.

	• Реалізація цільових програм і проектів в освітній діяльності навчального закладу. • Створення технології контролю досягнутих рівнів і якості освітньої діяльності.
Контроль виконання програми розвитку	- Визначається адміністрацією ЗОШ № 47. - Коректування програми здійснюється педагогічною радою школи за участю ради старшокласників і батьківського комітету школи. - Управління реалізацією програми здійснюється директором і його заступниками, методичною службою школи із залученням голів ради старшокласників і батьківського комітету школи.

3. Анотація Програми

Програма розвитку комунального закладу «Маріупольської загальноосвітньої школи I - III ступенів № 47 Маріупольської міської ради Донецької області» - це управлінський документ, який визначає концепцію, логіку, етапи і ресурси інноваційних перетворень, механізм контролю, результати і можливі негативні наслідки інноваційних перетворень.

Програма розвитку ЗОШ № 47 є нормативно-управлінським документом, що складається з двох частин: Програми розвитку школи на період з 2009 року по 2014

рік і Додатків, що конкретизують основні напрями діяльності школи. педагогічна рада школи ухвалила рішення продовжити розвиток школи за основними напрямками розвитку освітньої установи та щорічно корегувати діяльність навчального закладу та підкріплювати її щорічними цільовими програмами або проектами. Діяльність школи здійснюється виходячи з принципу неухильного дотримання законних прав усіх суб'єктів учбово-виховного процесу.

Програма складена на основі аналізу наявних умов і ресурсного забезпечення освітньої установи з урахуванням прогнозу про перспективи їх змін та відбиває пріоритети регіональної освітньої політики основополагаючі принципи: демократизації та гуманізації; соціальні потреби; потреби державних і громадських організацій, промислових, наукових, культурних, освітніх установ у людських ресурсах; інтеграція освітньої установи в національну, європейську і світову освітні системи; соціальні очікування жителів, що розрізняються за змістом освітніх потреб і умови, що забезпечують, для вибору індивідуального освітнього простору; створення умов, що стимулюють зріст особових досягнень учнів; створення умов, що стимулюють зріст особових досягнень учителя.

Програма розвитку розроблена з метою: вдосконалення практики роботи освітньої установи, згідно визначеної мети діяльності та завдань; забезпечення умов і створення умов для динамічного розвитку школи, та ефективної діяльності усіх суб'єктів освітнього процесу. При підготовці Програми враховувалася мета, концептуальні положення та ідеї, які є в освітніх програмах, які реалізує школа.

4. Нормативні документи

Ефективне вирішення проблем сучасної освіти на рівні школи можливо лише за умови програмно-цільового управління розвитком, який дозволяє розглядати школу як систему, що забезпечує високий рівень якості освіти.

Програма розвитку навчального закладу ЗОШ № 47 розроблена на основі:

- Закону України "Про освіту"
- Закону України "Про загальну середню освіту"
- Закону України "Про позашкільну освіту"

- Національної доктрини розвитку освіти
- Державної програми "Вчитель"
- Конвенції про права дитини
- Державного стандарту базової і повної середньої освіти
- Закону України № 2442-VI «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу».
- Статут КЗ «Маріупольської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 47
  - Забезпечення високої якості освіти;
  - Поліпшення умов навчання;
  - Збереження і зміцнення здоров'я школярів;
  - Створення умов росту особових досягнень учнів;
  - Вдосконалення професійної компетентності і загальнокультурного рівня педагогічних працівників;
  - Зміцнення матеріально-технічної бази ОУ.

Програма розвитку навчального закладу освіти ЗОШ № 47 визначає цілі освіти і виховання з урахуванням пріоритетів і стратегії державної освіти в державній політиці, допомагає побудувати концепцію розвитку, намітити і структурувати пріоритетні проблеми, розробити план дій і його поетапну реалізацію протягом 5 років.

5. Основні механізми реалізації програми

Основним механізмом реалізації Програми розвитку ЗОШ № 47, як опорного навчального закладу освітнього округу № 7 м. Маріуполь є впровадження цільових програм, проектів, підпрограм, які є генеральною частиною реалізації основних завдань програми розвитку, опираються на наявні ресурси, оптимізують можливі рішення, окреслюють коло відповідальних за їх виконання та вираховують очікувані результати.

5.1. Менеджмент Програми

- Методична рада школи виконує стратегічно - організаційну, координуючу, науково-методичну, інформаційну, контролюючо-узагальнюючу функції.
- Науково-практичні семінари, конференції (опорного закладу з виходом на рівень освітнього округу) узагальнюють діяльність, ознайомлюють з кращими досягненнями школи, визначають перспективи подальшого розвитку та пріоритетні напрямки діяльності опорного закладу.
- Виявлення та аналіз пріоритетних напрямків розвитку опорної школи, контроль проміжних результатів її впровадження, поточні завдання розробляються на науково-практичних конференціях навчального закладу, засіданнях науково-методичної ради, шкільних методичних об'єднаннях.
- Контрольно - аналітичне дослідження результатів впровадження програми розвитку приймається на загальних зборах Ради школи, шкільного батьківського комітету, доводиться на класних батьківських зборах; зборах у засобах шкільної інформації.
- Творчі та динамічні групи з реалізації проектів та програм здійснюють науково-методичний супровід, розроблення та виконання підпрограм, створюють систему діагностики та поточного контролю реалізації програми розвитку, здійснюють експериментально-дослідницьку діяльність по впровадженню педагогічних іновачій для удосконалення якості освіти.
- Керівники робочих груп, керівники методичних об'єднань здійснюють управлінський супровід реалізації завдань програми.
- Педагогічні майстерні методичні заходи, експериментально-дослідницька діяльність локальних майданчиків сприяють розповсюдженню передового досвіду, закріпленню творчих досягнень, практичному впровадженню інновацій у поточній роботі вчителів.
- Психологічні заняття, тренінги, дослідницька робота. Експериментальна діяльність здійснюють психологічний супровід по удосконаленню практичної готовності педагогів до дослідницько-експериментальної діяльності.

5.2. Етапи реалізації програми розвитку

Для реалізації програми сплановані наступні етапи роботи:

I етап (підготовчий етап) - 2008-2009 н.р.

II етап (проектно-діагностичний) – 2009-2010 н.р.

III етап (основний етап реалізації програми з експериментально-пошуковими дослідженнями) - 2010 -2014 н.р.

IV етап (узагальнюючо-аналітичний, рефлексивно-підсумковуючий етап реалізації програми) - 2014 - 2015 н.р.

Етап, термін реалізації	Зміст запланованої роботи	Очікуваний результат
I етап (підготовчий етап) - 2008-2009 н.р.	Підготовчий етап - діагностична, прогностична і організаційна діяльність. Визначення змісту і структури моделі школи як опорного навчального закладу освітнього округу. Збір і дослідження інформації про перспективи реалізації освітньої програми, аналіз освітнього	Аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду, накопичення наукових, методичних, статистичних матеріалів. Перспективне планування діяльності, заходів, завдань для моделі опорного закладу освіти у мережі освітнього округу. Коригування учбового плану школи,

I етап (підготовчий етап) - 2008-2009 н.р.	середовища і виявлення оптимальних та ефективних механізмів реалізації мети і завдань державної, регіональної освітньої політики. Комплексний аналіз потенціалу школи, особливостей, можливостей і правових підстав для реалізації Програми розвитку. Розробка Ідеї, концепції і стратегії розвитку з урахуванням освітніх програм і проектів. Формування організаційно-правових основ Програми розвитку. Формування і затвердження координаційно – управлінської діяльності ради школи.	що передбачає особливості регіонального компонента, маркетингового дослідження освітнього попиту на ринку освітніх послуг. Проведення досліджень відносно суб'єктів освітнього процесу. Розробка проектних матеріалів. Створення проектної команди педагогічних і наукових кадрів, що беруть участь в інноваційній діяльності по розробці програми розвитку школи. Створення матеріально-технічної бази для реалізації програми розвитку школи;
II етап (проектно-діагностичний) – 2009-2010 н.р.	Аналітично-проектувальний етап: соціально-педагогічний аналіз діяльності школи, соціально-педагогічне проектування діяльності школи в умовах інноваційного розвитку, розробка моделей відповідно до завдань Програми. Експертиза учбового плану і змісту окремих учбових предметів у зв'язку з реалізацією теми Програми розвитку школи. Створення пакету програм учбових	Формування відношення до знань, як засобу самореалізації особистості, інтеграції випускника у соціум, ринкові відносини. Розвиток предметних, життєвих та життєзберігаючих компетенцій учнів. Розвиток інформаційної інфраструктури, створення технологічних зон для здійснення проектної діяльності. Рішення проблем комунікативної компетенції.

II етап (проектно-діагностичний) – 2009-2010	курсів шкільного компоненту, розробка наповнення змісту тематичних блоків базових предметів та циклів, інтегрованих спецкурсів, факультативів. Спільна методична робота учителів по розробці елективних курсів передпрофільного і профільного навчання. Формування моделі з урахуванням взаємозв'язків суб'єктів освітнього округу.	
III етап (основний етап реалізації програми з експериментально-пошуковими	Діяльнісний етап: планування і реалізація соціально-педагогічних механізмів, що використовуються в Програмі розвитку, встановлення параметрів оцінки їх ефективності. Впровадження та апробація розроблених моделей. Проведення організаційних заходів щодо впровадження моделі опорного навчального закладу у мережі освітнього округу. Розвиток педагогічно - інформаційної інфраструктури, що сприяє інтенсифікації навчання на основі інтеграції інтерактивних технологій в систему профільного навчання. Апробація елективних курсів допрофільного і профільного навчання на основі інтеграції основної	Підвищення результативності і якості освітнього процесу за об'єктивними показниками. Коригування учбового плану, орієнтованого на європейську освіту і відкритість світового інформаційного простору. Розробка системи взаємодії урочних і позаурочних форм пізнавальної освітньої діяльності. Соціалізація особи в умовах додаткової освіти. Підвищення рівня компетентності педагогів. Вдосконалення роботи науково-методичної служби

III етап	і додаткової освіти	
IV етап (узагальнюючо-аналітичний, рефлексивно-підсумковий етап)	Узагальнюючий етап: оцінка ефективності моделей, аналіз результатів роботи за програмою, узагальнення, систематизація та розповсюдження досвіду роботи з реалізації Програми.	Аналіз і узагальнення результатів. Проектування механізмів розповсюдження передового педагогічного досвіду.

6. Інформаційна довідка

Комунальний заклад «Маріупольська загальноосвітня школа І - III ступенів № 47 Маріупольської міської ради Донецької області» пройшла сталий шлях становлення і розвитку і має багату та цікаву історію.

Заснована школа в 1979 році як загальноосвітня школа. У 1994 році школа пройшла державну реєстрацію, має свідоцтво - серія А00 № 654998

Педагогічний колектив і учні школи дбайливо зберігають традиції школи, відслідковують та систематизують інформацію про досягнення випускників школи, створюють нові традиції та досягають нових високих результатів в освітній галузі. За 32 роки функціонування школи вийшли у життя фахівці самих різних професій, деякі зайняли посади керівників виробництва, керівників учбових закладів міста, деякі працюють в журналістиці, педагогіки, медицині та ін. галузях соціуму.

У сьогоденні навчальний заклад має достойні результати, позитивну ефективність, розвиває свій потенціал, удосконалює свій досвід освітньої діяльності у формуванні життєвих компетенцій своїх вихованців, розвитку інтелектуальних

здібностей, розвитку творчого потенціалу особистості та створенні умов щодо інтеграції школярів у суспільство.

Дата проведення атестації - квітень 2011 р. за підсумками якої навчальний заклад атестований з відзнакою, наказ № 850 від 25.08.2011р.

6.1. Організаційні засади

Діяльність навчального закладу орієнтована на навчання, виховання і розвиток учнів з урахуванням їх індивідуальних (вікових, фізіологічних, психологічних, інтелектуальних і інших) особливостей, освітніх потреб і можливостей шляхом створення адаптивної педагогічної системи і максимально сприятливих умов для розумового, етичного, емоційного і фізичного розвитку кожної дитини з метою розвитку соціально-успішної особи.

Структура навчального року за семестрами, а також тривалість навчального тижня (п'ятиденний) встановлюється в межах часу, передбаченого Статутом школи та навчальним планом. Тривалість канікул протягом навчального року становить не менш 30 календарних днів, улітку - 8 тижнів; тривалість уроку у першому класі початкової школи становить 35 хвилин, у 2 - 4 класах - 40 хвилин, у всіх інших - 45 хвилин. У навчальному закладі тривалість перерв між уроками становить 10-20 хвилин. Усі учні навчаються у першу зміну, крім учнів 4-х класів, які починають навчання о 10 годині. Щоденні навчальні заняття починаються о 8-ій годині, їх кількість і послідовність визначається розкладом уроків, який складається відповідно до санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог, узгоджується з профспілковим комітетом, затверджується директором закладу. До початку навчальних занять зі всіма учнями школи проводиться ранкова гімнастика. Організовані індивідуальні, групові, факультативні та інші форми навчання.

Уроки для 5-11 класів проводяться за кабінетною системою.

Щорічно наказом директора затверджується чергування вчителів і учнів. Здійснюється контроль за своєчасним прибуттям учнів на заняття черговим адміністратором та старшим черговим учителем. Ведеться журнал реєстрації відсутності учнів із зазначенням причин відсутності. Оперативно здійснюється і документально фіксується заміна тимчасово відсутніх учителів.

На виконання чинного законодавства щодо забезпечення прав і свобод учасників навчально - виховного процесу щорічно проходять рейди «Урок». У ході місячників проводиться робота щодо обліку дітей і підлітків у мікрорайоні. За кожною вулицею мікрорайону закріплений учитель, який протягом року тримає під контролем вибуття та прибуття дітей, їхнє навчання, що підтверджено довідками з навчальних закладів.

Кількісний склад учнів навчального закладу

Навчальний рік	Кількість класів	Загальна кількість учнів
2008 – 2009 н.р.	30	761
2009-2010 н.р.	30	806
2010-2011 н.р.	30	772

Середня наповнюваність класів

Показники	2008-2009 н.р.	2009-2010 н.р.	2010-2011 н.р.
1-4 класи	24	26	26
5-9 класи	29	29	26
10-11 класи	19	19	19
Загальна наповнюваність класів	25	27	26

Контингент школярів достатньо стабільний. Ґрунтуючись на даних демографічних досліджень можна планувати розширення контингенту учнів школи. Рух учнів відбувається за об'єктивними причинами і не вносить дестабілізацію до процесу розвитку школи.

Таблиця руху прибуття-вибуття

Навчальний рік	Загальна кількість на початок року	Кількість учнів що прибули	Кількість учнів що вибули	Загальна кількість на кінець року (семестру)	Причини вибуття
2008 – 2009 н.р.	761	23	23	761	Зміна місця проживання
2009-2010 н.р.	806	23	76	753	Закінчення школи, зміна місця проживання
2010-2011 н.р.	772	14	14	772	Зміна місця проживання, вибір навчального закладу нового типу

Кількісний склад та мова навчання учнів 1 кл.

Навчальний рік	Клас	Наповнюваність	Працює на базі	Мова навчання
2008-2009 н.р.	1-А	31	ЗОШ № 47	українська
	1-Б	30	ДНЗ № 151	російська
	1-В	24	ДНЗ № 140	російська
2009-2010 н.р.	1А	26	ДНЗ № 151	російська
	1-Б	26	ДНЗ № 140	російська
	1-В	31	ЗОШ № 47	російська
2010-2011 н.р.	1-А	33	ЗОШ № 47	російська
	1-Б	26	ДНЗ № 140	російська
	1-В	24	ДНЗ № 151	українська

Класи з українською мовою навчання 2010-2011:

- 3А (вчитель Лук'янець Г.О.)
- 5Г (кл. кер. Лукашина О.М.)
- 7А (кл. кер. Корнієць І.В.)
- 8А (кл. кер. Севрук Г.А.)

Робота груп подовженого дня

Навчальний рік	Кількість груп	Наповнюваність
2008-2009 н.р.	3	90
2009-2010 н.р.	2	60
2010-2011 н.р.	2	60

Класні керівники відвідують сім'ї учнів із метою виявлення житлово-побутових умов, про що складають відповідні акти, разом з батьківською громадськістю здійснюються рейди: «Мікрорайон», «Урок», з метою проведення профілактичної роботи з проблемними сім'ями, виявлення підлітків шкільного віку, які ухиляються від навчання і тих, хто не відвідує школи без поважних причин.

Керівництво та Рада школи організують проведення досліджень щодо вивчення освітніх попитів учнів і батьків. Учням надається право вибору профілів навчання, курсів за вибором, факультативів та гуртків, можливість участі у Науковому Товаристві Старшокласників „СІНЗ”. При організації навчальної діяльності на уроках учні мають можливість обирати варіанти завдань, проектів,

тематику рефератів, творчих робіт. При виконанні групової роботи учні вчаться толерантному ставленню один до одного та повазі до прав та свобод інших учасників навчально – виховного процесу.

Учні беруть участь у виборах та роботі органів учнівського самоврядування. Щорічно на альтернативній основі обирається Парламент шкільного самоврядування та його президент, органи класного самоврядування. Під час проведення конкурсних програм, турнірів, змагань, спортивно – оздоровчих заходів учні виступають у ролі членів журі, арбітрів та суддів.

У навчальному закладі відпрацьована система психолого – педагогічної підтримки учнів. Працює практичний психолог, до якого діти, їх батьки або особи, які їх зманиують, можуть звертатися у разі виникнення проблеми. Систематичні бесіди з дітьми проводить адміністрація школи.

Педагогічний колектив слідкує за дотриманням прав та свобод дітей у сім'ях. У разі необхідності приймає невідкладні заходи із захисту порушених прав.

Головною метою діяльності сучасного навчального закладу є створення ситуації для розвитку особистості дитини, що дає можливість кожному вихованцеві відчувати радість досягнення успіху через упровадження в навчально-виховний процес закладу інноваційної технології розвитку здатності учнівської молоді до вибору успішної професії, планування кар'єри та формування соціально значущих життєвих компетентностей відповідно до вимог сучасного ринку праці.

6.2. Механізми забезпечення доступності якісної освіти

Школа створює всі необхідні умови і механізми для забезпечення можливостей здобування якісної доступної освіти. Базисний учбовий план розроблений з урахуванням необхідності виконання державного стандарту, освітнього соціального замовлення і запитів батьків.

Загальноосвітні класи реалізують державні типові програми з адаптованим тематичним плануванням, в якому враховуються індивідуальні особливості класних колективів, вибір педагогічних технологій і всього комплексу психолого - педагогічних заходів для роботи в режимі базової освіти.

У закладі створена система роботи, яка сприяє інтелектуальному та художньому розвитку учнів. Ведеться робота щодо формування в учнів позитивної мотивації участі в конкурсах та настанови їх на перемогу. За останні три роки спостерігалась стабільність участі у предметних конкурсах різного рівня, але підсумки 2010-2011н.р. вказують на зростання відсотку учасників. Наукове Товариство Старшокласників «СІНЗ» залучає до дослідницької діяльності до 20% старшокласників. Підвищується кількість учасників позашкільних заходів, що свідчить про поширення пізнавальних інтересів учнів, зацікавленість в отриманні високих оцінок результатів своєї навчальної діяльності. Кількісний склад інформаційного банку даних «Обдаровані діти» збільшився на 55%.

Мережа

класів, груп подовженого дня та контингенту учнів на 2012-2016 навчальні роки (на 16.08.2011р)

класи	2012-2013 навчальний рік				2013-2014 навчальний рік				2014-2015 навчальний рік				2015-2016 навчальний рік			
	кількість класів	в них учнів	з укр. мовою навчан.	на базі ДНЗ	кількість класів	в них учнів	з укр. мовою навчан.	на базі ДНЗ	кількість класів	в них учнів	з укр. мовою навчан.	на базі ДНЗ	кількість класів	в них учнів	з укр. мовою навчан.	на базі ДНЗ
1	3	75	1/20	-	3	75	-	-	3	75	1/20	-	3	75	-	-
2	3	86	-	-	3	75	1/20	-	3	75	-	-	3	75	1/20	-
3	3	86	1/28	-	3	86	-	-	3	75	1/20	-	3	75	-	-
4	3	78	-	-	3	86	1/28	-	3	86	-	-	3	75	1/20	-
1-4	12	325	2/48	-	12	322	2/48	-	12	311	2/40	-	12	300	2/40	-
5	3	75	1/22	-	3	78	-	-	3	86	1/28	-	3	86	-	-
6	3	79	-	-	3	75	1/22	-	3	78	-	-	3	86	1/28	-
7	4	96	1/24	-	3	79	-	-	3	75	1/22	-	3	78	-	-
8	3	72	-	-	4	96	1/24	-	3	79	-	-	3	75	1/22	-
9	3	76	1/28	-	3	72	-	-	4	96	1/24	-	3	79	-	-
5-9	16	398	3/74	-	16	400	2/46	-	16	414	3/74	-	15	404	2/50	-
10	2	50	1/23	-	2	50	1/23	-	2	50	-	-	2	50	1/20	-
11	2	50	-	-	2	50	1/23	-	2	50	1/23	-	2	50	-	-
10-11	4	100	1/23	-	4	100	2/46	-	4	100	1/23	-	4	100	1/20	-
1-11	32	823	6/145	-	32	822	6/140	-	32	825	6/137	-	31	804	5/110	-
ГПД	1	30	-	-	1	30	-	-	1	30	-	-	1	30	-	-
випуск	9кл-3,	76	1/28	-	9кл-3,	72	-	-	9кл-4,	96	24	-	9кл-3,	79	-	-
	11кл-2.	50	-	-	11кл-2	50	23	-	11кл-2	50	23	-	11кл-2	50	-	-

6.3. Горизонтальна інтеграція

Початкові класи :

- традиційна система навчання згідно Державного стандарту;
- система розвивального навчання Д.Б. Ельконіна, В.В. Давидова (4-А, 2-А).

Основна школа 5-9 кл:

- класи з українською мовою навчання.

Допрофільна підготовка на другому ступені навчання за напрямками:

- фізико – математичне,
- філологічне,
- технологічне навчання.

Профільне навчання старшої школи:

- 10-А, 11-А (математичний профіль)
- 10-Б, 11-Б (технологічний профіль на базі МВМПУ №99)

З 1991 року розпочалася профілізація закладу через організацію роботи старшої школи. Сьогодні в закладі працюють допрофільні (8 – 9) та профільні (10- 11) класи.

Уже у початковій школі розпочинається підготовка до майбутнього визначення профілю. Учні 1-4-х класів вивчають такі предмети, як «Громадянська освіта. (Я і Україна)», «Етика», курси «Логіка», «Риторика».

Використання варіативної складової робочого плану закладу

№ з/п	Факультутиви	Класи	Спецкурси	Класи
2007-2008 н.р.				
1.	Фізичні величини та їх вимірювання	7 кл.	Біофізика	11 кл.
2.	Виразне читання	7 кл.	Країнознавство	10 кл.

3.	Логіка	7 кл.	Фізіологія людини	10 кл.
4.	Основи християнської етики	7 кл.		
5.	Організація самостійної роботи учнів	9 кл.		
6.	Ділова активність	10-11 кл.		
7.	Ділове мовлення	10 кл.		
8.	Світова художня культура	10-11 кл.		
2008-2009 н.р.				
1.	Моя економіка	8 кл.	Країнознавство	10-11 кл.
2.	Фразеологія української мови	8 кл.	Технологія досягнення професійного успіху	10 кл.
3.	Країнознавство	8 кл.	Фізіологія нервової системи	11 кл.
4.	Інформатика та інформаційні технології	8 кл.	Основи інформаційних технологій	10-11 кл.
5.	Ділове спілкування іноземною мовою	10-11 кл.	Логіка	2 кл.
6.	Ділова активність	10 кл.	Риторика	4 кл.
7.	Ділове мовлення	10-11 кл.	Мистецтво	5 кл.
8.	Загальна біологія	11 кл.		
2009-2010 н.р.				
1.	Моя економіка	8-9 кл.	Країнознавство	11 кл.
2.	Основи віршування	9 кл.	Технологія досягнення професійного успіху	11 кл.
3.	Ділове спілкування іноземною мовою	11 кл.	Мистецтво	5-6 кл.
4.	Ділова активність	11 кл.	Логіка	3 кл.
5.	Ділове мовлення	11 кл.	Основи інформаційних технологій	11 кл.
2010-2011 н.р.				
1.	Енергозбереження	9 кл.	Біофізика	10 кл.
2.	Основи споживчих знань	8 кл.	Професійна підготовка	10 кл.
3.	Українська фразеологія	8 кл.	Логіка	4 кл.
4.	Фінансова математика	10 кл.		
5.	Ділове мовлення	10 кл.		

Напрями профілізації за останні 3 роки

Напрями профілізації	Обрані профілі
Філологічний	філологічний історико-філологічний
Природничо-математичний	фізико-математичний математичний
Спортивний	спортивний
технологічний	технологічний

6.4. Вертикальна інтеграція

З метою впровадження пріоритетних завдань регіональної системи освіти, відповідно до Концепції профільного навчання, що передбачає створення умов для диференціації змісту навчання, забезпечення поглибленого вивчення окремих предметів навчальний заклад обрав наступну навчальну систему:

Робочий навчальний план початкової школи

з українською мовою навчання з вивченням російської мови

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		2-В	4-А
Мови і література	Українська мова	6	5
	Іноземна мова	2	2
	Російська мова	2	2
Математика	Математика	4	4
Людина і світ	Я і Україна	1	2
Мистецтво	Музика	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
Здоров'я і фізич.культура	Фізична культура	3	3
	Основи здоров'я	1	1
Р а з о м		19+3	19+3
Варіативна складова		2	3
Додаткові години на предмети інваріантної складової	Математика	-	1
	Російська мова	-	-
Додаткові години на курси за вибором	Правила дорожнього руху	0,25	0,25
	Поетика	1	1
Індивідуальні та групові заняття	Російська мова	-	0,75
	Математика	0,75	-
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без урахування часу на заняття з фізичної культури)		22	23
Всього фінансується з бюджету		24	25
Граничний обсяг домашнього завдання		45 хв.	90 хв.

**Робочий навчальний план початкової школи
з російською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		1-А	1- Б,В	2-А	2-Б	3- А,В	3-Б	4- Б, В
Мови і література	Російська мова	6	6	6	6	5	5	5
	Українська мова	3	3	3	3	4	4	4
	Іноземна мова	-	-	2	2	2	2	2
Математика	Математика	4	4	4	4	4	4	4
Людина і світ	Я і Україна	1	1	1	1	2	2	2
Мистецтво	Музика	1	1	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	1	1
Здоров'я і Фізич.культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1
Р а з о м		19+3	19+3	20+3	20+3	21+3	21+3	21+3
Варіативна складова		1	1	2	2	2	2	2
Додаткові години на курси за вибором	Правила дорожнього руху	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
	Логіка			1				
	Поетика	-	-		1	1	-	-
	Азбука споживача	-	-	-			1	-
	Зарубіжна література	-	-	-	-	-	-	1
	Логічний калейдоскоп	0,75	-	-	-	-	-	-
Індивідуальні та групові заняття	Російська мова	-	-	-	0,75	0,25	0,75	-
	Математика	-	0,75	0,75	-	-	-	0,75
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без урахування часу на заняття з фізичної культури)		20	20	22	22	23	23	23
Всього фінансується з бюджету		23	23	25	25	26	26	26
Граничний обсяг домашніх завдань		-	-	45 хв.	45 хв.	70 хв.	70 хв.	90 хв.

Робочий навчальний план 5-9- х класів
з російською мовою навчання

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		5- А	5-Б,В	6-Б	6-А,В	7-А,В	7-Б	8-Б,В
Мови і літератури	Українська мова	3	3	3	3	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	2	2	2
	Російська мова	3	3	2	2	2	2	2,5
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література та російська література	2	2	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	1	1	1,5
	Етика	1	1	1	1	-	-	-
	Всесвітня історія	-	-	1	1	1	1	1
Естетична культура	Музичне мистецтво	-	-	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	-	-	1	1	1	1	-
	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	-	-	-	-	-
Математика	Математика	4	4	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	-	-	2,5	2,5	2
	Геометрія	-	-	-	-	1,5	1,5	2
Природознавство	Природознавство	1	1	1	1	-	-	-
	Біологія	-	-	-	-	2	2	2
	Географія	-	-	2	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	-	-	1	1	2
	Хімія	-	-	-	-	1	1	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	2	2	2
здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	0,5
	Фізична культура	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	3
Разом		26,5	-	26,5	-	26,5	29,5	31
Варіативна складова		0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	1,5	3
Додатковий час на навчальні предмети	Основи здоров'я (правила дорож. руху)	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5
Факультативи	«Християнська етика»	-	0,5	-	0,5	-	-	0,5
Курс за вибором	«Практичне право»	-	-	-	-	-	-	1
	«Життя рослин»	-	-	-	-	-	1	-
Індивідуальні заняття та консультації	Українська мова	-	-	-	-	1	-	1
	Математика	0,5	-	0,5	-	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		27	27	29	29	31	31	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27	27	29	29	31	31	34

Робочий навчальний план 5-9-х класів**з українською мовою навчання з вивченням російської мови**

Освітні галузі	Навчальні Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6-Г	8-А	9-А
Мови і літератури	Українська мова	3	2	2
	Іноземна мова	3	2	2
	Російська мова	2	2	2
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література та російська література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Етика	1	-	-
	Всесвітня історія	1	1	1
	Правознавство			1
Естетична культура	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Художня культура	-	-	1
	Музичне мистецтво	1	1	1
Математика	Математика	4	-	-
	Алгебра	-	2	2
	Геометрія	-	2	2
Природознавство	Природознавство	1	-	-
	Біологія	-	2	3
	Географія	2	1,5	1,5
	Фізика	-	2	2
	Хімія	-	2	2
Технології	Трудове навчання	1	2	1
	Інформатика			1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0,5	0,5
	Фізична культура	2	3	3
Разом		28	30,5	32,5
Варіативна складова		1	3,5	1,5
Додатковий час на навчальні предмети	Основи здоров'я (правила дорож. руху)	-	0,5	-
Індивідуально-групові заняття	Російська мова	1	1	0,5
	Математика	-	1	-
Факультативи	«Методи наукових досліджень»	-	-	1
	Українська фразеологія	-	1	-
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		29	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		29	34	34

Робочий навчальний план 5-9- х класів
з російською мовою навчання

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9-Б	9-В
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Іноземна мова	2	2
	Російська мова	2,5	2,5
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література та російська література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Правознавство	1	1
	Всесвітня історія	1	1
Естетична культура	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Художня культура	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	3	3
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5
	Фізична культура	3	3
Разом		33	33
Варіативна складова		1	1
Факультативи	«Основи споживчих знань»	-	1
Індивідуальні заняття та консультації	Українська мова	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		34	34

Кількість учнів, що відвідують гуртки

Назва закладу	2007-2008 н.р.	2008-2009 н.р.	2009-2010 н.р.	2010-2011н.р.
ЗОШ № 47	88	87	107	134
Дитячо-юнацькі спортивні школи	16	9	13	16
БДТ	12	22	26	24
Палаци культури	23	72	80	60
Школа мистецтв	5	11	12	8
Музична школа	21	35	47	37
Художня школа	16	16	18	18
Інші	98	72	83	94
ВСЬОГО	279	324	386	391

**Робочий навчальний план для профільного навчання
з російською мовою навчання**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10-А математичний	10-Б технологічний
Українська мова	1	1
Українська література	2	2
Іноземна мова	3	3
Російська мова	1	1
Інтегрований курс «Література»	2	2
Історія України	1	1
Всесвітня історія	1	1
Правознавство	1	1
Художня культура	0,5	0,5
Математика	-	3
Алгебра	5	-
Геометрія	4	-
Біологія	1,5	1,5
Географія	1,5	1,5
Фізика	1	2
Хімія	1	1
Технології	1	6
Інформатика	1	1
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1
Разом	31,5	31,5
Варіативна складова	6,5	6,5
Додатковий час на профільне і	Українська мова	1
	Математика	-

поглиблене вивчення предметів	Технології	-	1
	Фізика	1	-
Додатковий час на ведення факультативів	«Ділова українська мова»	1	1
Додатковий час на ведення курсів за вибором	«Основи комп'ютерної графіки»	1	-
	«Власна справа»	1	1
	«Основи безпеки життєдіяльності»	0,5	0,5
	«Біофізика»	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього		38	38

**Робочий навчальний план для профільного навчання
з російською мовою навчання**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11-А математичний	11-Б технологічний
Українська мова	1	1
Українська література	2	2
Іноземна мова	3	3
Російська мова	1	1
Інтегрований курс «Література»	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Економіка	1	1
Людина і світ	0,5	0,5
Художня культура	0,5	0,5
Математика	-	3
Алгебра	5	-
Геометрія	4	-
Біологія	1,5	1,5
Фізика	3	2
Астрономія	0,5	0,5
Хімія	1	1
Екологія	0,5	0,5
Технології	1	6
Креслення	-	2
Інформатика	2	1
Фізична культура	2	2
Захист Вітчизни	1	1

Разом		35	34
Варіативна складова		3	4
Додатковий час на профільне і поглиблене вивчення предметів	Технології	-	1
Додатковий час на ведення факультативів	«Ділова українська мова»	1	1
Додатковий час на ведення курсів за вибором	«Основи менеджменту»	1	1
	«Біофізика»	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього		38	38

Мережа факультативів навчального закладу

Навчальний рік	Назва факультативу	Клас	Кількість учнів
2008-2009 н.р.	Моя економіка	8А	12
	Фразеологія української мови	8Б	21
	Країнознавство	8Г	16
	Інформатика та інформаційні технології	8В	31
	Ділове спілкування іноземною мовою	10А, 11А	39
	Ділова активність	10Б	18
	Ділове мовлення	10-11 кл	75
	Загальна біологія	11Б	16
2009-2010 н.р.	Моя економіка	9А	12
	Основи віршування	9Б	21
	Ділове спілкування	11А	18
	Ділова активність	11Б	20
	Ділове мовлення	11 кл	38
	Основи інформаційних технологій	11 кл	38
2010-2011 н.р.	Енергозбереження	9А	33
	Основи споживчих знань	8В	23
	Українська фразеологія	8А	30
	Фінансова математика	10А	16
	Ділове мовлення	10А,Б	38

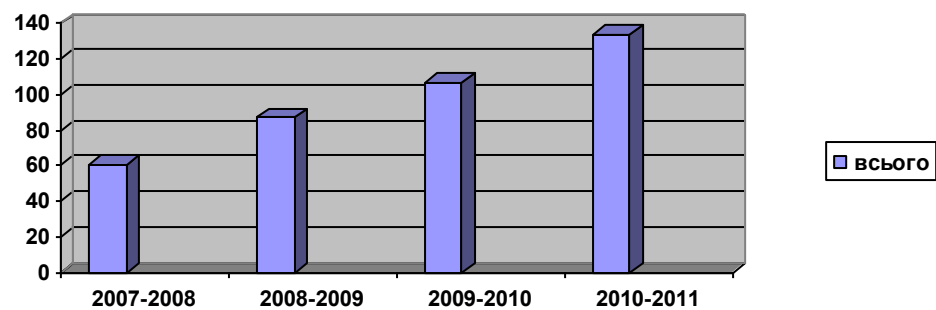
Мережа факультативів школи у 2011-2012 н.р.

№ з/п	Назва факультативу	Клас	Учні	в тому числі по класах										
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч	кл/уч
1	Християнська етика	6	85	-	-	-	-	2/35	2/26	-	2/24	-	-	-
2	Життя рослин	1	23	-	-	-	-	-	-	1/23	-	-	-	-
3	Практичне право	2	48	-	-	-	-	-	-	-	2/48	-	-	-
4	Українська фразеологія	1	28	-	-	-	-	-	-	-	1/28	-	-	-
5	Методи наукових досліджень	1	29	-	-	-	-	-	-	-	-	1/29	-	-
6	Основи споживчих знань	1	24	-	-	-	-	-	-	-	-	1/24	-	-
7	Біофізика	4	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2/50	2/40
8	Власна справа	2	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2/50	-
9	Основи комп'ютерної графіки	1	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/28	-
10	Основи менеджменту	2	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2/40
11	Основи безпеки життя	2	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2/50	-
12	Ділове українське мовлення	4	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2/50	2/40
ВСЬОГО		27	585	-	-	-	-	2/35	2/26	1/23	5/100	2/53	9/228	6/120

Велика увага приділяється проблемі **зайнятості** дітей у позаурочний час. З метою її розв'язання у закладі працюють гуртки:

Напрями Роботи	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011	
	кількість груп	кількість учнів	кількість груп	кількість учнів	кількість груп	кількість учнів	кількість груп	кількість учнів
Науково-технічний	-	-	1	12	1	15	2	24

Туристсько-краєзнавчий	1	19	1	12	1	15	2	30
Фізкультурно-спортивний	2	27	2	24	1	15	2	45
Художньо-естетичний	1	14	2	26	1	30	2	35
інші	-	-	1	13	2	32	-	-
всього	4	60	7	87	6	107	8	134

З метою розширення можливостей соціалізації учнів, створення рівного доступу до якісної освіти різним категоріям школярів у відповідності до їх нахилів та потреб навчальний заклад організував діяльність гуртків

В школі працюють загін ДЮП, ЮІР, «Юнкор». Відсоток дітей, що відвідували гуртки в школі протягом 2009-2010 навчального року, дорівнює 13,3 % від загальної кількості учнів школи, у 2010-2011 н.р. цей показник складає 17,5 %.

На базі навчального закладу працюють гуртки і спортивні секції позашкільних закладів:

- Секція греко-римської боротьби (ДЮСШ)
- Секція легкої атлетики (ДЮСШ)
- «Юний перукар» (ІБДТ)
- Колектив бального танцю «Феєрія» (ІБДТ)
- Філія музичної школи №4

Соціальна адаптація учнів у закладі здійснюється на підставі Закону "Про освіту" та інших нормативно-правових актів. Діяльність педагогічного колективу щодо соціальної адаптації учнів є цілеспрямованою та плановою. Створюється позитивна тенденція для творчого співробітництва педагогів, батьків щодо соціальної адаптації учнів. Є певні негативні аспекти - це послаблення уваги деяких батьків до адаптації дітей у новому соціумі, закриття мережі шкільних гуртків.

Діяльність гуртків ЗОШ № 47

№	Показники	2009-2010 навчальний рік	2010-2011 навчальний рік	Зміни у 2010-2011 н.р. у порівнянні з 2009-2010 н.р. (+, -)	
				кількість	%
1	2	3	4	5	6
1	Навчально-виховний заклад	ЗОШ № 47	ЗОШ № 47		
2	Всього учнів	806	772	-34	4,2
3	Всього гуртків бюджетного фінансування на базі закладу	6	8	+2	33
	У них вихованців	107	134	+27	25
	% охоплення дітей в гуртках	13	17		4
	Із них:	-	-	-	-
3.1	Предметні	3	2	-1	33
	В них вихованців	47	24	-23	48,9
3.2	Науково-технічні	-	-	-	-

	В них вихованців	-	-	-	-
3.3	Художньо-естетичні	1	1	-	-
	В них вихованців	30	15	-15	50
3.4	Туристсько-краєзнавчі	1	1	-	-
	В них вихованців	16	15	-1	6,25
3.5	Еколога-натуралістичні	1	-	-1	100
	В них вихованців	16	-	-16	100
3.6	Військово-патріотичні	1	2	+1	100
	В них вихованців	15	35	+20	133
3.7	Юнкорів	1		-	0
	В них вихованців	12		-	0
3.8	ДЮРП	1		-	0
	В них вихованців	15		-3	20
3.9	ЮІР	-		+1	100
	В них вихованців	-		+12	100
3.10	Спортивних секцій	1	2	+1	100
	В них вихованців	15	45	+30	200
3.11	Іншого профілю	-	-	-	0
	В них вихованців	-	-	-	0
4	Кількість гуртків інших форм фінансування (самофінансування)	-	-	-	0
	В них дітей	-	-	-	0
5	Кількість гуртків без фінансування	3	3	-	100
	В них дітей	50	36	-14	28
6	Кількість гуртків позашкільних закладів на підстав договору	-	4	+4	100
	В них дітей	-	72	+72	100
7	Загальна кількість гуртків різних форм фінансування	9	15	-1	11,1
	В них дітей	157	242	85	54
	% охоплення від загальної кількості		31,3%		

Випускники 9-х класів продовжують здобувати загальну середню освіту.

Продовження навчання випускників 9-х класів

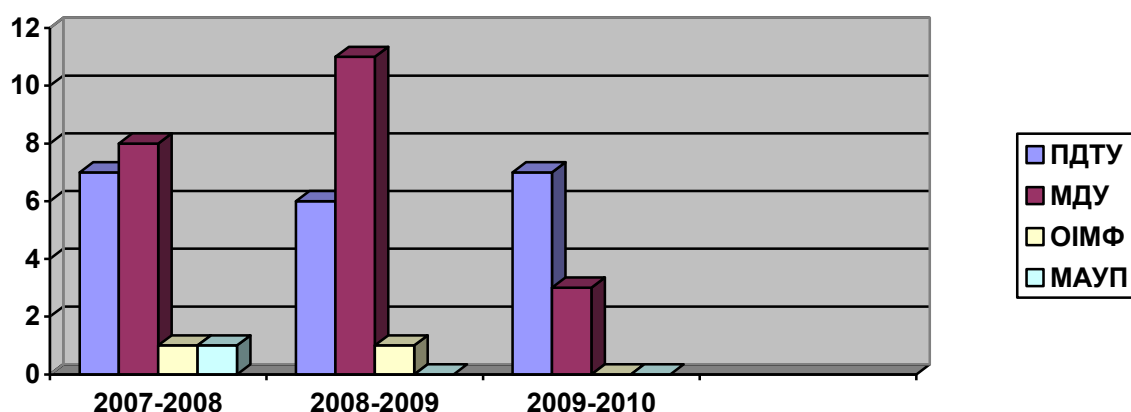
Навчальний рік	2007-2008		2009-2010	
	кількість	%	кількість	%
Всього випускників	81		92	
ВНЗ І-ІІ р.а.	15	19	17	19
ПТНЗ	30	37	37	40
10 клас	36	44	38	41

Вступ випускників 11-х класів до ВНЗ різного рівня акредитації

Навчальний рік	2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	кількість	%	кількість	%	кількість	%
Випущено учнів	45		38		38	
ВНЗ I-II р.а.	15	33	3	8	8	21
ВНЗ III-IV р.а.	21	47	24	63	16	42
ПТНЗ, ліцеї	7	16	10	26	11	29
інше	2	4	1	3	3	8

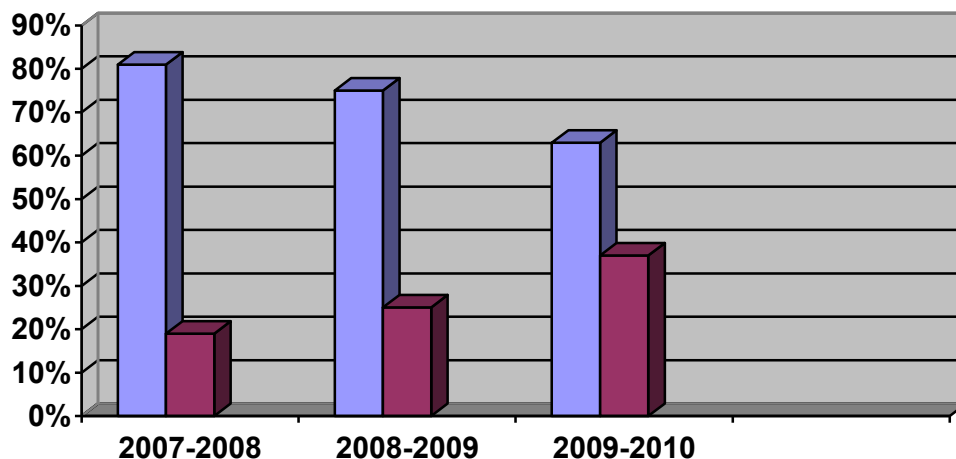
Вступ випускників 11-х класів до ВНЗ м. Маріуполя

ВНЗ	2007-2008	2008-2009	2009-2010
ПДТУ	7	6	7
МДУ	8	11	3
ОІМФ	1	1	-
МАУП	1	-	-

Вступ випускників 11-х класів до ВНЗ різного рівня акредитації

ВНЗ	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Маріуполя	17 / 81%	18 / 75%	10 / 63%
Інших міст	4 / 19%	6 / 25%	6 / 37%

Контроль за поведінкою та станом відвідування учнями навчальних занять

Навчальний рік	Всього пропусків	Учні, які пропустили уроки без поважних причин	%	З поважних причин	Через хворобу
2007-2008	64662	-	-	17670	46992
2008-2009	72521	-	-	29815	42706
2009-2010	63798	-	-	23134	40664

Значна увага приділяється проведенню рейду «Урок». Під час рейду відвідуються сім'ї, в яких склалися несприятливі умови для навчання і виховання, про що складені відповідні акти. Щоденно проводиться ретельний контроль щодо відвідування занять, із з'ясуванням причини відсутності. На учнів, які пропустили заняття понад 10 днів складені відповідні акти.

6.5. Соціальна інтеграція

Для успішного входження в суспільство необхідна організація навчання і виховання в інтегрованих умовах, що забезпечить соціальний, емоційний та когнітивний розвиток кожної дитини з тим, щоб вона відчувала себе повноцінним учасником соціального життя. Головною метою соціальної інтеграції в умовах загальноосвітнього закладу є створення умов для особистісного розвитку дитини, її творчої самореалізації та можливості бути корисною іншим людям.

Основними завданнями соціальної інтеграції є:

- забезпечення прав дитини на отримання середньої освіти в умовах навчального закладу;
- всебічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків, здібностей;
- формування ціннісних інтересів та потреб;
- виховання в дітей прагнення до праці, забезпечення їх професійної підготовки;
- виховання дитини як моральної і культурної людини з етичним відношенням до оточуючого світу і самої себе.

Для соціальної інтеграції дітей необхідно створювати наступні умови:

- надання кваліфікованої психолого-медико-педагогічної допомоги, з урахуванням стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку учнів;
- максимальна свобода дітей у виборі дистанції і позиції спілкування та взаємодії;
- самостійність вибору для себе цікавого заняття;
- для збагачення емоціонального і поведінкового досвіду дітей збільшувати коло музично-розважальних і театралізованих програм, надаючи їм більше змістовності та привабливості, як засобу невербального самовизначення дитини, відображення оточуючого світу і свого місця в ньому.

Значну роль в інтеграції навчально-виховного процесу відіграє психологічна готовність дитини і батьків до навчання, взаємодії з дітьми, колективом.

Соціальна інтеграція та адаптація відбувається у процесі навчання, під час виховного процесу, коли учні набувають необхідних для життєдіяльності знань, умінь, та навичок.

Школа «Майбутній першокласник»

Школа працює у напрямку адаптації дітей до навчання. Згідно плану розвитку навчального закладу для вирівнювання стартових умов при здобутті початкової

освіти і доступності якісного навчання на 1-ої ступені школа розробила систему підготовки дітей у формі школи «Майбутній першокласник». Вчителі початкових класів Ріхтовська В.В., Чекмак В.К. брали участь у міському конкурсі «Подарунок першокласнику». Опрацювали збірку завдань «Маленькі двері у великий світ». Практичний психолог Ігнатова О.М. проводить психологічні тренінги з батьками майбутніх першокласників.

Навчальний рік	Кількість груп	Наповнюваність
2008-2009 н.р.	3	82
2009-2010 н.р.	3	77
2010-2011 н.р.	3	70

Літня школа

Для забезпечення максимальної самореалізації учнів та створенню умов особистісного розвитку, відстеженню рівня особистісної траєкторії обдарованих учнів навчальних заклад організував форму «Літня школа для обдарованих дітей».

Літня школа – це школа нового покоління з новими формами роботи з молоддю, яка сприяє вирішенню головної парадигми освіти, поєднує знанняву, діяльнісну та ціннісно - орієнтаційну складові змісту освіти та розвивається в напрямках особистісно- орієнтовного та компетентісного підходів. Літня школа виконує роль додаткової позаурочної форми освіти учнів, допоможе самовизначенню учнів. Це тимчасове об'єднання суб'єктів навчально – виховного процесу, що створюється на добровільних засадах в напрямку профілізації школи на базі школи № 47.

Таблиця кількісного складу Літньої школи

Навчальний рік	Напрямки	Наповнюваність
2008-2009 н.р.	9	57
2009-2010 н.р.	8	73
2010-2011 н.р.	8	104

Принципи роботи :

- добровільність – передбачає зарахування до школи учнів 5-10 кл на підставі особистої заяви батьків та рекомендацій учителя;

- доцільності – передбачає підпорядкування змісту, форм, методів, засобів навчальної діяльності;
- взаємодії – основою є побудова спільної діяльності між суб'єктами навчання на партнерських засадах;
- неперервності та послідовності – забезпечують наступність у ланцюжку: літня школа – самоосвітня діяльність – творча діяльність та участь у конкурсах, олімпіадах, Ман та інших видах учбово-практичної діяльності учнів;
- перспективності – передбачає стратегічне моделювання особистого освітнього маршруту;
- нестандартності – обумовлює своєрідність, оригінальність проведення занять.

За підсумками роботи Літньої школи для обдарованих дітей учні отримують свідоцтва, індивідуальні завдання для роботи МАН, підготовки олімпіад та конкурсів. Наказом по школі відмічується група учнів з високим рівнем навчальних успіхів.

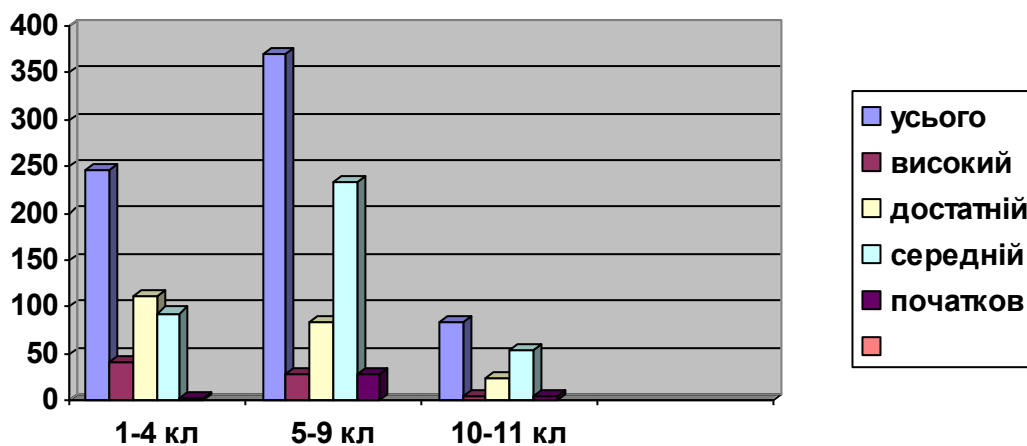
7. Рівень якості результатів навчання і виховання

Моніторингове дослідження за якістю навчально - виховного процесу є одним з головних напрямків управлінської діяльності школи. Результати навчальної діяльності учнів за семестрами і на кінець навчального року узагальнюються у вигляді діаграм і таблиць.

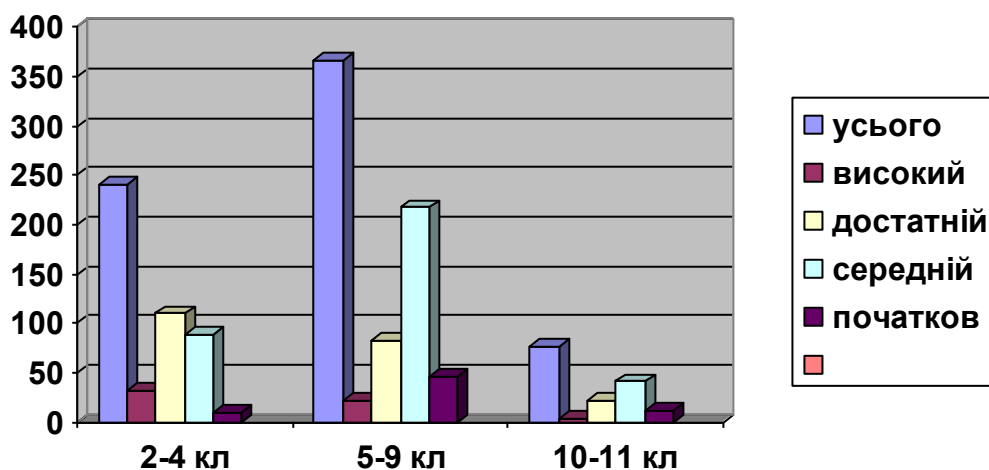
Педагогічний моніторинг якості знань учнів і аналіз діяльності учителів дозволяють корегувати роботу з учнями, контролювати об'єктивність у виставленні оцінок, спонукають до використання інтерактивних технологій, впровадження комп'ютерних та інноваційних методик навчання. Стимулювання підвищення якості освіти, а також підняття престижу розумної всебічно розвиненої людини є пріоритетними завданнями навчального закладу.

Рівень навчальних досягнень учнів за останні 3 роки

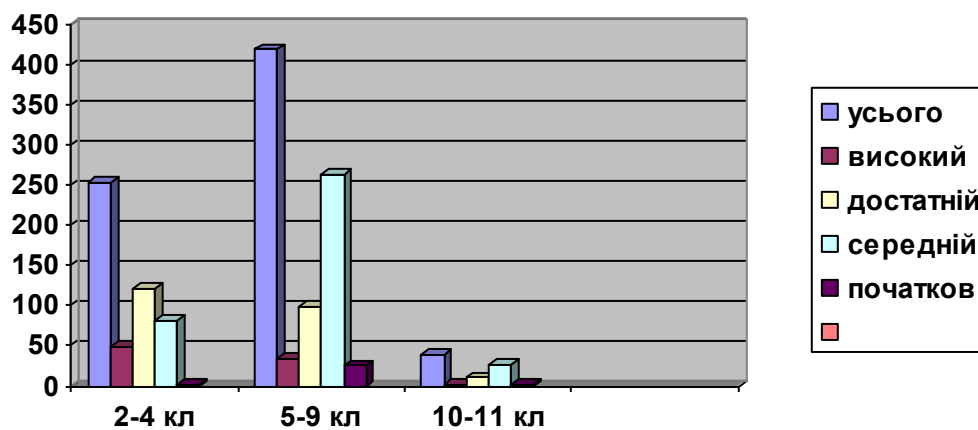
2007-2008 навчальний рік

2008-2009 навчальний рік

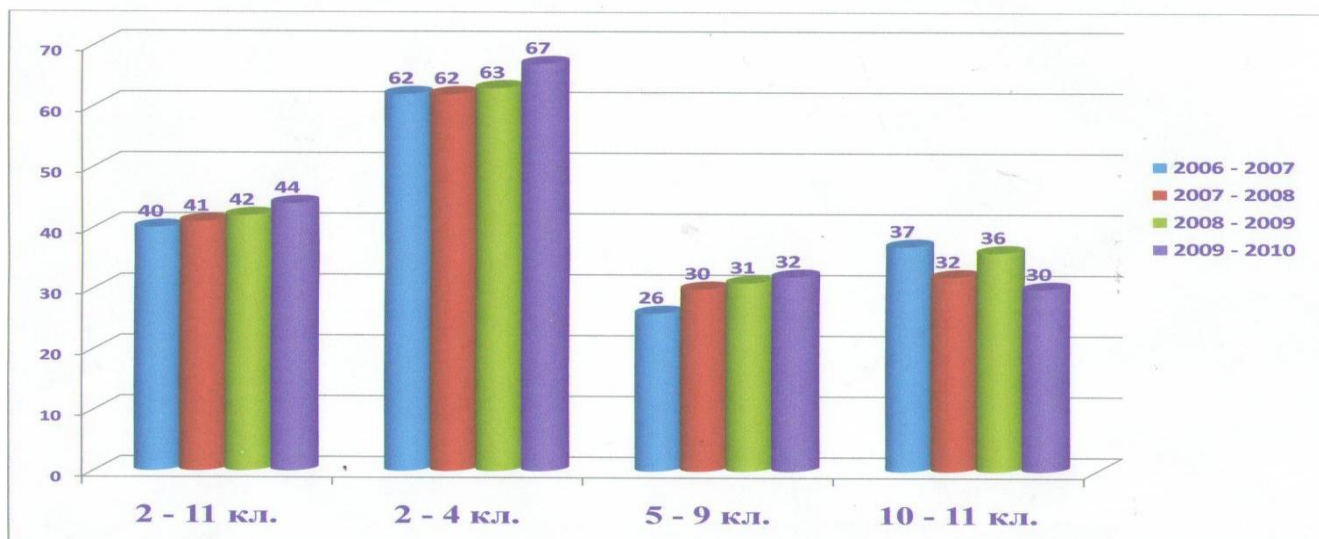

2009-2010 навчальний рік

Рівень навчальних досягнень учнів як інтегрований показник якості загальної середньої освіти відстежується у школі за результатами моніторингових досліджень з предметів.

Аналіз якості знань учнів за останні 4 роки

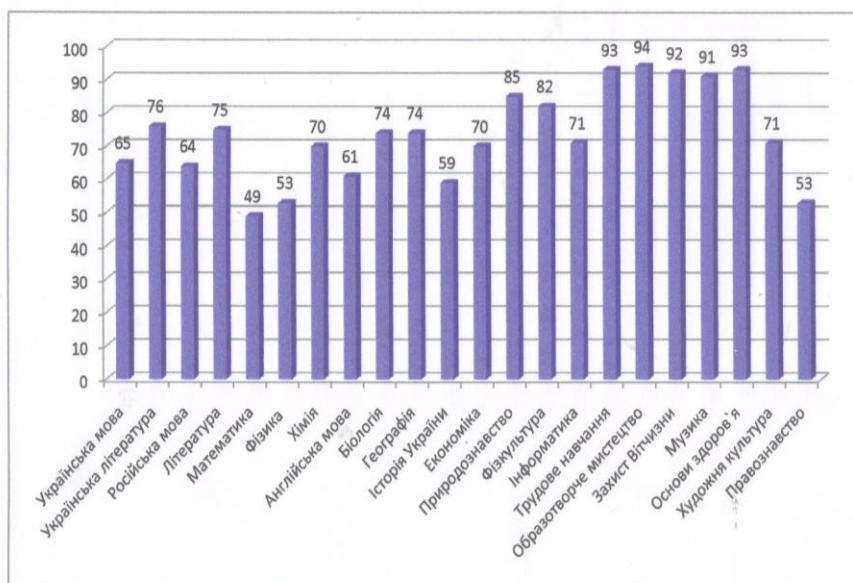

2007-2008 н.р.

+

Моніторинг якості рівня знань та практичних навичок за предметами серед 2-11 класів

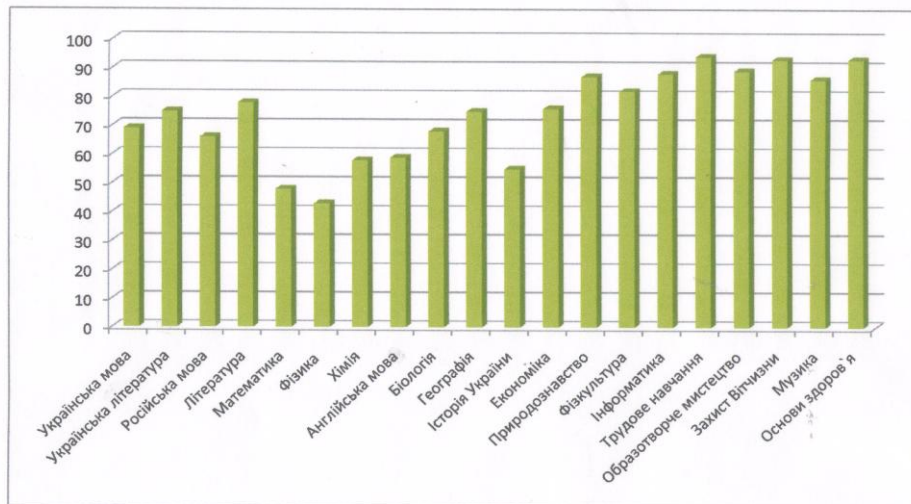
Українська мова	65
Українська література	76
Російська мова	64
Література	75
Математика	49
Фізика	53
Хімія	70
Англійська мова	61
Біологія	74
Географія	74
Історія України	59
Економіка	70
Природознавство	85
Фізкультура	82
Інформатика	71
Трудове навчання	93
Образотворче мистецтво	94
Захист Вітчизни	92
Музика	91
Основи здоров'я	93
Художня культура	71
Правознавство	53

2008-2009 н.р.

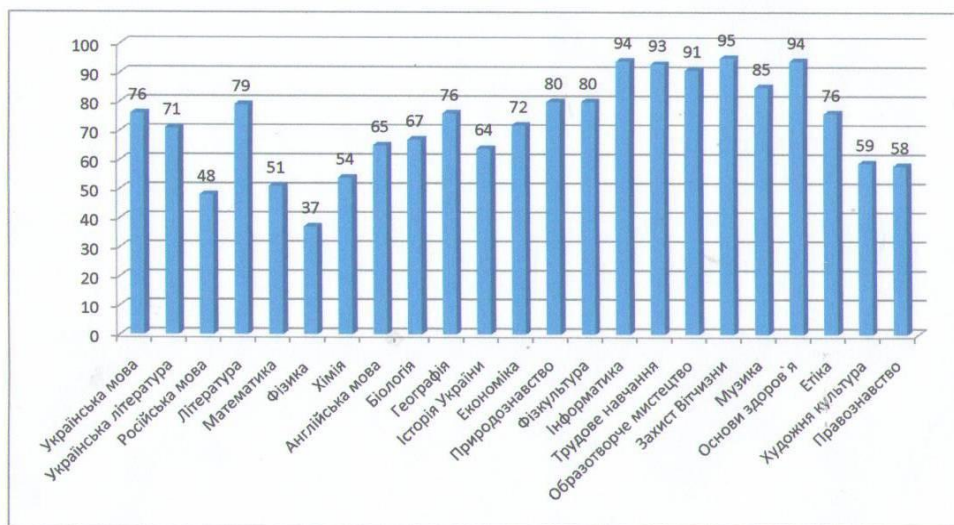
Моніторинг якості рівня знань та практичних навичок за предметами серед 2-11 класів

Українська мова	69
Українська література	75
Російська мова	66
Література	78
Математика	48
Фізика	43
Хімія	58
Англійська мова	59
Біологія	68
Географія	75
Історія України	55
Економіка	76
Природознавство	87
Фізкультура	82
Інформатика	88
Трудове навчання	94
Образотворче мис	89
Захист Вітчизни	93
Музика	86
Основи здоров'я	93

Моніторинг якості рівня знань та практичних навичок за предметами серед 2-11 класів

Українська мова	76
Українська література	71
Російська мова	48
Література	79
Математика	51
Фізика	37
Хімія	54
Англійська мова	65
Біологія	67
Географія	76
Історія України	64
Економіка	72
Природознавство	80
Фізкультура	80
Інформатика	94
Трудове навчання	93
Образотворче мистец	91
Захист Вітчизни	95
Музика	85
Основи здоров'я	94
Етика	76
Художня культура	59
Правознавство	58

Результати ДПА в 9-х класах

з української мови									
Навчальний рік	Всього	високий		достатній		середній		початковий	
2007-2008	79	13	16,5	39	49,4	27	34	0	0
2009-2010	92	19	21	44	48	29	31	0	0
з математики									
Навчальний рік	Всього	високий		достатній		середній		початковий	
2007-2008	79	1	1,3	35	44,3	41	51,9	2	2,5
2009-2010	92	15	16	33	36	42	46	2	2
з біології									
Навчальний рік	Всього	високий		достатній		середній		початковий	
2007-2008	79	10	12,7	47	59,5	20	25,3	2	2,5
2009-2010	92	23	25	44	48	24	26	1	1
з географії									
Навчальний рік	Всього	високий		достатній		середній		початковий	
2007-2008	79	22	27,3	49	60,4	8	9,8	0	0
2009-2010	92	42	46	40	43	10	11	0	0

Нагородження випускників 9-х класів

№	Рік	Всього випускників	Отримали свідоцтво звичайного зразка		Отримали свідоцтво з відзнакою		Нагороджено грамотою за особливі успіхи з предмета	
			Кіль-ть	%	Кіль-ть	%	Кіль-ть	%
1	2007-2008	81	78	96	3	4	3	4
2	2008-2009	-	-	-	-	-	-	-
3	2009-2010	92	89	97	3	3	7	8

Результати ДПА в 11-х класах

з української мови									
Навчальний рік	Всього	високий		достатній		середній		початковий	
2007-2008	45	3	7	34	76	8	17	0	0
2008-2009	38	4	11	13	34	15	40	6	15
2009-2010	37	5	14	21	56	11	30	0	0
з історії України									

Навчальний рік	Всього	високий		достатній		середній		початковий	
2007-2008	45	17	38	21	47	7	15	0	0
2008-2009	38	9	33	7	26	11	41	0	0
2009-2010	37	13	35	20	54	4	11	0	0

Нагородження випускників 11-х класів

Рік	Всього випускників	Отримали атестат звичайного зразка		Нагороджено				Нагороджено грамотою за особливі успіхи з предмета	
		Кіль-ть	%	Золотою медаллю		Срібною медаллю		Кіль-ть	%
				Кіль-ть	%	Кіль-ть	%		
2007-2008	45	45	100	-	-	-	-	4	9
2008-2009	38	38	97	-	-	1	3	4	11
2009-2010	38	38	100	-	-	-	-	0	0

Участь випускників 11-х класів у ЗНО

Предмети для тестування	2007-2008 н.р. (%)	2008-2009 н.р. (%)	2009-2010 н.р. (%)
Українська мова та література	100	100	90
Зарубіжна література	0	0	0
Історія України	29	29	68
Всесвітня історія	0	0	0
Математика	56	58	61
Біологія	11	8	26
Фізика	0	0	5
Хімія	0	0	8
Географія	0	0	11
Основи економіки	2	0	0
Основи правознавства	18	0	0
Англійська мова	0	21	29
Німецька (французька, іспанська) мова	0	0	0
Кількість випускників	45	38	38

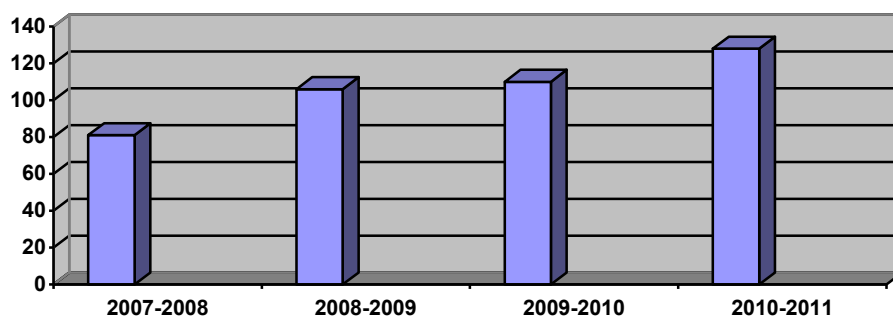
У закладі створені належні умови щодо поліпшення вивчення української мови, розширення сфери її функціонування, виховання шанобливого ставлення до неї.

З 2003 року працюють класи з українською мовою навчання.

Кількість класів з українською мовою навчання за останні 3 роки становить:

Рік	Кількість класів	%	Кількість учнів	%
2007-2008	3	10	81	10
2008-2009	4	13	106	14
2009-2010	4	13	110	14
2010-2011	5	17	128	16

Показник кількості учнів, які навчаються українською мовою

В школі обладнані п'ять кабінетів української мови та літератури. Класи з українською мовою навчання забезпечені навчальними програмами, підручниками, але частково не вистачає підручників, навчальних посібників, художніх текстів.

Рівень знань з української мови учнів 2-4 класів

Навчальний рік	Всього учнів	Високий		Достатній		Середній		Початковий	
		Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%
2007-2008	240	52	22	137	56	47	20	4	2
2008-2009	247	75	30	123	50	49	20	-	-
2009-2010	252	59	23	137	54,6	55	22	1	0,4

Рівень знань з української мови учнів 5-9 класів

Навчаль- ний рік	Всього учнів	Високий		Достатній		Середній		Початковий	
		Кількіст ь	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%
2007-2008	371	70	19	203	55	98	26	-	-
2008-2009	366	57	16	178	49	126	34	5	1
2009-2010	423	68	16	215	51	132	31	8	2

Рівень знань з української мови учнів 10-11 класів

Навчаль- ний рік	Всього учнів	Високий		Достатній		Середній		Початковий	
		Кількіст ь	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%
2007-2008	84	7	8	54	65	23	27	-	-
2008-2009	76	6	8	39	51	31	41	-	-
2009-2010	38 1	3	8	19	50	16	42	-	-

У школі щорічно проводяться Тижні української мови, заходи, присвячені Шевченківським дням, Дні рідної мови, Тижні української писемності. Учні школи беруть участь у творчих та літературних конкурсах. Середня визначений днем спілкування українською мовою. Педагоги, учні активно співпрацюють з «Союзом українок», «Просвітою», Маріупольським державним університетом, Українським реєстровим козацтвом.

Навчальні досягнення учнів у цілому відповідають високому і достатньому рівню Державного стандарту. При цьому кількість учнів, що засвоюють програму на високому та достатньому рівнях, є стабільною. Кількість учнів, що засвоюють програму на початковому рівні, складає близько 2%.

У школі створена достатня організаційна, кадрова науково-методична бази для забезпечення оптимальної ефективності процесу вивчення української мови.

Позитивні тенденції простежуються упідвищення якості знань учнів, що підтверджується результатами ДПА і ЗНО, стабільності рівня навчальних досягнень учнів 5-х класів у порівнянні з їх результатами у 4-му класі. Збільшується кількість учнів, які навчаються українською мовою. Батьки та учні усвідомлюють життєву необхідність оволодіння державною мовою. Але недостатнє забезпечення підручниками бібліотеки для учнів, які навчаються в класах з українською мовою навчання має негативний вплив на оволодіння навчального матеріалу.

Недостатня сформованість мотивації навчальної діяльності в учнів 6-8 класів може вирішуватися декількома шляхами, а саме: удосконаленням моніторингу підвищення рівня навчальних досягнень учнів, забезпечення закладу україномовними підручниками та пропаганда навчання державною мовою серед батьків, персоніфікація оцінювання учнів через впровадження проекту „Портфоліо”.

Існує певна розбіжність між рівнем навчальних досягнень за результатами контрольних випробувань, проведених експертною комісією, та рівнем навчальних досягнень учнів, що визначений у навчальному закладі. Педагогічним колективом школи здійснюється активна робота в напрямку мотивування учнів щодо участі в олімпіадах, конкурсах, турнірах тощо.

Результативність участі учнів у олімпіадах

Навчальний рік	Кількість учасників I етапу	Міський етап			Обласний етап		
		кількість учасників	переможці	призери	кількість учасників	переможці	призери
2007-2008	272	21	1 (Малютіна К.) 10-А, англ. мова	1 (Забільська Г.) 7-А, математика	1	-	1 (Забільська Г.) 7-А математика
2008-2009	233	33	2 (Малютіна К.) 11-А, англ. мова, Забільська Г. 8-А, математика, фізика	-	1	-	1 (Забільська Г.) 8 – А, математика, фізика

2009-2010	228	19	1 (Геворкян М.) 9-Акл, економіка	-	-	1 Геворкян М. 10-А, економіка	-
2010-2011	221	23	1 (Геворкян М.) 10-А, економіка	2 (Бондаренко С, 8-В, російська мова Матулина Г, 8-В, економіка	1	1 Геворкян М. 10-А, економіка	-

Інформаційний банк « Обдаровані діти»

Навчальний рік	Н а п р я м о к			Всього
	Інтелектуальний потенціал»	«Відродження духовності»	«Здорове покоління»	
2000-2001	12	6	3	21
2001-2002	8	5	2	15
2002-2003	13	4	2	19
2003-2004	7	4	2	13
2004-2005	8	5	2	15
2005-2006	4	5	2	11
2007 - 2008	4	5	2	11
2008 - 2009	5	5	2	12
2009 - 2010	8	5	8	21
всього	74	42	31	147

Участь учнів у районних (міських) турнірах, конкурсах МАН

Результативною була робота м/о у галузі підготовки учасників олімпіад до міського, обласного, республіканського турів, заохочення учнів до участі в МАН, конкурсі «Юний квітникар», науково-практичній конференції при ПДТУ.

Стали переможцями та учасниками:

Учасники обласного рівня науково-практичної конференції:

- 2008 рік - Малютіна Катерина (11-А) – робота з біології, Васильєва Надія (11 - А) – робота з журналістики, Солодка Єлизавета (11 - А) – робота з художньої культури.
- 2009 рік - переможець екологічного конкурсу «Юний квітникар» - Малютіна Катерина (11-А).

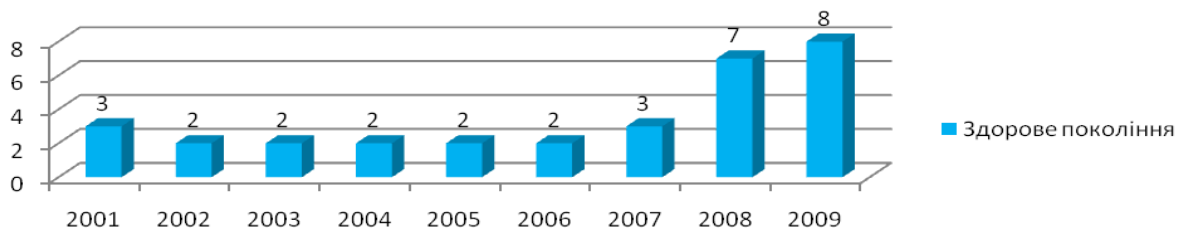
- 2010 рік - високих результатів у навчальній та виховній діяльності досягли вчителі: Ігнатова О.М. (2 учні – лауреати конкурсу «Творча юнь Донбасу»),
- Боруш О.М.(1 учень – учасник обласного МАН), Писарева О.О. (1 учень – призер обласного етапу шкільних олімпіад з математики, 10 учнів - переможців конкурсу «Кенгуру»), Королькова Н.С. (3 учні – переможці районного конкурсу «Вулиці пам'ятають, вулиці розповідають...»), Севрук Г.А. (учні її класа плідно працювали зі спілкою «Союз жінок України», д/к № 140, №151.

Досягнення учнів загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 47

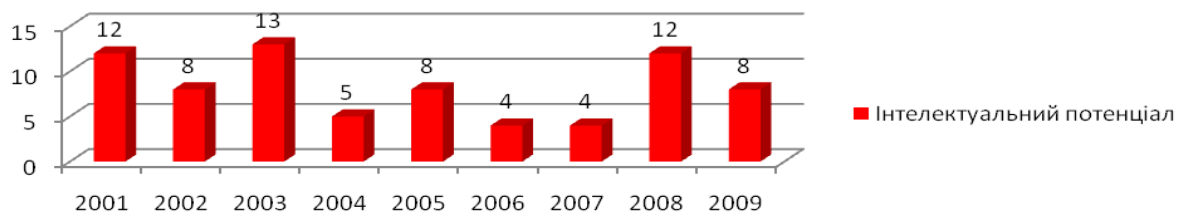
Кількість учнів-членів МАН (учасники міського етапу конкурсу)	Кількість учнів-призерів МАН	Кількість учнів, які виступали на науково-практичних конференціях, підготували наукові публікації	Кількість учнів-призерів міжнародних, Всеукраїнських олімпіад та конкурсів з навчальних предметів	Кількість учнів-призерів олімпіад
2007 – 2008 – 5 осіб	1	5	3	3
2008 – 2009 – 5 осіб	2	4	4	4
2009 – 2010 – 5 осіб	1	2	4	2
2010 – 2011 - 5 осіб	3	5	7	5

Інформаційний банк даних «Обдаровані діти» 2001 – 2009 рр.

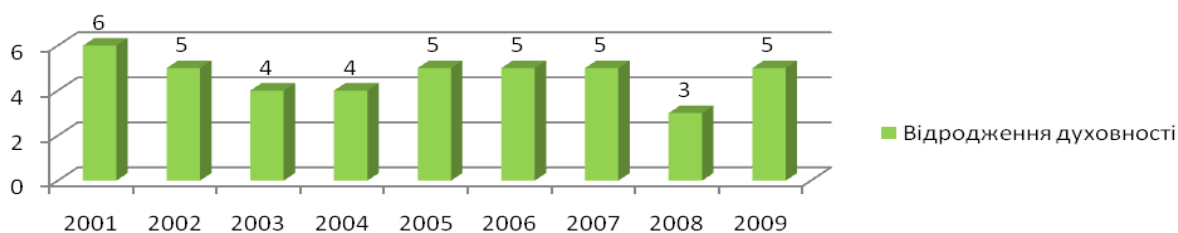
Здорове покоління

Інтелектуальний потенціал

Відродження духовності

Позитивні тенденції

- Стабільно високий показник якості знань в початковій школі, стабільна рівність якості знань в 5-11 класах.
- Збільшення кількості учнів, які навчаються українською мовою, в наслідок розуміння батьками вимог до сучасної освіти.
- Зростання кількості учнів-призерів МАН, олімпіад, конкурсів різного рівня.
- Зростання кількісного складу інформаційного банку даних «Обдаровані діти».
- Створення умов для творчого розвитку кожної дитини, формування в учнів здатності до самоосвіти і саморозвитку.

Негативні тенденції

- В 7-9 класах залишається сталим початковий рівень знань.
- Недостатня сформованість позитивної мотивації навчальної діяльності 7-9 класів.
- Послаблення уваги батьків до адаптації дітей у новому соціумі.
- Недостатня результативність участі в міському етапі предметних олімпіад.
- Недостатня забезпеченість підручниками класів з українською мовою навчання.
- Закриття мережі шкільних гуртків.

Як наслідок окреслюються **причини негативних тенденцій**:

- падіння престижу знань у суспільстві.
- зниження відповідальності батьків за виховання і навчання дітей.
- участь окремих учнів в олімпіадах з багатьох предметів, що не дає можливості підготовки на високому рівні.
- недостатнє фінансування освітньої галузі на міському рівні.

Шляхи вирішення проблеми:

- Удосконалення моніторингу підвищення рівня навчальних досягнень учнів.
- Впровадження ефективних форм індивідуальної роботи з учнями, батьками, вчителями.

- Розвиток життєвих компетентностей особистості учнів та створення кола успіху в умовах сучасного навчального закладу.
- Посилення контролю адміністрації за дотриманням критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів.
- Активізація співробітництва з ВНЗ у процесі підготовки учнів до участі в предметних конкурсах, МАН.

8. Методична робота

У рамках роботи по реалізації програми розвитку школи на 2008-2011 роки затверджена методична тема: "Формування успішної особистості в умовах компетентнісно-орієнтованого підходу".

Науково-методична робота спрямована на формування професійно-педагогічної культури, впровадження нових педагогічних ідей, технологій, підвищення фахового рівня педагогічних кадрів, забезпечення компетентнісно - орієнтованої системи навчання та виховання. Три роки з 2008-2011рр. поспіль педагогічний колектив школи працює над реалізацією науково – методичної проблеми „ Формування успішної особистості учня в умовах компетентнісно-орієнтованого підходу”.

Основними напрямками роботи визначені:

- інформаційне забезпечення педагогічних працівників з питань психології, педагогіки, спеціальних дисциплін;
- апробація та впровадження нових технологій;
- всебічний розвиток творчих здібностей, формування в них навичок науково-дослідницької діяльності, мотивація педагогів на використання інноваційних технологій;
- підвищення рівня методичної культури педагогічних кадрів, орієнтація на використання інтерактивних форм навчання;
- створення умов для самоосвітньої діяльності вчителів, стимулювання їх до самовдосконалення педагогічної майстерності;

- допомога вчителю в здійсненні аналітичної діяльності з вивчення рівня навчальних досягнень, рівня вихованості.

Робота над проблемою здійснюється згідно перспективного плану, який відпрацювали члени науково-методичної ради школи. Цей план включає в себе основні завдання на кожен рік, форми роботи, заходи постійно діючого семінару педагогів. Впровадження в навчально-виховний процес інноваційних технологій і методик вимагає поєднання різноманітних колективних, групових та індивідуальних форм методичної взаємодії роботи 7 методичних об'єднань, творчих груп, яку координувала методична рада

Головною метою діяльності науково-методичної ради є:

- вибір стратегічних напрямів розвитку та вдосконалення змісту навчально-виховного процесу;
- оцінка якості науково-методичного забезпечення процесу навчання і виховання учнів;
- оцінка ефективності використання інноваційних технологій .

Методичні об'єднання, творчі групи зверталися до слідуючих питань:

- адаптація учнів 1-х, 5-х, 10-х класів;
- робота з обдарованими дітьми;
- інтерактивні форми та методи навчання;
- проектна діяльність;
- зовнішнє тестування;
- технологія організації групової навчальної діяльності;
- формування життєвих компетенцій, здорового засобу життя;
- міжпредметні зв'язки.

Вчителі школи Ігнатова О.М., Цунікова І.О., Боруш О.М., Лук'янець Г.О., Писарева О.О., Чекмак В.К. брали активну участь у Ярмарку педагогічних ідей у 2009 році та стали переможцями і призерами.

Учителі школи працювали і продовжують працювати в творчих групах міського науково-методичного центру з підготовки навчальних та методичних

посібників: Кисельова Т.В., вчитель початкових класів –апробація підручника з трудового навчання під редакцією Веремейчика; Орлова Н.А., вчитель англійської мови - апробація підручника для 8, 9 класів під редакцією О.Д.Карпюк протягом двох років.

Високих результатів у навчальній та виховній діяльності досягли вчителі: Ігнатова О.М. (12 учнів - учасників, 8 учнів - переможці та лауреати конкурсу «Творча юнь Донбасу», 2 учасника та 1 переможець МАН, 24 учасника, 1 переможець та 1 призер олімпіад, 1 переможець Міжнародного проекту-реквіум «Летять журавлі», 10 учасників, 9 з них – призери та переможці конкурсу творчих робіт до 100-річчя дня народження М.Мазая), БорушО.М. (3 учні – переможці обласного МАН, 2 учні – переможці обласного конкурсу «Юний квітникар»), Цунікова І.О. (3 учні – призери і переможці олімпіад з економіки обласного рівня, 2 учні – призери МАН обласного рівня, 7 учнів - переможці Всеукраїнського конкурсу «Новітній Інтелект України», 1 учень – переможець конкурсу «Молодь тестує якість»). Методичні матеріали вчителів закладу публікуються у Всеукраїнських та міських періодичних виданнях.

Якість виховного процесу школи, його результати повною мірою залежать від учителя, рівня його науково-теоретичної підготовки. З метою підвищення ефективності роботи класних керівників у школах створюються методичні об'єднання (МО) класних керівників. Методичне об'єднання класних керівників-це структурний підрозділ внутрішньої системи управління виховним процесом, який координує наукову-методичну та організаційну роботу класних керівників.

Основним завданням МО є:

- підвищення теоретичного, науково-практичного рівня підготовки класних керівників із питань психології та педагогіки,
- забезпечення реалізації єдиних принципових підходів до виховання і соціалізації учнів,
- використання інноваційних технологій,

- координація планування, організації та педагогічного аналізу виховних заходів класних колективів,
- вивчення, узагальнення та використання прогресивного педагогічного досвіду роботи класних керівників.

Як шляхи впровадження передового професійного досвіду на засіданнях МО класних керівників здійснюється обговорення соціально-педагогічних програм класних керівників та творчих груп педагогів, матеріалів узагальнення досвіду роботи, матеріалів атестації класних керівників.

За наслідками педагогічних досліджень визначаються **пріоритети в роботі** закладу освіти, відпрацьовується механізм розробки робочого навчального плану, відбувається модернізація управління закладом освіти на підставі програмно-цільового підходу та запровадження моніторингового супроводу освітніх інноваційних процесів.

Наукова, науково-методична та дослідницька робота педагогічних працівників школи стала невід'ємною складовою загальної діяльності щодо виконання програм навчального закладу, сутність якої полягає в формуванні орієнтації на досягнення життєвого успіху учнів. В основу управління якістю освіти закладаються концепції саморганізації, продуктивності, саморозвитку школи.

Вони визначають відповідні **функції управління якістю**, а саме:

- довгострокове прогнозування;
- формування стратегічних, тактичних і оперативних цілей;
- дослідження та пошук їх розв'язання;
- оцінка та вибір рішень;
- узгодження та впровадження цих рішень у практику;
- перевірка їхньої ефективності та інші.

Система управління якістю освіти вирішує комплекс таких **завдань**:

- прогнозування етапів розвитку школи та криз, виходячи із соціально педагогічної, економічної ситуації у країні, регіоні, місті, закладі;
- постійна корекція стратегії розвитку школи в цілому;

- стимулювання інноваційної діяльності вчителів;
- визначення продуктивних зон у педагогічному колективі , впливаючи на які можливо отримати найбільший ефект його розвитку;\
- проведення педагогічного моніторингу – форми організації збирання, збереження, обробки та розповсюдження інформації про навчально-виховну діяльність.

Унаслідок управлінських дій щодо залучення педагогічних працівників до наукової, науково-методичної та дослідницької роботи зростає її результативність.

Результатами дослідницької роботи стали створення авторських програм предметів за вибором, спецкурсів та факультативів, відкриття нового профілю, теоретична підготовка педагогічного колективу до формування і розвитку життєвих компетентностей учнів у навчально-виховному процесі, поступова зміна відношень і взаємодій у системі «вчитель-учень-батьки».

Наявність авторських розробок і посібників педагогічних працівників

Назва розробки, посібника	ПІБ вчителя - автора	Навчальний предмет, класи	Кваліфікаційна категорія, звання
Програма спецкурсу «Інноваційні перетворення сучасного бізнесу»	Цунікова Ірина Олександрівна	Економіка 10, 11	Вища, вчитель - методист
«Семантичні конспекти з фізики»	Брагіна Наталя Григорівна	Фізика 9,11	Вища
«Клімат та води України, 8 клас» «Топографічні карти, 8 клас» «Економічні райони України, 9 клас »	Орел Віталій Дмитрович	Географія, 8-9	Вища, вчитель – методист

Наявність авторських навчальних програм педагогічних працівників

Назва програми	ПІБ вчителя - автора	Навчальний предмет	Кваліфікаційна категорія, звання
Програма спецкурсу «Інноваційні перетворення сучасного бізнесу»	Цунікова Ірина Олександрівна	Економіка 10, 11	Вища, вчитель - методист

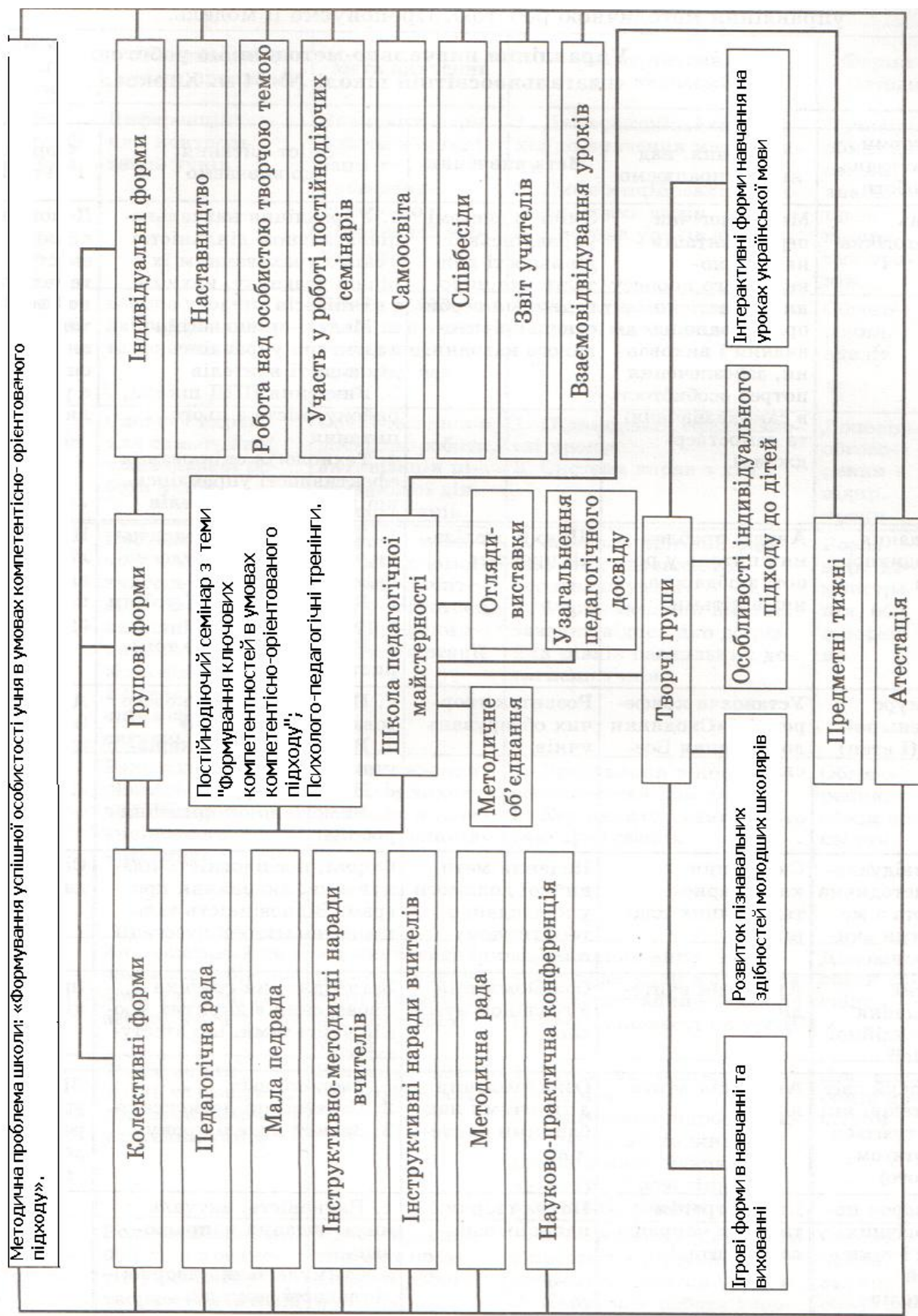
Організація дослідницької роботи стала можливою за умовами:

- організації самоосвітньої діяльності;
- співпраця з міським науково-методичним центром.

Методична робота проводиться у різноманітних формах і напрямках, враховує індивідуальні особливості, реальний рівень підготовки педагогічних кадрів, традиції школи тощо. Вона являє собою цілісну, створену на наукових досягненнях, надбаннях передового досвіду і конкретному аналізі проблем навчального закладу систему, спрямовану на всебічне підвищення професійної майстерності кожного вчителя, на досягнення оптимальних результатів навчання, виховання й розвитку конкретних учнів і класів.

Структура методичної роботи

Управління методичною роботою здійснює науково-методична рада. Методична робота відбувається паралельно з науково-дослідною роботою, але особливістю методичної роботи є її більш практична спрямованість. Основу методичної роботи складає діагностико - корекційна діяльність, що спрямована на визначення залежності якісного впливу результативності методичної роботи на підвищення якості навчально-виховного процесу та професійного зростання педагогічних кадрів.

Особлива увага має діяльність методичних об'єднань, які очолюють досвідчені висококваліфіковані педагоги: вчителів початкових класів (керівник Ріхтовська В.В., учитель вищої категорії), вчителів російської мови та літератури (керівник Ігнатова О.М. учитель вищої категорії, «Вчитель-методист»), вчителів математики, фізики (керівник Писарева О.О., учитель першої категорії), учителів природничих дисциплін (керівник Боруш О.М., учитель вищої категорії, «Старший вчитель»), вчителів української мови та літератури (керівник Онопрієнко А.М., учитель першої категорії), вчителів англійської мови (керівник Чаплигіна Л.М., спеціаліст вищої категорії, «Старший вчитель»), класних керівників (Сарбаш О.С., педагог-організатор) .

Методична робота спрямовує кожного вчителя на професійне зростання, поглиблення педагогічної та індивідуальної компетентності. У школі складено належні умови для самоосвітньої діяльності педагогів. На початку навчального року вчителі корегують науково-методичні теми, визначають самоосвітні програми. Заступники директора з НВР разом з керівниками МО проводять співбесіди з учителями, переглядають методичні портфоліо, виявляють наявні педагогічні труднощі та визначають шляхи їх подолання.

Ведеться індивідуальна робота з педагогами, поширеною є така форма, як адресна допомога вчителю. У методичному кабінеті школи є розробки уроків з елементами інноваційних технологій, картотека сучасної педагогічної літератури, регулярно оновлюється постійна виставка матеріалів з проблеми, над якою працює педагогічний колектив.

Вчителі школи беруть активну участь у методичній роботі міста, області. В школі працюють 3 методисти міського науково-методичного центру. 10 грудня 2010 року – проходив міський семінар для директорів шкіл м. Маріуполя «Роль освітнього округу в створенні умов для надання якісних освітніх послуг».

Вчителі школи приймають участь у різних учнівських та професійних конкурсах, де вони виступають членами журі та експертних груп.

Другий рік на базі школи проходять Всеукраїнські конкурси «Російське ведмежа», «Колосок», «Кенгуру», «Поліглот», «Патріот», «Соняшник». Вчителі школи є координаторами цих конкурсів.

В 2009 році два вчителі (Ігнатова О.М., Боруш О.М.) стали переможцями міського конкурсу візиток творчого вчителя.

Завдяки методичній роботі в 2007-2010 роках вдалося: визначити стратегічні завдання розвитку навчального закладу; створити умови для розвитку творчих здібностей, підвищити професійну майстерність вчителя, залучити педагогів до науково-дослідницької діяльності та самоконтролю.

Публікації вчителів школи

№	ПБ автора	видання	Вихідні дані (№ та рік видання)	Тема статті
1.	Ігнатова Олена Миколаївна	«Методичний вісник» НМЦ Маріупольської міської ради «Плеяди»	№1, 2006 №2, 2007 №3, 2008 № 4, 2009 №5,2010 № 10, 2010	«Модель тренінга аудіативних умений и навыков» «Методические рекомендации учителям по внедрению интерактивных технологий» «Схема разработки программы авторского курса по выбору» «Спецкурс по литературе 9 класса «Литература, как вид искусства»» «Подготовка учащихся к сочинению по творчеству Н.В.Гоголя» «Современный урок» «Критерии оценивания учебных достижений по литературе при изучении творчества А.С.Пушкина и Н.В.Гоголя» «Тексты для комплексного анализа в старших классах» «Модели тренингов по русскому языку»
2.	Воробей Ніна Іванівна	«Витоки» Модернізація системи управління освітою на державно- громадських засадах»	2007 № 10, 2010	«Роль загальноосвітнього округу у наданні якісно нових освітніх послуг» «Освітній округ, як нова модель задоволення освітніх потреб»

		«Відкритий урок» Веб – сайт видавництва «Форум педагогічних ідей» Видавництво «Витоки», Донецьк «Животворча сила педагогічної спадщини В.О. Сухомлинського»	2011	«Ідеї В. О Сухомлинського крізь призму сучасності»
3.	Цунікова Ірина Олександрівна	Науково – методичний журнал «Мистецтво та освіта» Видавництво «Шкільний світ» «Витоки», облППО Рівне, «Педагогічний кейс» Видавництво «Ранок» К.: Шкільний світ Видавництво «Шкільний світ». Видавництво «Плейди» «Відкритий урок» Львів «Артмистецтво»	№5, 2009 №7, 2008 2009, 2010 р 2010 № 15,квітень 2010 р.	«Жанрова палітра музичного мистецтва» «Компетентісний підхід до навчання» Робочий зошит «Музичне мистецтво» 5 клас Мультимедійний підручник «Художня культура», 9 клас, 10 клас, 11 клас Художня культура. 9 клас: Тематичні розробки уроків (Майстер-клас) Уроки музики 5-8 класи. Тестові завдання з предмету «Музичне мистецтво» Тест – контроль. 8 клас. Видавництво «Шкільний світ». Проект «Від серця до серця» Художня культура, 11 клас
4.	Марченко Людмила Альфредівна	«Сучасна школа України» (Шкільний світ)	№6, 2009	«Індивідуальна робота з читачами»
5.	Антипенко Леонід Вікторович	«Методичний вісник» «Здоров'я та фізична культура» (Шкільний світ)	№3, 2008 №12, 2009	«Диференційований підхід до розвитку швидкісних якостей учнів 5-7 класів по розділу програми «Легка атлетика»» «Застосування диференційованого підходу на уроках легкої атлетики у 5-7 класах»
6.	Брагіна Наталя Григорівна	Навчально – методичний	2008	«Семантичні конспекти для учнів 11 класів»

		посібник	2009	«Семантичні конспекти для учнів 9 класів»
7.	Боруш Олена Михайлівна	«Методичний вісник»	2008 2009	«Ориентированное календарное планирование для спецкурса «Физиология человека, 10 класс»» «Ориентированное календарное планирование для спецкурса «Физиология человека, 11 класс»»
8.	Кузнєцова Ірина Володимирівна	«Методичний вісник» Всероссийское электронное издательство ЗАВУЧ,ИНФО	№1, 2008 2009 2010	«Взаимодействие учителя и психолога в процессе адаптации учащихся 5 классов при переходе в старшую школу» «Классный час с элементами тренинга «Курение и здоровье»» «Взаимодействие учителя и психолога в процессе адаптации учащихся 5 классов при переходе в старшую школу»
9.	Ферсілеєва Жанна Миколаївна	Спецвипуск з російської літератури	2009 2010	«Урок развития связной речи», «Рефлексія – засіб дивитися на себе зі сторони»
10.	Чекмак Вікторія Константинівна	«Початкова школа»	2009 2005	«Конкурс дитячих робіт «Край де я живу»»
11.	Марченко Людмила Альфредівна	«Методичний вісник»	2009	«Еколого-просвітницька робота бібліотеки», «Індивідуальна робота з читачами»

Методична робота впливає на підвищення професійного рівня педагогічного колективу та на якість освітнього процесу. Позитивною динамікою відстежується активність вчителів у різних формах методичної роботи. Але негативним аспектом можна вважати епізодичність роботи окремих учителів над підвищенням свого науково – теоретичного рівня та методичної майстерності та недостатній рівень методологічної культури, що обумовлює некритичний вибір застосування методичного продукту, відволікає вчителів від конструктивної діяльності.

В якості шляхів до вирішення проблеми є робота, яка стимулює увагу до формування методологічної культури і нового професійного мислення вчителів через інтерактивне професійне самонавчання, та моніторингова методична діяльність, яка впливає на якість навчально-виховного процесу.

1.1.9. Профорієнтаційна робота, спрямована на вибір учнями педагогічної професії

Система профорієнтаційної роботи в школі спрямована на свідомий вибір учнями майбутньої професії, в тому числі, педагогічної. З цією метою проводяться зустрічі з викладачами ВНЗ. В бібліотеці школи постійно організуються виставки з метою популяризації педагогічного фаху. В кабінеті трудового навчання створено куточок щодо профорієнтаційної роботи з підборкою рекламних проспектів навчальних закладів міста, області, України. Класні керівники проводять індивідуальну роботу з учнями та батьками щодо популяризації професії педагога. В школі оформлений стенд «Від талановитого вчителя до обдарованої дитини». Стали традиційними вечори-портрети, присвячені кращим педагогам.

В школі працюють 15 випускників попередніх років: 4 вчителі математики, 3 вчителі початкових класів, 2 вчителі української мови і літератури, 2 вчителі англійської мови, 2 вчителі історії, 1 вчитель біології, 1 вчитель основ здоров'я.

Вибір випускниками школи вищих навчальних закладів та спеціальностей педагогічної спрямованості

Навчальний рік	ВНЗ	Факультет	Кількість випускників
2007-2008 н.р. (16 %)	МДГУ	- іноземної мови - філологічний	1 1
	ПДТУ	інженерно-педагогічний	3
	БДПУ	- фізико-математичний - початкова освіта	1 1
2008-2009 н.р. (18 %)	МДГУ	- іноземної мови - філологічний	2 4
	КДУ	філологічний	1
2009-2010 н.р. (18 %)	МДГУ	філологічний	1
	ПДТУ	інженерно-педагогічний	3
	БДПУ	початкова освіта	1
	ДонНУ	біологічний	1
	КНПУ	відділення хореографії	1

В школі систематично проводиться робота з популяризації педагогічної професії. Щорічно випускники 11-х класів вступають до вищих навчальних закладів на педагогічні спеціальності. Низький соціальний статус учителя на державному рівні та відсутність в навчальних закладах міста педагогічних факультетів з спеціальностей: математика, фізика, географія, біологія, хімія, початкова освіта ускладнює організаційну діяльність освітнього закладу. Для вирішення проблеми потрібне державне впровадження та реалізація цільової програми "Вчитель", оновлення системи профорієнтаційної роботи, спрямованої на вибір учнями педагогічної професії, посилення просвітницької роботи, запрошення на роботу випускників школи (майбутніх педагогів).

9. Інноваційна діяльність

Використання сучасних освітніх технологій в практиці навчання є обов'язковою умовою інтелектуального, творчого і етичного розвитку учнів. З 2002 року методична служба школи займається питаннями використання педагогічних технологій в освітньому процесі.

Рівень навченості учнів залежить від вибраних програм, технологій і методик навчання. В навчальному процесі використовуються елементи модульних, тестових методик, метод проектів, ІКТ, і ін. сучасні технології, різноманітні форми організації учбової діяльності, які покликані забезпечити зниження рівня тривожності, розвиток учбової мотивації, формування адекватної самооцінки, розвиток комунікативних навиків.

Результативність методичної роботи визначається багатьма факторами, в тому числі психологічною готовністю та ступенем оволодіння вчителем арсеналом засобів запровадження компетентнісного підходу до навчання. Але не всі вчителі через свої погляди, особливості характеру й темпераменту готові перейти від традиційного уроку до інноваційного. Для вчителів важливо, щоб їм була зрозуміла мета змін, суть і, обов'язково, особиста участь у плануванні та реалізації нововведень.

З метою подолання дефіциту знань щодо інноваційних технологій у школі № 47 постійно функціонує семінар-практикум. Оскільки в основі компетентнісного підходу – активна свідома діяльність суб'єктів навчально-виховного процесу, абсолютно логічним є використання в роботі методичного семінару діяльнісного підходу, інтерактивних методів, залучення педагогів до активної роботи під час його підготовки і проведення.

- За останні три роки на семінарах були обговорені та відпрацьовані питання:
- Метод проектів у сучасній школі;
- Організація навчально-пізнавального спілкування в інтерактивній діяльності на уроці;
- Сучасні технології навчання. Альтернативні технології навчання
- Психолого-педагогічний аналіз найбільш актуальних навчальних ситуацій, які потребують корекції;
- Розвиток творчого потенціалу вчителя та обдарованої дитини;
- Моніторинг і діагностика в діяльності вчителя.
- Такі заняття суттєво допомагають педагогам в оволодінні мистецтвом використання інноваційних технологій.

Назва інноваційної технології	ПІБ вчителя (вчителів), який впроваджує	Предмет, кваліфікація, звання	Термін використання	У яких класах
Розвивальне навчання за системою Д.Б.Ельконіна і В.В.Давидова	Чекмак Вікторія Костянтинівна	Початкові класи, I кваліфікаційна категорія	2003 - 2011	Початкові класи з предметів російська мова та математика

Технології інтенсифікації навчання на підставі схемних та знакових моделей навчального матеріалу (Шаталов) Інтерактивні технології в навчанні гуманітарних дисциплін (Пометун, Ремех)	Лукашина Ольга Михайлівна	Англійська мова, I кваліфікаційна категорія	2008 - 2011	2 - 11
Оптимальне поєднання фронтальної індивідуальної та групової форм організації на уроках з використанням ПЕОМ	Кузнєцова Ірина Володимирівна	Математика, вчитель I категорії	2005 - 2011	5 - 9
Інформаційно – комунікаційні технології, інтерактивні технології, технології групового способу навчання, проектна технологія	Боруш Олена Михайлівна	Біологія, вчитель вищої категорії, звання «Старший вчитель»	2005 - 2011	5 - 11
Інформаційно – комунікаційні технології, інтерактивні технології, проектна технологія	Цунікова Ірина Олександрівна	Художня культура, музика, економіка	2005 - 2011	5 - 11

В ході моніторингу педагогічної діяльності школи були зроблені наступні висновки:

- 30% вчителів школи володіють інформацією про сучасні педагогічні технології, що інтенсифікують процес навчання;
- 30% вчителів використовують різні технології повністю або їх елементи;
- 26% вчителів пройшли курси підвищення кваліфікації в області сучасних педагогічних технологій;
- 30% вчителів використовують інформаційно-комунікаційні технології, вироблений механізм використання в навчальних цілях комп'ютерного класу.

Рівень використання сучасних освітніх технологій - середній, і потрібно створити умови для введення сучасних освітніх технологій в освітній процес школи в більшому масштабі.

Для цього на засіданнях педагогічних рад і семінарських заняттях, засідання методоб'єднань ми познайомили вчителів з освітніми технологіями. Деякі з них прижилися в школі і активно використовуються на уроках, що сприяє підвищенню якості матеріалу, що вивчається :

По ступеню креативності на сьогоднішній день можна виділити наступні групи педагогів:

- педагоги, що відпрацьовують новий зміст освіти в рамках базисного учбового плану – 12 %;
- педагоги, розробляючи нові технології навчання в рамках традиційного змісту освіти - 19 %;
- педагоги, розробляючи нові форми уроку при традиційних технологіях і програмах, - 44 %;
- педагоги, що працюють по традиційній методиці - 28 %.

Запропоновано методоб'єднанням вчителів початкових класів панорама відкритих уроків «Все краще учням», яка пройшла в лютому 2011 р. та тиждень для батьків «Родина – фортеця дитини».

Висока результативність навчально-виховного процесу можлива тільки за умови оволодіння інноваціями всіма членами педагогічного колективу. Без цього не можна вирішити сучасних проблем освіти, підвищити якість знань учнів.

Працюючи над реалізацією методичної проблеми „Формування успішної особистості учня в умовах компетентнісно орієнтованого підходу” колектив школи спирається на досягнення педагогічної науки, світового та вітчизняного педагогічного досвіду. Так, з 2001 року педколектив активно вивчає та впроваджує технологію розвивального навчання за системою Д.Б.Ельконіна і В.В.Давидова. Три вчителі пройшли курси при Незалежному науково-методичному центрі м. Харків

та один вчитель взяв участь в 4 науково-практичній конференції з розвивального навчання м. Київ (2007 рік).

Директор школи та заступник директора з НВР брали участь в семінарі В.Д. Шарко, доктора педагогічних наук, професора кафедри фізики Херсонського державного університету, Соросівського вчителя, впроваджують в практику роботи її рекомендації.

З 2006 року заклад після курсової перепідготовки вчителі працюють над формуванням ключових компетентностей учнів, спираючись на наукові рекомендації академіка АПНУ Єрмакова І.Г.

З 2009 року завідувачі відділами облППО Аніскіна Н.О., Мельникова Л.В., Денісова О.Д., методисти Король Г.М., Лобинцева С.Н. здійснюють рецензії та надають методичну допомогу в підготовці розробок, проектів, програм.

Запровадження інноваційних педагогічних технологій дозволило:

- модернізувати освітній процес у закладі;
- здійснити перехід від традиційного навчання до особистісно-орієнтованого та компетентнісного;
- оптимізувати стосунки і взаємодію в системі «вчитель – учень - батьки»;
- підвищити інтерес педагогів до застосування інноваційних технологій у вирішенні освітніх проблем;
- підвищити якість навчальної та виховної роботи з учнями в школі, що вплинуло на зміну у психологічних установках педагогів: високий рівень готовності до оволодіння широким спектром інноваційних технологій. Недостатня матеріально – технічна база для впровадження інноваційних технологій ускладнює використання та впровадження інноваційних технологій у практичній діяльності. Укріплення матеріально - технічної бази за рахунок бюджетних та спонсорських коштів поліпшить стан.

10. Кадрові ресурси

Кадрова політика Комунального закладу «Маріупольська загальноосвітня школа I-III ступенів № 47 Маріупольської міської ради Донецької області» будується з урахуванням підвищених професійних вимог до вчителя, що обумовлюється інтенсивністю оновлення, модернізацією компонентів освітнього процесу на всіх ступенях системи освіти. Наслідками реалізації основних положень концепції розвитку школи є підготовка педагогічного колективу до:

- реалізації державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти;
- осмисленого впровадження нового змісту освіти на підставі компетентнісного підходу;
- впровадження інноваційних технологій у навчально – виховний процес;
- продуктивного і ефективного застосування педагогічних знань у професійній діяльності;
- формування стилю педагогічної діяльності, вибору індивідуального освітнього і професійного маршруту.

Кількісний склад педагогічних працівників ЗОШ № 47

Рік	Категорії педагогічних працівників										
	Всього працівників	Директор	Всього заст. директора	Із них заст. директора з НВР	Педагог-організатор	Практичний психолог	Учителі	Вихователі	Бібліотекар	Учителі сумісники	Учителі, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною
2010 - 2011	46	1	3	2	1	1	36	1	1	3	-

Аналіз тижневого навантаження вчителів - предметників

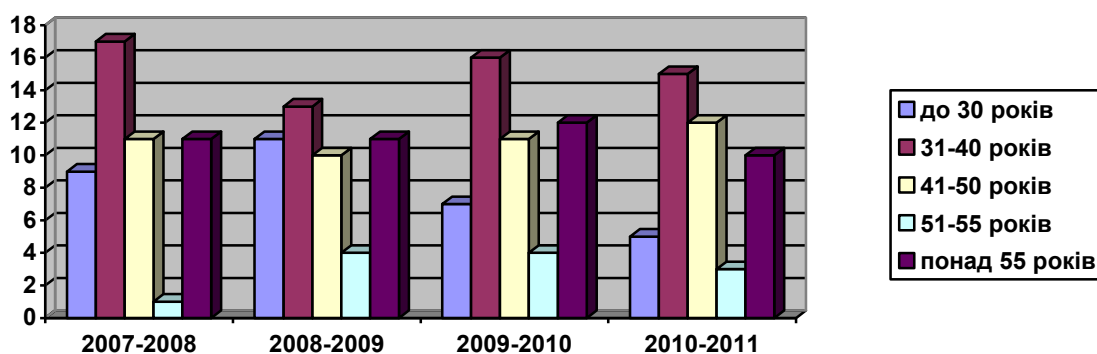
Навчальний рік	До 18 годин	18-24 годин	25-27 годин	Більше 27 годин
2010-2011	8	25	8	5

Педагогічне навантаження менше 18 годин мають учителі: члени адміністрації-4, практичний психолог-1, сумісників - 3.

Розстановка кадрів мотивується їх професійною спеціалізацією, кваліфікаційним рівнем, досвідом та наступністю в роботі з класами.

Якісний склад вчителів за віком

Кількість педагогічних робітників	2007-2008 н.р.	2008-2009 н.р.	2009-2010 н.р.	2010-2011 н.р.
До 30 років	9	11	7	5
31-40 років	17	13	16	15
41-50 років	11	10	11	12
51-55 років	1	4	4	3
Понад 55 років	11	11	12	10
Разом	49	49	50	46

Середній вік працюючих учителів школи у 2010-2011 н.р. становить 40 років.

Якісний склад учителів за педагогічним стажем

Кількість педагогічних робітників	2007-2008 н.р.	2008-2009 н.р.	2009-2010 н.р.	2010-2011 н.р.
До 3 років	4	5	4	2
3-10 років	7	6	7	8
10-20 років	15	14	12	12
Понад 20 років	23	24	27	24
Всього	49	49	50	46

Відомості про молодих фахівців

2007-2008 н.р.	2008-2009 н.р.	2009-2010 н.р.	2010-2011 н.р.
4	4	3	3

Аналіз плинності педагогічних і керівних кадрів

2007-2008	2008-2009	2009-2010
3	2	6

Плинність педагогічних кадрів пояснюється:

2007-2008 р. – 2 – за пенсійним віком, 1 – у зв’язку з переходом в інший навчальний заклад;

2008-2009 р. - 1 – у зв’язку з переходом в інший навчальний заклад; 1 – вихід за вислугу років;

2009-2010 р. - 3 – за пенсійним віком, 2 – перехід до іншої школи, 1 - смерть.

Відомості про штатних педпрацівників і сумісників

Кількість педагогічних робітників	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Кількість вчителів	49	49	50	46
в тому числі: штатних працівників	46	47	50	43
сумісників	3	2	0	3

80% педагогічних працівників мають постійні громадські доручення, 20%-разові.

Всі працівники навчального закладу дотримуються норм трудового законодавства і Правил внутрішнього розпорядку. За звітний період жоден працівник не був звільнений з ініціативи адміністрації.

З 2007-2008 навчального року до теперішнього часу спостерігається стабільність кадрового складу. Навчальний заклад забезпечений педагогічними кадрами на 100%. Віковий склад та практичний досвід педагогів обумовлюють високий рівень працездатності колективу, що є головною умовою реалізації державної політики у галузі освіти та здійснення інноваційних ідей розвитку закладу.

Основними мотивами розстановки педагогічних кадрів є:

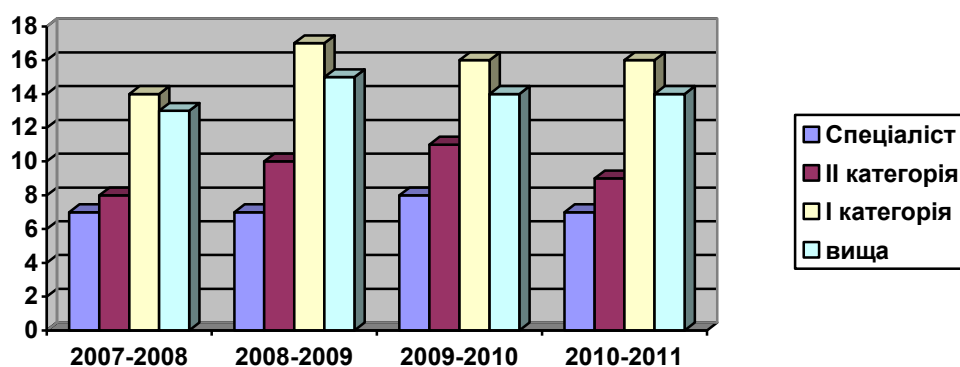
- наступність та результативність у роботі вчителя;

- педагогічний досвід та кваліфікація вчителя;
- характер взаємовідносин суб'єктів навчально-виховного процесу.

Освітній рівень педагогічних працівників

Навчально-виховний процес повністю забезпечено фахівцями, які мають спеціальну освіту і володіють державною мовою.

Рік	Разом	„Спеціаліст”	II категорія	I категорія	Вища категорія	„Учитель-методист”	„Старший учитель”
2007-2008	49	7	8	14	13	5	4
2008-2009	49	7	10	17	15	5	4
2009-2010	50	8	11	16	14	5	3
2010-2011	46	7	9	16	14	4	3

У 2010-2011 навчальному році всі предмети викладають 46 учителів, з яких 4 мають середньо-спеціальну освіту, 42 – вищу освіту.

Вчителі школи постійно працюють над підвищенням свого кваліфікаційного рівня.

Одним із показників цієї роботи є участь в конкурсах професійної майстерності:

- Барецька О.О., Воробей Н.І. (2010 р.), Цунікова І.О. (2011 р.) брали участь в обласному конкурсі «Кращий працівник року».
- Барецька О.О., Воробей Н.І. (2010 р.) - переможці міського конкурсу «Маріупольчанка року» в номінації «За особистий внесок в розвиток освіти, духовне, моральне та інтелектуальне виховання підростаючого покоління»;

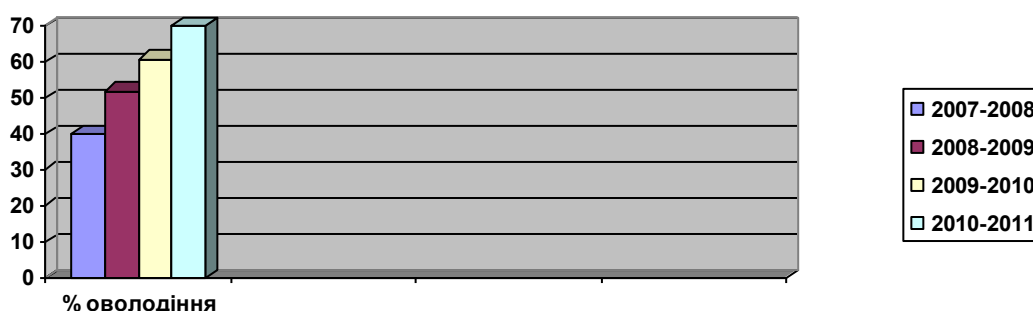
- Барецька О.О., Малютіна О.Ю., Чекмак В.К., Кисельова Т.В., Цунікова І.О. брали участь у Всеукраїнському конкурсі «Вчитель року».

- Марченко Л.А. – участь у конкурсі «Кращий бібліотекар року».

- Кузнєцова І.О., Чекмак В.К. – в районному міському конкурсі «Кращий клас року», «Кращий класний керівник».

Значна увага приділяється підвищенню комп'ютерної грамотності (70% педагогів володіють комп'ютерами). Протягом 2010-2011 навчального року заплановано проведення на базі ЗОШ № 47 семінару під керівництвом учителя інформатики школи-ліцею з інформаційних технологій №69 Залевської Н.А. 22 учителя (50%) отримали сертифікат Microsoft Digital Literacy.

Рівень оволодіння комп'ютером

Аналіз статистичних даних свідчить про стабільно високий освітній рівень педагогів. Високий відсоток педагогів володіють комп'ютером. Не володіють комп'ютерами 30 % учителів, тому що не мають їх вдома, та через недостатню кількість у закладі. Шляхи вирішення проблеми:

1. Організація навчання вчителів володінню комп'ютером.
2. Збільшення кількості комп'ютерів у закладі за рахунок бюджетних та позабюджетних коштів.

Організація атестації педагогічних працівників

Підвищенню рівня професійної компетентності вчителів сприяє атестація педагогічних кадрів. Атестація проводиться відповідно до нормативно-правових документів: Конституції України; Законів України „Про освіту”, „Про загальну

середню освіту”; Типового положення про атестацію педагогічних працівників України; Кваліфікаційних характеристик педагогічних працівників.

У закладі формуються перспективні (на 5 років) та поточні (на кожен рік) плани: атестації та курсової перепідготовки педагогів.

Під час атестації відбувається комплексне оцінювання рівня кваліфікації та результативності діяльності педагогів. Учителі підтверджують високий рівень професіоналізму.

Результати атестації педагогічних працівників

Рік	Разом	„ Спеціаліст ”	II категорія	I категорія	Вища категорія	„Учитель- методист”	„Старший учитель”
2007-2008	13	1	4	5	3	-	2
2008-2009	18	-	4	6	8	3	-
2009-2010	10	3	1	4	2	1	-
2010-2011	8	-	2	4	1	1	-

Атестація проводиться відкрито. Адміністрацією, членами атестаційної комісії вивчається досвід роботи вчителів, відвідуються уроки, виховні заходи, проводяться творчі звіти.

Під час атестації налагоджена система організаційно-методичного супроводу, взаємодія з методичними об'єднаннями, вивчається рейтинг учителів, які атестуються, серед колег, батьків та учнів.

У ході атестації надається комплексна оцінка рівня кваліфікації, педагогічної майстерності, результатів педагогічної діяльності.

Протоколи засідань атестаційної комісії складено вірно, наявні, відображають сутність ходу атестації. Педагогічні працівники своєчасно знайомляться з атестаційними листами та отримують їх. Атестація вчителів проводиться згідно з Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників України, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 06.10.2010 №930, зареєстрований у Міністерстві Юстиції України 14.12.2010 р. за № 1255/18550 і

здійснюється на основі комплексної оцінки професійної діяльності та загальної культури вчителів.

Цілеспрямоване професійне самовдосконалення педагогічних кадрів – одне з головних завдань розвитку освітньої системи .

Пріоритетними напрямками системи підвищення професійної компетентності педагогічних працівників школи є: формування професійної компетентності педагогів; осмислення сутнісних змін у системі освіти в контексті приєднання України до Болонського процесу; моніторинг якості освітньої діяльності; впровадження нових технологій навчання і виховання в умовах профілізації старшої школи; самоосвітня діяльність педагога; залучення педагогічних кадрів до дослідницької роботи; психолого-педагогічний супровід освітньої діяльності.

Однією із форм підвищення кваліфікації є курсова перепідготовка, яка відбувається планово з урахуванням побажань педагогічних працівників щодо змісту, форм та методів проходження курсів. При цьому обов'язковим є знайомство педпрацівників з можливостями підвищення кваліфікації.

Кількісні показники підвищення кваліфікації педагогічними працівниками

2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
6	18	7	3

У школі має місце системне вирішення проблем підвищення кваліфікації. Поряд з курсовою перепідготовкою широко застосовуються можливості самоосвітньої діяльності. Кожен педагог займається самоосвітою згідно індивідуального плану підвищення кваліфікації, який включає до себе опрацювання післякурсного завдання, працює над портфоліо, веде методичний щоденник. В системі методичної роботи є заходи, що сприяють підвищенню кваліфікації: конференції, семінари, консилиуми, педагогічні ради, презентації перспективного педагогічного досвіду. Новою формою підвищення кваліфікації стали очно-дистанційні курси з модульно-кредитною системою навчання, за якою за останні два роки пройшли навчання 9 вчителів. Навчальний заклад має вихід в Інтернет, що надає можливість учителям виконувати курсові контрольні завдання дистанційно.

Центром методичної роботи в школі є шкільний методичний кабінет, бібліотека, оснащені комп'ютерами, підключеними до мережі Інтернет.

Кожен вчитель, який проходив курсову підготовку, надає звіт про підсумки курсової перепідготовки. В грудні 2009 року на методичній раді науково-методичного центру м. Маріуполя керівник методоб'єднання вчителів математики Писарева О.О. представила матеріали «Про відслідкування результативності післякурсowego періоду», Воробей Н.І. – директор школи, презентувала результати участі в обласних курсах (квітень 2009 р.)

Такі форми заохочують педагогів до підвищення кваліфікації, забезпечують їх права, є умовами для підвищення фахової майстерності вчителів:

1. Підвищення кваліфікації відбувалось за освітніми пріоритетами держави, регіону та закладу освіти, а саме:
  - зростання рівня професійної компетентності у зв'язку із стратегічними змінами в системі освіти; підвищення методологічної культури вчителя;
  - підготовка до інноваційної діяльності, що пов'язана з реалізацією стратегічних завдань розвитку загальної середньої освіти;
  - формування нової інформаційної культури вчителя.
2. Курсова перепідготовка поєднується з методичною роботою на різних рівнях та самоосвітою:
  - зміна акцентів у підвищенні кваліфікації від процесу до результативності;
  - поширення інтерактивних форм і методів у системі підвищення кваліфікації, що забезпечило продуктивність навчання педагогічних кадрів;
  - вибір тематики курсів за напрямками особистої методичної проблеми.

Наявність педагогічних працівників

із почесними педагогічними званнями й нагородами

Почесні педагогічні звання та нагороди мають 23 % педагогічних працівників.

Кількість учителів, які мають педагогічні звання та нагороди

	2007-2008 н.р.	2008-2009 н.р.	2009-2010 н.р.	2010-2011 н.р.
Звання „Учитель-методист”	5	5	5	4
Звання „Старший учитель ”	4	4	3	3
Нагороджені знаком „Відмінник освіти України”	9	8	8	7

Перелік педагогів ЗОШ № 47, які мають педагогічні звання та нагороди

№ з/п	ПІБ учителя	Предмет	Нагорода	Дата отримання
1.	Воробей Ніна Іванівна	географія	«Відмінник освіти», «Старший вчитель», «Кращий працівник року», «Маріупольчанка року», Почесна грамота Міністерства освіти та науки України	2005 р., 2003 р., 2010 р., 2010 р. 2005 р.
2.	Ігнатова Олена Миколаївна	російська мова та література	Почесна грамота Міністерства освіти та науки України, «Вчитель-методист»	2007 р., 2006 р.
3.	Цунікова Ірина Олександрівна	мистецтво	«Вчитель-методист»	2006 р.
4.	Антипенко Леонід Вікторович	фізична культура	«Вчитель-методист», «Відмінник освіти України», Почесна грамота Міністерства освіти та науки України	2004 р., 2010 р., 2007 р.
5.	Орел Віталій Дмитрович	географія	«Вчитель-методист», «Відмінник освіти», Грамота Міністерства освіти та науки України	2004 р., 1985 р., 1984 р.
6.	Чаплигіна Лідія Михайлівна	англійська мова	«Старший вчитель», Грамота Міністерства освіти та науки України, «Відмінник освіти України»	1993 р., 1991 р., 1985 р.

7.	Боруш Олена Михайлівна	біологія	«Старший вчитель»	2004 р.
8.	Барецька Олена Олексіївна	хімія	«Вчитель-методист», Почесна Грамота Міністерства освіти та науки України, «Відмінник освіти України», Почесне звання «Заслужений вчитель України», «Кращий працівник року», «Маріупольчанка року»	2004 р., 2004 р., 2003 р., 2003 р. 2004 р., 2005 р.
9.	Лук'янець Галина Олексіївна	початкові класи	«Вчитель-методист», Подяка Президента України, «Відмінник освіти України»	2004 р., 1999 р., 2004 р.
10.	Єгорова Людмила Олександрівна	математика	«Відмінник освіти України»	1986 р.

Діяльність педпрацівників, які мають педагогічні звання та нагороди, сприяє підвищенню іміджу навчального закладу, позитивно впливає на створення творчого мікроклімату в педагогічному колективі, спонукає молодих учителів до постійного професійного самовдосконалення, мотивує випускників до вибору педагогічної професії.

Науково-методична робота спрямована на формування професійно-педагогічної культури, впровадження нових педагогічних ідей, технологій, підвищення фахового рівня педагогічних кадрів, забезпечення компетентісно-орієнтованої системи навчання та виховання. Три роки з 2008-2011рр поспіль педагогічний колектив школи працює над реалізацією науково – методичної проблеми „ Формування успішної особистості учня в умовах компетентісно-орієнтованого підходу”.

Основними напрямками роботи визначені:

- інформаційне забезпечення педагогічних працівників з питань психології, педагогіки, спеціальних дисциплін;
- апробація та впровадження нових технологій;

- всебічний розвиток творчих здібностей, формування в них навичок науково-дослідницької діяльності, мотивація педагогів на використання інноваційних технологій;
- підвищення рівня методичної культури педагогічних кадрів, орієнтація на використання інтерактивних форм навчання;
- створення умов для самоосвітньої діяльності вчителів, стимулювання їх до самовдосконалення педагогічної майстерності;
- допомога вчителю в здійсненні аналітичної діяльності з вивчення рівня навчальних досягнень, рівня вихованості

Робота над проблемою здійснюється згідно перспективного плану, який відпрацювали члени науково-методичної ради школи. Цей план включає в себе основні завдання на кожен рік, форми роботи, заходи постійно діючого семінару педагогів. Впровадження в навчально-виховний процес інноваційних технологій і методик вимагає поєднання різноманітних колективних, групових та індивідуальних форм методичної взаємодії роботи 7 методичних об'єднань, творчих груп, яку координувала методична рада

Головною метою діяльності науково-методичної ради є:

- вибір стратегічних напрямів розвитку та вдосконалення змісту навчально-виховного процесу;
- оцінка якості науково-методичного забезпечення процесу навчання і виховання учнів;
- оцінка ефективності використання інноваційних технологій .

Методичні об'єднання, творчі групи зверталися до слідуючих питань:

- адаптація учнів 1-х, 5-х, 10-х класів;
- робота з обдарованими дітьми;
- інтерактивні форми та методи навчання;
- проектна діяльність;
- зовнішнє тестування;
- технологія організації групової навчальної діяльності;

- формування життєвих компетенцій, здорового способу життя;
- міжпредметні зв'язки.

Вчителі школи Ігнатова О.М., Цунікова І.О., Боруш О.М., Лук'янець Г.О., Писарева О.О., Чекмак В.К. брали активну участь у Ярмарку педагогічних ідей у 2009 році та стали переможцями і призерами.

Учителі школи працювали і продовжують працювати в творчих групах міського науково-методичного центру з підготовки навчальних та методичних посібників: Кисельова Т.В., вчитель початкових класів –апробація підручника з трудового навчання під редакцією Веремейчика; Орлова Н.А., вчитель англійської мови - апробація підручника для 8, 9 класів під редакцією О.Д.Карпюк протягом двох років.

Високих результатів у навчальній та виховній діяльності досягли вчителі: Ігнатова О.М. (12 учнів - учасників, 8 учнів - переможці та лауреати конкурсу «Творча юнь Донбасу», 2 учасника та 1 переможець МАН, 24 учасника, 1 переможець та 1 призер олімпіад, 1 переможець Міжнародного проекту-реквіум «Летять журавлі», 10 учасників, 9 з них – призери та переможці конкурсу творчих робіт до 100-річчя дня народження М.Мазая), БорушО.М. (3 учні – переможці обласного МАН, 2 учні – переможці обласного конкурсу «Юний квітникар»), Цунікова І.О. (3 учні – призери і переможці олімпіад з економіки обласного рівня, 2 учні – призери МАН обласного рівня, 7 учнів - переможці Всеукраїнського конкурсу «Новітній Інтелект України», 1 учень – переможець конкурсу «Молодь тестує якість»). Методичні матеріали вчителів закладу публікуються у Всеукраїнських та міських періодичних виданнях.

За наслідками педагогічних досліджень визначаються пріоритети в роботі закладу освіти, відпрацьовується механізм розробки робочого навчального плану, відбувається модернізація управління закладом освіти на підставі програмно-цільового підходу та запровадження моніторингового супроводу освітніх інноваційних процесів.

Наукова, науково-методична та дослідницька робота педагогічних працівників школи стала невід'ємною складовою загальної діяльності щодо виконання програм навчального закладу, сутність якої полягає в формуванні орієнтації на досягнення життєвого успіху учнів. В основу управління якістю освіти закладаються концепції саморганізації, продуктивності, саморозвитку школи.

Вони визначають відповідні функції управління якістю, а саме:

- довгострокове прогнозування;
- формування стратегічних, тактичних і оперативних цілей;
- дослідження та пошук їх розв'язання;
- оцінка та вибір рішень;
- узгодження та впровадження цих рішень у практику;
- перевірка їхньої ефективності та інші.

Система управління якістю освіти вирішує комплекс таких завдань:

- прогнозування етапів розвитку школи та криз, виходячи із соціально-педагогічної, економічної ситуації у країні, регіоні, місті, закладі;
- постійна корекція стратегії розвитку школи в цілому;
- стимулювання інноваційної діяльності вчителів;
- визначення продуктивних зон у педагогічному колективі, впливаючи на які можливо отримати найбільший ефект його розвитку;
- проведення педагогічного моніторингу – форми організації збирання, збереження, обробки та розповсюдження інформації про навчально-виховну діяльність.

Унаслідок управлінських дій щодо залучення педагогічних працівників до наукової, науково-методичної та дослідницької роботи зростає її результативність.

Результатами дослідницької роботи стали створення авторських програм предметів за вибором, спецкурсів та факультативів, відкриття нового профілю, теоретична підготовка педагогічного колективу до формування і розвитку життєвих компетентностей учнів у навчально-виховному процесі, поступова зміна відношень і взаємодій у системі «вчитель-учень-батьки».

Наявність авторських розробок і посібників педагогічних працівників

Назва розробки, посібника	ПІБ вчителя - автора	Навчальний предмет, класи	Кваліфікаційна категорія, звання
Педагогічний кейс «Художня культура» 9, 10, 11 кл/ Рівне, 2009	Цунікова Ірина Олександрівна	Економіка 10, 11	Вища, вчитель - методист
Робочий зошит «Музичне мистецтво» 5 клас	Цунікова Ірина Олександрівна	«Музичне мистецтво» 5 клас	Вища, вчитель - методист
Художня культура. 9 клас. Майстер-клас // Видавництво «Ранок», 2009, 2010 р	Цунікова Ірина Олександрівна	«Художня культура» 9 клас	Вища, вчитель - методист
Тест – контроль. 8 клас. Видавництво «Шкільний світ». № 15, квітень 2010 р.	Цунікова Ірина Олександрівна	«Музичне мистецтво» 8 клас	Вища, вчитель - методист
«Семантичні конспекти з фізики»	Брагіна Наталя Григорівна	Фізика 9,11	Вища
«Клімат та води України, 8 клас» «Топографічні карти, 8 клас» «Економічні райони України, 9 клас »	Орел Віталій Дмитрович	Географія, 8-9	Вища, вчитель – методист

Наявність авторських навчальних програм педагогічних працівників

Назва програми	ПІБ вчителя - автора	Навчальний предмет	Кваліфікаційна категорія, звання
Програма спецкурсу «Інноваційні перетворення сучасного бізнесу»	Цунікова Ірина Олександрівна	Економіка 10, 11	Вища, вчитель - методист
Програма спецкурсу «Основи мистецької діяльності»	Цунікова Ірина Олександрівна	Художня культура, 9 кл	Вища, вчитель - методист

Організація дослідницької роботи стала можливою за умовами:

- організації самоосвітньої діяльності;
- співпраця з міським науково-методичним центром.

11. Виховна діяльність

11.1. Основні положення концепції виховної системи школи

Теоретико-методологічною основою виховної системи школи є ідеї концепції особово орієнтованого підходу та теоретичні дослідження науковців Е.В. Бондаревської, О. С. Газмана, В. М. Лизинського, И.С. Якиманської, педагогіки гуманізму і співпраці И.П. Іванова, А. Маслоу, Ш.А. Амонашвили, принципи системи Н.Е. Щуркової, наукові положення про суть, становлення і розвиток виховної системи освітньої установи Л.И. Новікової, Н.Л. Селиванової, И.А. Колеснікова, концепції по самовихованню Г. К.Селевко, прийоми адаптивної педагогіки (Е.А. Ямбург, Б.А. Бройде), ігрові технології Л.С. Выготського, А.Н. Леонтьєва, Б.П. Нікітіна, теорія управління школою (М.М. Поташник, В. С. Лазарєв, П. І. Третьяков, Ю.А. Конаржевський), теорія взаємодії загальної і додаткової освіти (С. В. Сальцева, А.Я. Журкина, В. А. Горський).

У школі реалізується модель виховної системи" інтеграційної школи вільного розвитку особистості в умовах адаптивного освітнього середовища".

Принципи виховної системи:

- принцип довіри та підтримки. Безумовна віра в добрі начала, закладені в кожній дитині;
- принцип індивідуальності, який передбачає не тільки врахування особливостей і здібностей дитини, але і всяке сприяння їх подальшому розвитку;
- принцип вибору, що означає створення умов постійного вибору, наділення повноваженнями учня у виборі цілей, форм і способів організації навчально-виховної діяльності;
- принцип творчості й успіху заснований на виявленні та розвитку «сильних» сторін особистості школяра через індивідуальну та колективну творчу діяльність.

Головна мета - формування духовно та інтелектуально розвиненої, освіченої, творчої, морально і фізично здорової особистості, здатної до свідомого вибору

життєвої позиції, до самовизначення в сучасних соціокультурних умовах. Ми прагнемо допомогти учням реалізувати себе в п'яти основних сферах життєдіяльності: сфері пізнання (навчання, знання); сфері практичної діяльності (трудові вміння і навички); сфері творчого розвитку (реалізація творчих можливостей та природних здібностей); сфері фізичного розвитку; сфері відносин (пізнання себе, людей, навички взаємодії з ними).

Виховний процес спрямований на вирішення наступних завдань: формування у дітей цілісної та науково обґрунтованої картини світу; виховання патріотизму, громадянської самосвідомості, соціальних потреб, мотивів; прилучення до загальнолюдських цінностей, розвиток креативності; допомогу в самореалізації, формування лідерських якостей через участь в демократичних процедурах і організацію колективно-творчої діяльності.

Проблема - «Формування успішної особистості учня в умовах компетентного орієнтованого підходу». В 2010-2011 році робота з підтеми «Формування активно-позитивного відношення учнів у сучасному житті». Система виховної роботи ЗОШ № 47 спрямована на розвиток індивідуальних здібностей, творчого мислення школярів, створення умов для самовираження особистості учнів, морального, інтелектуального і фізичного розвитку, формування громадянської позиції, готовності до трудової діяльності та реалізацію проблеми школи «Формування успішної особистості учня в умовах компетентного орієнтованого підходу». В школі розроблена власна програма «Родина - фортеця дитини».

Завдання на 2010-2011 навчальний рік:

- створити на базі школи центр виховної роботи;
- удосконалити роботу клубу «Лідер» , міжшкільного парламенту в межах освітнього округу №7;
- сприяти виявленню та розвитку творчого потенціалу через виховні позашкільні заходи;

- посилити індивідуальну роботу з учнями, схильними до правопорушень з залученням громадськості.

Виховна парадигма школи вимагає від вчителів максимального сприяння розвитку потенційних можливостей особи учня, здібної до творчої думки, прагнучої до духовного самовдосконалення, незалежності, що володіє відчуттям власної гідності, уміє ухвалювати раціональні рішення і нести відповідальність за свої вчинки та формування низки компетентностей:

- **соціальної компетентності учнів:**

- визначення активу школи (шкільний самоврядування);
- створення творчих груп за інтересами та відповідно до основних напрямків роботи: туристично-краєзнавчий, художньо-естетичний, соціально - реабілітаційний та гуманітарний, екологічно-натуралістичний, військово - патріотичний, науково - технічний, фізично - оздоровчий, загони ЮІД, «Юні пожежники» тощо;
- залучення учнів до підготовки заходів виховного характеру;

- **полікультурної компетентності:**

- проведення колективних творчих справ;
- проведення екскурсій до музеїв, на природу;
- проведення заочних подорожі до країн світу (День Європи);
- спортивних змагань та сімейних заходів « Папа, мама і я – спортивна сім'я», «Свято Матері та Родини» ;
- проведення зустрічей з цікавими людьми;
- проведення акцій милосердя « Створи добро», « Серце до серця»;

- **комунікативної компетентності:**

- проведення конкурсів декламаторів;
- організація роботи шкільного прес-центру;
- організація роботи гуртків, зустрічей з цікавими людьми.

- **компетентності самоосвіти та саморозвитку:**

- залучення учнів до участі в заходах предметних тижнів, олімпіадах;
- залучення до участі в МАН;

- залучення обдарованої молоді до Літньої школи.

Всі ці процеси відбуваються під керівництвом вчителів, педагога-організатора, заступника директора з НВР. Річний план роботи включає заходи щодо соціальної адаптації учнів. Працює психологічна служба: проводяться тренінги, організована індивідуальна робота з учнями, які мають низький рівень соціальної адаптації(5 учнів).

Виховна системи школи будується за **напрямками:**

- організаційна діяльність;
- громадське виховання;
- морально – естетичне виховання;
- правове виховання;
- формування здорового способу життя;
- учнівське самоврядування;
- соціальний захист;
- профорієнтаційна робота;
- робота з батьківською громадськістю.

Організаційна діяльність

Протягом 2010-2011 працювали гуртки:

- «Влучний стрілець» (6,8,10,11 кл.) - керівник Орел В.Д.
- « Барвінок» (8 кл.) - керівник Севрук Г.А.
- « Юний баскетболіст» (7,8,10,11 кл.) - керівник Антипенко Л.В.
- «Художня гімнастика»(3-4 кл.) – керівник Заніна І М.
- «Фізична скарбниця» (8 кл.) – керівник Брагіна Н.Г.
- історичний клуб «Пошук»(7-9 кл.) – керівник Сарбаш О.С.
- «Моя економіка» (8-10 кл.)—керівник Цунікова І.О.
- «Мельпомена за шкільною партою»(2-6кл.)- керівник Ріхтовська В.В.

Гуртки відвідували учні 5-11 класів (148 учнів).

На базі школи працюють гуртки Іллічівського будинку дитячої творчості :

- бальних танців «Феєрія» (1-4 кл.)- керівник Дерновий М.В.,

- « Юний перукар»(7-10 кл.)- керівник Кружилина Є.М.

Працюють спортивні секції ДЮСШ СК «Іллічівець»:

- Секція легкої атлетики (5-8 кл.) – керівник Антипенко Н.І.

- Секція греко-римської боротьби (4-8 кл.)- керівник Москаленко В.В.

Кількість учнів, зайнятих в позаурочний час гуртковою роботою в начальних закладах та в позашкільних закладах у 2010-2011 навчальному році – 391 учнів, що є 50,6 % від загальної кількості.

Навчальний рік	Всього учнів	Зайнятість у позаурочний час		В тому числі бюджетного фінансування на базі навчального закладу				В тому числі на базі позашкільних закладів різного походження											
		Кількість учнів	% від загальної кількості	ГПД	Спортивні секції	Предметні гуртки	Інші гуртки	ДЮСШ	БДТ, МЦХЕТМ	МЦПРММ	Музична школа	Художня школа	Палаци культури	МЦНТТУ	Водноспортивна база	Спортивні клуби(відомчі)	Школа мистецтв	МАН	Інші(ЮІД,ЮІР, ЮНКОР)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2008-2009																			
2009-2010	806	388	48	60	15	47	45	13	26	-	47	18	80	3	35	43	12	2	-
2010-2011	772	391	50,6	60	45	24	65	16	24	5	37	18	60	-	19	32	8	2	36

Традиції школи

В ЗОШ № 47 зберігаються традиції, які відзначені різноманітними святами та заходами, а саме:

- Свято Першого дзвоника і урок Знань;
- Свято « День вчителя»;
- Посвячення в п'ятикласники;
- Осіння спартакіада;
- Вшанування пам'яті А. І.Шкарупи до дня Захисника Вітчизни (спортивні змагання);
- Спортивне свято « Тато, мама і я – спортивна сім'я»;
- Свято «Прощання з Букварем»;
- Свято Перемоги (поздоровлення ветеранів, зустрічі з учасниками ВОВ, уроки мужності);
- День зустрічі з випускниками ювілейних випусків;
- Свято Останнього дзвоника;
- Свято Святого Миколая;
- Свято Великдень.

До кожного свята в школі проходять тематичні виставки малюнків, поробок, плакатів.

Цікавим був концерт до свята мам в межах виховної декади «Моя родина-моя фортеця», де були зібрані яскраві номери художньої самодіяльності.

Згідно положенню «Кращий учень року» у різних номінаціях були підведені підсумки за рік. «Золотий голос» -Королькова Г., «Юний танцюр»-Волченко К., «Юний художник» - Орос В. , «Золоті ручки» - Орос Ю., « Юний ерудит» -Малярчук М., Геворкян М., «Лидер» - Дзюба В., « Юний кореспондент»-Солоха О., «Юний спортсмен» -Малярчук М. «Кращий клас року» став 5-Б клас, який прийняв участь у районному змаганні.

Громадське виховання

В межах роботи по громадському вихованню педагогічний колектив працює над формуванням громадської відповідальності, гідності, поваги до історії, культури рідного міста та Вітчизни.

До дня святкування річниці міста Маріуполя в школі пройшли:

- виховні години «Моє улюблене місто»;
- відвідування експозицій краєзнавчого музею, музею українського побуту, музею комбінату ім.Ілліча;
- конкурс дитячого малюнку «Моє рідне місто»;
- загальношкільна лінійка та привітання ветеранів мікрорайону з Днем визволення Донбасу.

В межах проведення місячника військово-патріотичного виховання пройшли:

- класні години, присвячені Дню захисника Вітчизни;
- зустріч з ветеранами Афганістану організації «Долг» (приймали участь учні 5-11 класів);
- спортивні змагання «Нумо, хлопці» для учнів 3-11 класів, присвячених пам'яті військового керівника школи Шкарупа А.І.
- виставка виробів «Військова техніка» (найактивніші-3-Б,4-Б,4-В)

У період тижня української писемності в школі пройшли:

- урок пам'яті «Поетичними стежками Тараса Шевченка» (10-Б кл. кер. Матвієнко);
- виховна година «Ми нащадки Кобзаря» (8-А кл. кер. Севрук Г.А.);
- літературно - музична композиція «У всякого своя доля і свій шлях широкий» (8- і кл. кер. Железкіна);
- літературний турнір «Знаймо Великого Кобзаря» (7-і кл. кер. Корнієць І.В.).

В жовтні 2010 року команда 8-А та 8-Б класів приймала участь в районному конкурсі «Де козак, там і слава».

Плідна робота проводилась до святкування 66-річниці Великої Перемоги:

- зроблена перевірка списків ветеранів Великої Вітчизняної війни в мікрорайоні школи;
- організована книжкова виставка «Вічна пам'ять»;
- Проведено:
- виставка малюнків учнів 1-9 класів, присвячена Дню Перемоги;
- єдиний урок пам'яті;
- урочиста лінійка та класні години за участю ветеранів;
- покладання квітів до Братської могили та на пам'ятних місцях;
- святковий концерт з участю ветеранів мікрорайону та залученням комітету самоорганізації населення(голова Ушакова Р.І.)
- учні прийняли участь в легкоатлетичному забігу на призи газети «Приазовський робочий», де посіли I місце.
- учні школи прийняли участь в акції «Платок пам'яті».

Велика робота ведеться по формуванню поваги до народних обрядів, звичаїв та традицій. Школа співпрацює з позашкільним закладом Іллічівським БДТ, музичною школою № 4. Учні відвідують концерти та творчі звіти колективів «Первоцвіт», «Феєрія». Продовжуючи знайомство з народними святами, в школі стали традиційними театралізовані вистави, присвячені Великодню, Дню Святого Миколая, Свято Вербиченьки, Свято Масляниці.

Учень 9-А класу Кузнецов Владислав прийняв участь та отримав диплом переможця у міжрегіональному конкурсі, присвяченому Святителю Ігнатію Маріупольському, та став лауреатом обласного конкурсу «Творча юнь Донбасу» в номінації «Донеччинознавство», керівник Ігнатова О.М.

Учениця 9-А класу Малярчук Марина разом з вчителем біології Боруш О.М., та учениця 9-Б класу Липовецька Діана, разом з вчителем мистецтвознавства Цуніковою І.О., стали переможцями в II етапі Всеукраїнського конкурсу - захисту науково - дослідницьких робіт учнів - членів МАН.

В межах округу № 7 ведеться активна робота по впровадженню передових педагогічних технологій для розвитку творчих здібностей школярів. Для цього

четвертий рік працює Літня школа для обдарованих дітей. Діти округу беруть активну участь у засіданнях літературного клубу «Іллічівські зорі»(травень,2011р.), та проведенні інтелектуального марафону на базі ЗОШ № 30(червень,2011р.)

В грудні 2010 року на базі ЗОШ № 47 була відкрита українська світлиця, де учні з вшануванням українських традицій побуту зібрали понад 100 експонатів першої половини ХХ сторіччя. На базі світлиці вчителі української мови проводили свята Масляної, Великодня, виховні годин до Шевченківських днів.

Морально – естетичне виховання

Велика робота ведеться з напрямку художньо естетичного виховання.

Четвертий рік школа бере участь в районному конкурсі «Кращий клас року». У 2010-2011 навчальному році на базі Іллічівського БДТ приймали участь учні 5-Б класу разом з класним керівником Гришечкіною Т.А.

Близьке співробітництво з поетичним клубом «Іллічівські Зорі» дало можливість розвитку літературних талантів юних поетів округу №7.

Під час канікул стали традиційними відвідування вистав Маріупольського драматичного театру.

В лютому-березні для учнів 1-4 класів пройшла виховна декада, в межах якої були проведені спортивні змагання з батьками, конкурс пісень, конкурс малюнків та поробок до Дня жінок, де діти разом з батьками творчо підходили до кожного завдання.

Серед учнів 1-4 кл. пройшов конкурс читців, які читали вірші про маму «Матінко, рідна ,кохана», присвячений Дню поезії та міжнародному жіночому дню.Діти читали вірші відомих поетів та свого вигадування. Переможцями конкурсу стали Семеніхіна Яна 2-А кл., Шевляков Е.2-А кл. Продовжує свою роботу філіал «Живе джерельце», в якому приймають участь учні шкіл освітнього округу № 7 з захистом своїх творчих робіт.

Правове виховання

Одним із основних напрямків виховного процесу є необхідність забезпечення відповідних умов для розвитку психічно і фізично здорової особистості,запобігання

наси́льству, пияцтву, наркоманії, іншим асоціальним явищам, що негативно впливають на здоров'я дітей. До роботи з учнями, схильними до правопорушень, залучається ССД, комітет самоорганізації 232 кварталу, батьківський комітет школи та класів.

На внутрішньо шкільному обліку в 2009-2010 н.р. 9 учнів, 1 сім'я, де склалися негативні умови виховання, на кінець 2010 року 4 учня, 2 сім'ї де склалися негативні умови виховання. Працює Рада профілактики.. Створено наркологічний пост.

З метою попередження правопорушень з учнями, схильними до негативних прояв, проводяться бесіди, заповнюються щоденники спостережень, працює практичний психолог.

Створено правовий лекторій (керівник Малютіна О.Ю.), членами якого було проведено лекції «Підліток і Закон» для учнів 5-7 класів, бесіди для учнів 2-4 класів. Охоплено 415 учнів. Була проведена конференція для учнів 10-11 класів «Ми і закон».

Протягом 2009-2010 н.р. проведено три етапи рейду «Урок» на початку 2010-2011 н.р. 2 етапи, тиждень правових знань, декада правових знань. Постійний взаємозв'язок колективу школи з працівниками ССД та відділком кримінальної міліції. Існує скринька довіри, постійно оновлюється куточок правових знань.

Вчитель Королькова Н.С. в жовтні 2009 року на уроках права проводила з учнями 9-11 кл. обговорення «Проекту Конституції», в лютому 2010 року серед учнів 9-х класів проходив шкільний етап конкурсу електронних презентацій «Реалізація права на освіту в Україні». Переможцем став Щадних Арсентій (9-Б кл.), якій приймав далі участь в міському етапі. В квітні 2010 року проведена класна година в 7-Б класі на тему «Права дитини», для учнів 8,9-х класів лекція «Профілактика правопорушень серед неповнолітніх» проведена працівником міліції Воробей В.

Художньо-естетичне виховання

Робота Учні́вської Ради направлена на розвиток та виховання художнього смаку, естетичного розвитку духовної культури, відродження цінностей.

Для цього багато роботи ведеться по впровадженню концертної діяльності, вечорів та культурних заходів. Учні школи відвідують концерти музичної школи №4, присутні на виступі запрошеного ансамблю народних інструментів, учні молодших класів із задоволенням дивляться вистави запрошених творчих колективів м. Бердянська, драмтеатру.

Екологічне виховання

В межах екологічного виховання випускаються бюлетні щодо профілактики туберкульозу, СНІДу, грипу. Учні 5-10 класів в межах акції «Біла ромашка» зібрали кошти для вчителя початкових класів Батечко В.В. В грудні проведено захід для учнів 8-10 класів «СНІДУ-ні!». Учнями 9-их класів створено соціальний проект «СНІД- чума ХХІ сторіччя»(квітень, 2011). Членами екологічного загину в рамках тижня боротьби зі СНІДом проведений виступ агітбригади «Я хочу бути здоровим!», на уроках біології та ОБЖ учнями захищаються електронні презентації з різних тем. В межах проведення дня цивільного захисту пройшли виховні години, присвячені катастрофам природничого характеру. До 25-річчя катастрофи на ЧАЕС пройшли єдині тематичні години, виставки малюнків, загальношкільна лінійка «Дзвони Чорнобиля».

Формування здорового способу життя

Одним з найважливіших напрямків виховної роботи школи є робота над формуванням здорового способу життя. Тому учні школи з задоволенням беруть участь у заходах:

- районні, міські змагання з баскетболу(1 місце);
- міська легкоатлетична естафета на приз Міського голови,(2 місце);
- осіння спартакіада «Малі Олімпійські ігри»(переможець 8-А)
- легкоатлетична естафета, присвячена Дню Перемоги (1 місце);
- районні, міські змагання «Ігри чемпіонів»(3 місце);
- районні, міські змагання «Старти надій»(1 місце);
- районні, міські, зональні обласні змагання «Козацький гарт»(1 місце);

- міська легкоатлетична естафета на приз газети «Приазовский рабочий» (1 місце);
- районі змагання загонів ЮІДР;
- районі змагання загонів ЮДР;
- шкільні змагання «Нащадки козацької слави»(переможці 8-Аклас).

Брали участь в туристичному зльоті,присвяченому Дню міста(3 місце).

В березні і травні 2009 року діти брали участь в Декаді з безпеки життєдіяльності, за підсумками якої на загальношкільній лінійці переможці отримали нагороду за створення малюнків,інструкцій,коміксів,за участь в гри-подорожі «Моя безпека». Протягом року молодші школярі приймають участь у виставах дитячого театру,присвячених безпеки дитини на воді,на вулиці,дома, на дорогах.

Для учнів середньої та старшої ланки протягом року проводились бесіди з безпеки життєдіяльності ,зустрічі з лікарями наркологічного диспансеру,дитячої гінекології, співробітниками ДАІ,районного відділку міліції.

Учнівське самоврядування

Учнівське самоврядування діє у формі шкільного парламенту для учнів 5-11 класів. Головою шкільного парламенту є президент, який обирається учнями. В початковій школі запроваджена гра-подорож «До країни знань». Виховна робота спрямована на розвиток індивідуальних здібностей, охоплює велику кількість учасників навчально-виховного процесу, дає можливість для самореалізації учнів.

Велика увага в організаторській діяльності приділяється органам самоврядування: роботі шкільного парламенту, гри-подорожі для молодших школярів, конкурсам «Кращий учень року», «Кращий клас року»,роботі загонів Юних інспекторів дорожнього руху,Юних друзів рятівників.

Учнівське самоврядування – це спосіб організації життя колективу. Учнівське самоврядування має двоступеневу структуру – загальношкільний, класний рівні.

Через розвинену систему органів самоврядування забезпечується залучення учнів до діяльності колективу, суспільства, виховання у них людської гідності, патріотизму. Для організації шкільного самоврядування розроблено положення про шкільне самоврядування, конкурси «Кращий клас», «Кращий учень року». В межах освітнього округу № 7 створено проект «Лідер». Лідери учнівського самоврядування, Крохмальова Ольга та Дзюба В'ячеслав приймають участь в тренінгах міських та районних координаційних рад старшокласників.

Рішенням педагогічної ради за кожним міністерством закріплений педагог-консультант:

- з питань інформації (робота прес-центру) (вчитель російської мови і літератури Гришечкіна Т.А.);
- навчання (заступник директора з НВР Ферсілеєва Ж.М., Стовба С.М.);
- культура та дозвілля (вчитель української мови та літератури Онопрієнко А.М.);
- дисципліни та порядку (вчитель предмету «Захист Вітчизни», географії Орел В.Д.);
- господарською (заступник директора з АГЧ Проніна Н.М.);
- «Сонечко» (вчитель початкових класів Рихтовська В.В.);
- спорту (вчитель фізкультури Антипенко Л.В.);
- з операції «Живи, книга» (бібліотекар Марченко Л.А.);

Для лідерів самоврядування практичними психологами шкіл №47,30 проведені тренінги «Лідер», які сприяють розвитку взаєморозуміння, співпраці колективів округу №7.

В квітні 2010 року пройшли збори лідерів шкільних парламентів шкіл Округу №7. Психологом школи Ігнатовой О.М. проведено тренінг «Я в майбутньому». Проведено жеребкування країн Європи для участі в міжшкільному фестивалі «День Європи в Маріуполі» шкіл округу №7, який пройшов в травні 2010 року на базі ЗОШ № 30. В грудні 2010 року в школі № 47 пройшло засідання міжшкільного парламенту «Лідер». Представники шкіл округу захищали проекти «Моя школа

майбутнього» в рамках міського конкурсу учнівських проектів. В січні 2011 року в школі пройшло Свято обдарованих дітей в рамках конкурсу «Кращий учень року» за підсумками I семестру. За підсумками шкільного конкурсу «Кращий клас року» 3-А кл (кл.кер. Лукьянець Г.О.), 5-Б кл (кл.кер.Гришечкіна Т.А.), 9-А кл (кл.кер.Кузнецова І.В.) в березні візьмуть участь в районному конкурсі на базі ІБДТ.

**Результативність
участі школярів в районних та міських обласних змаганнях
2008 рік**

- II місце в районних змаганнях з баскетболу (хлопці)
- I місце в районних змаганнях «Козацький гарт»
- II місце в міській спартакіаді школярів.

2009 рік

- II-III місце в міських змаганнях «Козацький гарт»
- I місце в міських змаганнях з баскетболу (дівчата)
- I місце в міській легкоатлетичній естафеті на приз газети «Приазовский рабочий»
- II місце в легкоатлетичній естафеті на приз міського голови.

2010 рік

- I місце в районних та III місце в міських змаганнях «Ігри чемпіонів»
- призери районного етапу змагань з баскетболу (юнаки, 9-10 кл.)
- II місце в міських змаганнях з баскетболу (юнаки, 6-8 кл.)
- I місце в районному етапі та I місце в міському етапі «Старти надій»
- I місце в районних змаганнях та I місце в міських змаганнях «Козацький гарт»
- I місце в міській легкоатлетичній естафеті на приз газети «Приазовский рабочий»
- III місце в міській спартакіаді школярів
- I місце в районних та I місце в міських змаганнях з баскетболу (дівчата)
- III місце в районних змаганнях з міні-футболу (5 кл.).

2011 рік

- I місце в районних змаганнях «Ігри чемпіонів»
- призери міських змагань «Ігри патріотів».

Питання щодо стану фізичного виховання постійно на контролі адміністрації школи, розглядались на нарадах при директорі, батьківських та учнівських зборах. 8 квітня 2010 року проведено педагогічну раду «Про організацію роботи педагогічного колективу щодо забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів».

Профорієнтаційна робота

Протягом року колектив працював над створенням бази кабінету профорієнтаційної роботи. Розроблені спільні заходи з МВМУ №99, в межах якого проведені спільні заходи:

- День відкритих дверей;
- зустрічі з викладачами, учнями училища;
- екскурсії до музею І.Лута;
- екскурсії до музею комбіната ім.Ілліча.

Учні школи приймали участь в профорієнтаційних заходах вищих і середньо-спеціальних закладів міста.

Відвідували щорічні міські ярмарки професій.

Для учнів 3-8 класів з метою ознайомлення з виробництвом були організовані та проведені екскурсії на кондитерську фабрику «Рошен», на молокозавод комбінату ім.Ілліча, у відділення Приватбанку, громадська організація «З нами щірі серця».

Організовано огляд-конкурс на кращий благоустрій пришкільних ділянок, що сприяє підготовці до участі в міському конкурсі «Кращий шкільний двір»(2010 рік - III місце).

Робота з батьківською громадськістю

Робота з батьками – дуже важлива ланка в діяльності школи. Педагогічний колектив розглядає батьків як рівноправних учасників навчально-виховного процесу. В кожному класі сплановано роботу з батьками, обрано та діють батьківські комітети. Проводяться батьківські збори 2 рази на семестр, батьки

беруть активну участь в масових заходах школи. Завдяки батькам в значній мірі підтримується задовільний стан матеріально-технічної бази класів.

Значну допомогу батьківський комітет надавав в роботі ради профілактики, представники батьківського комітету проводили бесіди с учнями схильними до правопорушень.

Труднощі та проблеми виховної роботи:

Залишають проблемними вирішення наступних питань: профілактики тютюнопаління, алкоголізму, загальний рівень культури, вихованості, шкільна форма.

Система виховної роботи ЗОШ № 47 спрямована на розвиток індивідуальних здібностей, творчого мислення школярів, створення умов для самовираження особистості учнів, морального, інтелектуального і фізичного розвитку, формування громадянської позиції, готовності до трудової діяльності та реалізацію проблеми школи «Формування успішної особистості учня в умовах компетентного орієнтованого підходу». В школі розроблена власна програма «Родина - фортеця дитини».

Основними напрямками виховної діяльності є:

а) формування соціальної компетентності учнів:

- удосконалення шкільного самоврядування (Учнівська Рада);
- створення творчих груп за інтересами та відповідно до основних напрямків роботи (туристично-краєзнавчий, художньо-естетичний, соціально - реабілітаційний та гуманітарний, екологічно-натуралістичний, військово - патріотичний, науково - технічний, фізкультурно - оздоровчий, загони ЮІД, юні пожежники тощо);
- залучення учнів до підготовки заходів виховного характеру;

б) політкультурної компетентності:

- проведення колективних творчих справ;
- проведення екскурсій до музеїв, на природу;
- проведення заочної подорожі до країн світу (День Європи);

- спортивних змагань та сімейних заходів (« Тато, мама, я – спортивна сім'я»);
- проведення зустрічей з цікавими людьми;
- проведення акцій милосердя « Створи добро»
- проведення акцій « Серце до серця»;

в) комунікативної компетентності:

- проведення конкурсів декламаторів;
- організація роботи шкільного прес-центру;
- організація роботи гуртків;

г) компетентності самоосвіти та саморозвитку:

- залучення учнів до участі в заходах предметних тижнів, олімпіадах;
- залучення до участі в МАН;
- залучення обдарованої молоді до Літньої школи.

Всі ці процеси відбуваються під керівництвом вчителів, педагога-організатора, заступника директора з НВР. Річний план роботи включає заходи щодо соціальної адаптації учнів. Працює психологічна служба: проводяться тренінги, організована індивідуальна робота з учнями, які мають низький рівень соціальної адаптації. Щорічно вивчається процес адаптації учнів 1-х, 5-х, 10-х класів, тому що вони переходять на нові ступені навчання. За результатами контролю проводяться наради за участю директора, педконсіліум.

Глибокому вивченню індивідуальних особливостей і якостей дитини сприяє взаємодія класного керівника з учнями на основі компетентісно -орієнтовного підходу. Кожен класний керівник має портфоліо, до якого входить різноманітна інформація, а саме: план виховної діяльності, , соціальний паспорт класу, режим роботи школи, розклад уроків та дзвінків, зайнятість у позашкільних заходах, екран участі в шкільних та позашкільних заходах, характеристика класу, підсумки вивчення особистості учня, доручення та завдання, підсумки рівня знань, склад батьківського комітету, участь батьків в шкільних та позашкільних заходах, тематика батьківських зборів, контроль за поведінкою, інновації на уроках, екран захоплення учнів.

З метою обміну досвідом роботи між класними керівниками організовано взаємовідвідування позакласних заходів, відбувається постійний взаємозв'язок класоводів 1-4 класів та класних керівників 5-11 класів.

Робота педагогічного колективу школи з питань профілактики правопорушень будується згідно річного плану, плану заходів, щодо попередження негативних проявів в дитячому середовищі.

Значне місце в профілактиці правопорушень займає Рада профілактики школи. Рада працює за планом, засідання проводяться один раз на місяць, складаються протоколи, надається допомога класним керівникам щодо профілактичних бесід з учнями. Рада профілактики спів працює зі Службою у справах дітей, КСН мікрорайону, Центром соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді Іллічівського району, Українським реєстровим козацтвом. Спеціалісти цих закладів відвідують засідання Ради.

Відвідування та навчання аналізується щоденно класними керівникам, ведеться журнал контролю відвідування занять та поведінки «Всеобуч». Два рази на рік проводиться рейд «Урок».

Щомісячно проводяться рейд-відвідування на дому сімей дітей, схильних до правопорушень з метою контролю позаурочного часу учнів. Створено наркологічний пост.

Ведеться робота щодо залучення до участі в позакласних заходах, суспільному житті школи. Індивідуальна робота - один з видів профілактики правопорушень. У ході декад правових знань проводяться правові лекторії, вікторини. В період декади «Молодь проти СНІДу», в рамках якої агітбригадою школи проведені лекторії, підготовлено виступ в актовій залі школи «Сніду - ні!». В період місячника пропаганди здорового способу життя учні слухали лекції працівників наркологічного диспансеру про шкоду тютюнопаління та наркоманії. З метою попередження правопорушень з учнями, схильними до негативних проявів, проводяться бесіди, заповнюються щоденники спостережень, працює практичний психолог.

Створено правовий лекторій (керівник Малютіна О.Ю.), членами якого проводяться лекції «Підліток і Закон» для учнів 5-7 класів, бесіди для учнів 2-4 класів, проводяться конференції для учнів 10-11 класів «Ми і закон».

Протягом року проводяться тижні правових знань, декади правових знань, постійно оновлюється куточок правових знань.

В жовтні 2009 року на уроках права проводило обговорення «Проекту Конституції з учнями 9-11 кл.», в лютому 2010 року серед учнів 9-х класів проходив шкільний етап конкурсу електронних презентацій «Реалізація права на освіту в Україні». Переможцем став Щадних Арсентій (9-Б кл.), якій приймав далі участь в міському етапі. В квітні 2010 року проведена виховна година для учнів 7-х класів на тему «Права дитини», для учнів 8,9-х класів пройшла лекція «Профілактика правопорушень серед неповнолітніх».

Разом з тим головною проблемою залишається ряд питань, які знаходяться на контролі адміністрації школи, Ради профілактики, батьківського комітету. Частково вирішуються питання:

1. Пропуски уроків.
2. Паління на території школи.
3. Пропуски окремих уроків та запізнення.
4. Пошкодження шкільного майна.
5. Викрадення мобільних телефонів.

Особливої уваги потребує робота по формуванню навичок культур поведінки учнів, постійного контролю організації їх дозвілля як з боку школи так і сім'ї, подальша пропаганда правових знань, здорового способу життя, профілактика тютюнопаління, наркоманії.

Стан розвитку учнівського самоврядування

Велика увага в організаторській діяльності приділяється органам самоврядування: роботі Учнівської Ради, гри-подорожі для молодших школярів, конкурсам «Кращий учень року», «Кращий клас року», роботі загонів Юних інспекторів дорожнього руху, Юних друзів рятівників.

Учнівське самоврядування – це спосіб організації життя колективу. Учнівське самоврядування має двоступеневу структуру – загальношкільний, класний рівні, працює за своїм планом роботи. Голова Учнівської ради обирається учнями 5-11 класів на конкурсній основі, шляхом таємного голосування 1 раз на 2 роки. У 2008-2009 році Головою була обрана Крохмальова Ольга, заступником голови Дзюба В'ячеслав. Структура Учнівської Ради складається з Рад освіти, дисципліни та порядку, культури, здоров'я та спорту, Прес-центр, «Добрі справи».

Рада освіти відповідає за перевірку щоденників, ведення всеобучу, проведення рейдів перевірки стану підручників, збирання інформації за підсумками успішності, проведення інтелектуальних конкурсів, ігор, участь в організації предметних тижнів.

Рада дисципліни та порядку відповідає за дисципліну та порядок у школі, контроль виконання вимог шкільного розпорядку, дотримання правил пожежної безпеки, контроль за запізненням та пропусками уроків.

Рада «Добрі справи» відповідає за контроль чергування класів в кабінетах, прибирання пришкольної території, перевіряє та оцінює прибирання класних кімнат.

Рада культури відповідає за підготовку та проведення вечорів та концертів, підготовку та проведення виставок поробок та малюнків, організацію шкільних заходів.

Рада здоров'я та спорту відповідає за підготовку та проведення спортивних свят та змагань, підготовку до участі в районних та міських спортивних заходах, організацію та проведення зарядки для учнів школи.

Рада інформації «Прес-центр» відповідає за збір інформації про життєдіяльність школи, випуск шкільної газети, оформлення інформаційних стендів.

Рішенням педагогічної ради за кожним напрямком Учнівської Ради закріплений педагог-консультант. У ЗОШ № 47 кожен учень має можливість до самореалізації. Робота педагогічного колективу організована таким чином, що з першого класу між учнями розподіляються доручення. В початковій школі учні

мають можливість спробувати себе в різних напрямках діяльності, але вже в 5-11 класах обирають доручення за смаком та уподобанням.

Учнівська Рада планово збирається на засідання 1 раз на місяць, консультаційні засідання відбуваються кожного тижня. Лідери учнівського самоврядування, Крохмальова Ольга та Дзюба В'ячеслав приймають участь в тренінгах міських та районних координаційних рад старшокласників. Через розвинену систему органів самоврядування забезпечується залучення учнів до діяльності колективу, суспільства, виховання у них людської гідності, патріотизму.

В межах освітнього округу № 7 діє власний проект органа учнівського соуправління «Лідер».

Для лідерів самоврядування практичними психологами шкіл №47, 30 проводяться тренінги, які сприяють розвитку взаєморозуміння, співпраці колективів округу №7.

Для лідерів шкільних парламентів шкіл округу №7 психологом школи Ігнатовою О.М. проведено тренінги «Я - лідер» (2008 р.), «Моя мрія» (2009 р.), «Я в майбутньому» (2010 р.). В межах освітнього округу № 7 проведено:

- фестиваль «День Європи в Маріуполі» (червень 2010 р.);
- захист проектів «Моя школа майбутнього» (грудень 2010 р.);

У ЗОШ № 47 члени учнівського та педагогічного колективів будують взаємини на довірі, співпраці, взаєморозумінні. Постійно ведеться пошук нових форм роботи, впроваджуються інноваційні технології. Шкільне самоврядування сприяє створенню умов для формування особистості учня, формує єдиний загальношкільний колектив.

Участь учнів у виховних заходах

Виховні заходи в ЗОШ № 47 будуються на основних напрямках виховання, а саме, громадське, морально-естетичне, правове, формування здорового способу життя, соціальний захист, профорієнтаційна робота, робота з батьківською громадськістю.

В межах роботи по громадському вихованню педагогічний колектив працює над формуванням громадської відповідальності, гідності, уваги до історії, культури рідного міста та Вітчизни. При проведенні місячника військово-патріотичного виховання пройшли:

- класні години, присвячені Дню захисника Вітчизни
- щорічні зустрічі з ветеранами Афганістану організації «Долг» (приймали участь учні 5-11 класів)
- у 2009-2010 н.р. участь в районному конкурсі пісень про війну «Музи не мовчать» (учениця 8-А класу Шульга Е. посіла друге місце)
- щорічні спортивні змагання «Ну-мо, хлопці» для учнів 3-11 класів, присвячених пам'яті військового керівника школи Шкарупа А.І.
- виставка поробок «Військова техніка»

Щорічно команда школи приймає участь в районному конкурсі «Вулиці пам'ятають, вулиці розповідають», де у 2008-2009 н.р. посіла 2 місце, а у 2009-2010 н.р. - 3 місце.

Велика робота ведеться по формуванню поваги до народних обрядів, звичаїв та традицій. Школа співпрацює з позашкільним закладом Іллічівським БДТ, учні відвідують концерти та творчі звіти колективів. Продовжуючи знайомство з

народними святами, в школі стали традиційними театралізовані вистави, присвячені Великодню, Святому Миколаю, Свято Вербиченьки, Свято Маслениці.

В межах напрямку морально –естетичного виховання, святкуючи Всеукраїнський День Бібліотек, діти привітали учасників районного семінару бібліотекарів(3-А кл. кер. Чекмак В.К.).

Щорічно команда учнів приймає участь в районному конкурсі «Де козак, там і слава». В жовтні 2009 року команда 7-го класу посіла 4 місце.

Плідна робота проводилась до святкування 65-річчя Великої Перемоги:

- зроблена перевірка списків ветеранів Великої Вітчизняної війни в мікрорайоні школи;
- організована книжкова виставка «Вічна пам'ять»;

Проведено:

- виставка малюнків учнів 1-9 класів, присвячена Дню Перемоги;
- виставка виробів образотворчого декоративно-ужиткового мистецтва «Квіти Маріуполя»;
- єдиний урок пам'яті;
- урочиста лінійка та класні години за участю ветеранів;
- покладання квітів до Братської могили та на пам'ятних місцях;
- святковий концерт з участю ветеранів мікрорайону та залученням комітету самоорганізації населення(голова Ушакова Р.І.)

У 2009-2010 н.р. учень 7-В класу Чекмак Сергій приймав участь в міській науково-практичній конференції учнівської молоді «Ми - нащадки Великої Перемоги», отримав Подяку Міського голови за представлену презентацію «Пам'ятні місця Маріуполя».

Учень 8-А класу Кузнецов Владислав отримав диплом від Російського центру науки і культури в Києві за участь в міжнародному проекті-реквіємі «Летят журавли», за підсумками обласного конкурсу «Творча юнь Донбасу» є лауреатом у номінації «Пам'ятники подвигу людському» за роботу «Іх именами названі улицы», керівник Ігнатова О.М.

Третій рік школа бере участь в районному конкурсі «Кращий клас року». Учні 3-А класу на базі Іллівського БДТ посіли 3 місце в 2009-2010 н.р. В 2010-2011 н.р. в цьому конкурсі беруть участь 3-А клас(кл.кер.Лукьянець Г.О.), 5-Б клас(кл.кер.Гришечкина Т.А.),9-А клас(кл.кер.Кузнецова І.В.).

Близьке співробітництво з поетичним клубом «Іллічівські Зорі» дало можливість розвитку літературних талантів юних поетів округу №7. Відкрито філіал «Живе джерельце», в якому приймають участь учні шкіл освітнього округу №7 з захистом своїх творчих робіт.

Переможці шкільного етапу Всеукраїнського конкурсу дитячого читання «Кращий читач України 2010» Солоха Олег(учень 6-В кл.) та Бондаренко Світлана (7-В кл) прийняли участь в другому етапі, де Бондаренко С. посіла 1 місце, і нагороджена грамотою та почесним званням «Найкращий друг газети «Привет, ребята»».

Під час канікул стали традиційними відвідування вистав Маріупольського драматичного театру.

В 2009-2010 н.р. учні 7,8,9-х класі відвідали в музичному училищі концерт симфонічної музики, присвяченої річниці з дня народження Т.Г.Шевченко, учні школи приймали участь в слем - фестивалі, присвяченому Всесвітньому Дню поезії, який проводила Асоціація Жінок комбінату ім.Ілліча.

В березні 2010 року серед учнів 1-8 кл. пройшов конкурс читців віршів про весну «Весно – землі квітучість», присвячений Дню поезії. Діти читали вірші відомих авторів, а також власного вигадування. Переможцями конкурсу стали Шульга В.3-Б кл., Дежкіна М. 5-Б кл., Шульга Е. 8-А кл. В березні 2011 року конкурс юних талантів серед 1-4 класів закінчився святковим концертом для вчителів та матерів до свята «8 Березня».

На міському етапі обласного конкурсу - виставки «Мистецтво орігамі» у 2009-2010 н.р. Гініятуліна Олександра, учениця 7-Б кл., посіла 2 місце.

Одним із основних напрямків виховного процесу є необхідність забезпечення відповідних умов для розвитку психічно і фізично здорової особистості, запобігання

наси́льству, пияцтву, наркоманії, іншим асоціальним явищам, що негативно впливають на здоров'я дітей. До роботи з учнями, схильними до правопорушень, залучається комітет самоорганізації 232 кварталу, батьківський комітет школи та класів.

Одним з найважливіших напрямків виховної роботи школи є робота над формуванням здорового способу життя. Тому учні школи з задоволенням беруть участь у проведенні заходів та мають такі результати (2007-2011 н.р.):

- районні, міські змагання з баскетболу (1 місце);
- міська легкоатлетична естафета на приз Міського голови, (2 місце);
- осіння спартакіада «Малі Олімпійські ігри» (переможець 8-А)
- легкоатлетична естафета, присвячена Дню Перемоги (1 місце);
- районні, міські змагання «Ігри чемпіонів» (3 місце);
- районні, міські змагання «Старти надій» (1 місце);
- районні, міські, зональні обласні змагання «Козацький гарт» (1 місце);
- міська легкоатлетична естафета на приз газети «Приазовский рабочий» (1 місце);
- участь в туристичному зльоті, присвяченому Дню міста (3 місце);
- районні змагання загонів ЮІДР;
- районні змагання загонів ЮДР;
- шкільні змагання «Нащадки козацької слави».

За участю Асоціації жінок комбінату ім. Ілліча в ЗОШ № 47 у 2008-2009 н.р. проходили спортивні змагання «Тато, мама, я-спортивна родина», де брали участь батьки-працівники комбінату ім. Ілліча та діти-учні школи.

В березні і травні 2010 року діти брали участь в Декаді з безпеки життєдіяльності, за підсумками якої на загальношкільній лінійці переможці отримали нагороду за створення малюнків, інструкцій, коміксів. Протягом року молодші школярі приймають участь у виставах дитячого театру, присвячених безпеці дитини на воді, на вулиці, вдома, на дорозі.

Для учнів середньої та старшої ланки протягом року проводились бесіди з безпеки життєдіяльності, зустрічі з лікарями наркологічного диспансеру, дитячої гінекології, співробітниками ДАІ, районного відділку міліції.

Учні школи приймали участь в профорієнтаційних заходах вищих і середньо-спеціальних закладів міста, відвідували щорічні міські ярмарки професій.

Згідно плану профорієнтаційної роботи з МВМУ №99 розроблені та проведені спільні заходи:

- День відкритих дверей;
- зустрічі з викладачами, учнями училища;
- екскурсії до музею І.Лута;
- екскурсії до музею комбіната ім.Ілліча.

Для учнів 3-8 класів з метою ознайомлення з виробництвом були організовані та проведені екскурсії на кондитерську фабрику «Рошен», на молокозавод комбінату ім.Ілліча

Організовано огляд-конкурс на кращий благоустрій пришкольних ділянок, що сприяє підготовці до участі в міському конкурсі «Кращий шкільний двір»(2010р. - III місце).

Велика увага приділяється розвитку творчих здібностей учнів та залученню їх в різноманітних учнівських конкурсах різних рівнів. В грудні 2010 учень 9-А класу Савченко Дмитро під керівництвом Брагіної Н.Г. зайняв II місце в науково-практичній конференції ПДТУ, присвяченої 35- річчю економічного факультета.

Під керівництвом координатора Всеукраїнського природничого інтерактивного конкурсу «Колосок» Вакаревої О.А. брали участь 72 учнів (з них «Срібний колосок» - 29).

Під керівництвом Чекмак В.К., координатора Міжнародного конкурсу «Російське ведмежа», прийняли участь 101 учень (з них - 4 переможця).

Під керівництвом координатора Міжнародної математичної гри «Кенгуру» Писаревої О.О. брали участь 146 (з них – 48 «добрий результат»).

Під керівництвом координатора Всеукраїнського конкурсу українознавства «Патріот» Оноприєнко Г.М. брали участь 71 учень (з них 13 бронзових сертифікатів)

Під керівництвом координатора Всеукраїнської гри з українознавства «Соняшник» Кириченко І.В. брали участь 74 учня (з них -5 переможців)

Участь учнів ЗОШ № 47 в конкурсах та змаганнях

Назва конкурсу	В школі	В районі			В місті		
		2007-2008	2008-2009	2009-2010	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Участь шкіл у карнавалі до Дня міста					+	+	+
«Де козак, там і слава»			+	+			
Змагання із техніки туризму та спортивне орієнтування «Приазовська весна»				+		+	
						1 місце	
Майстер-клас для лідерів шкіл	+			+			
	(в межах освітнього округу)						
«Увага! Діти на дорогах»	+			+			
Всеукраїнська акція «Запали свічку»	+			+			
Конкурс малюнків «Моє рідне місто»	+			+			
«Мистецтво орігамі»	+			+			+
Пісенний конкурс «Музи не мовчать»	+			+			
				2 місце			
«Вулиці пам'ятають, вулиці розповідають»			+	+			
			2 місце	3 місце			
Зустріч з ветеранами Афганістану	+			+			+
Конкурс «Цирк очима дітей»	+			+			
Конкурс «Кращий клас року»	+		+	+			
			3 місце				
Конкурс на кращий шкільний Прес-центр				+			
ЮІР	+			+			
ДЮП	+			+			
Конкурс малюнків «Запам'ятати треба-на дорозі не грай!»	+			+			
Молодь проти СНІДУ	+						

Конкурс «Замість ялинки зимовий букет»	+						
Шахматний турнір	+						+
Виставки тематичних поробок «Козацький гарт»	+						
	+		+			+	
			1 місце			2 місце	
Проект «Моя школа майбутнього»	+						+
							1 місце

Робота з батьками – дуже важлива ланка в діяльності школи, яка планується згідно шкільної програми «Родина – фортеця родини». Педагогічний колектив розглядає батьків як рівноправних учасників навчально-виховного процесу. В кожному класі сплановано роботу з батьками, обрано та діють батьківські комітети. Проводяться батьківські збори 2 рази на семестр, батьки беруть активну участь в масових заходах школи. Завдяки батькам в значній мірі підтримується задовільний стан матеріально-технічної бази класів.

Значну допомогу батьківський комітет надавав в роботі ради профілактики, представники батьківського комітету проводили бесіди с учнями схильними до правопорушень.

Значний вклад батьківського комітету був у підготовку та проведення святкування тридцятиріччя школи.

До 2011 року в школі працювали гуртки :

- «Влучний стрілець» (6,8,10,11 кл.) - керівник Орел В.Д.
- « Барвінок» (6 кл.) - керівник Севрук Г.А.
- « Юний баскетболіст» (7,8,10,11 кл.) - керівник Антипенко Л.В.
- «Говоримо новогрецькою»(5 кл.) – керівник Орлова Н.А.
- «Фізична скарбниця» (8 кл.) – керівник Брагіна Н.Г.
- історичний клуб «Пошук»(7-9 кл.) – керівник Королькова Н.С.

Гуртки відвідують учні 5-11 класів (110 учнів).

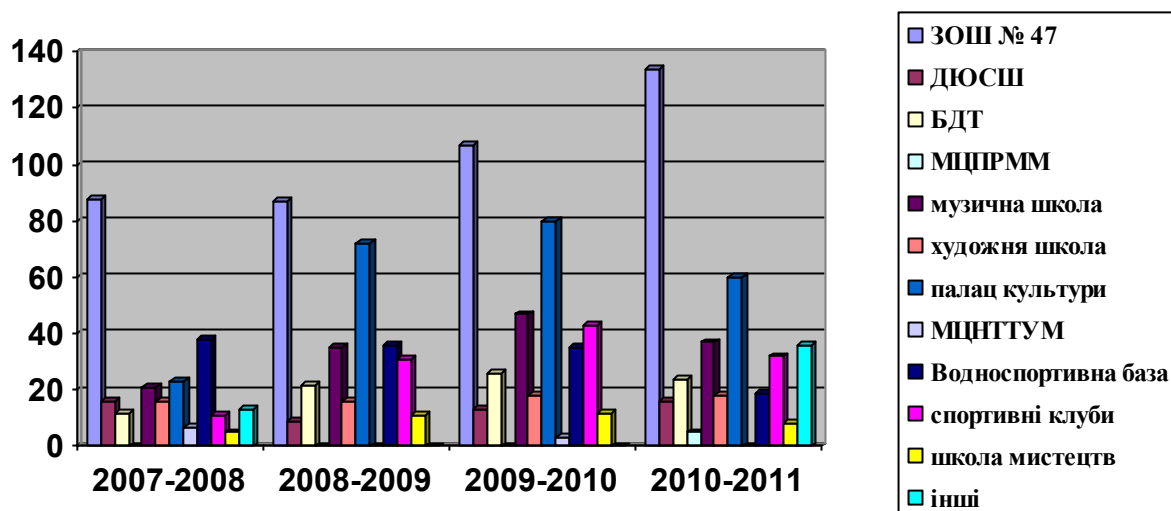
На базі школи працюють гуртки Іллічівського Палацу дитячої творчості : бальних танців « Феєрія», тренер Дерновий М.В, відвідують учні 1-4 класів, «Юний

перукар», керівник Кружилина Є.М. (для учнів 7-10 класів). Працюють спортивні секції ДЮСШ СК «Іллічівець»:

- Секція легкої атлетики (5-8 кл.) – керівник Антипенко Н.І.
- Секція греко-римської боротьби (4-8 кл.)- керівник Москаленко В.В.

Кількість учнів, зайнятих в позаурочний час гуртковою роботою в початкових закладах та в позашкільних закладах у 2009-2010 навчальному році – 369 учнів, що є 47% від загальної кількості. З 2010-2011 н.р. на базі шкіл існує філія Музичної школи № 4.

У позашкільний час учні мають можливість займатись в різноманітних гуртках, загонах та секціях на базі ЗОШ № 47 та позашкільних закладів.

Виховна робота має системний характер і охоплює велику кількість учасників. Система виховної роботи дає можливість для самореалізації учнів, розвиває індивідуальні здібності у значній кількості дітей. Різноманітні форми виховної роботи дозволяють виявити обдарованих, талановитих дітей у різних творчих галузях.

Соціальний захист

Захист прав неповнолітніх дітей пільгових категорій здійснюється на виконання законів України «Про освіту», «Про охорону дитинства», Постанови кабінету Міністрів України від 05.04.2004р «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених

батьківського піклування. Щорічно в школі призначається комісія з громадського огляду, інспектор з охорони прав дитинства.

З метою проведення обліку дітей і сімей, що потребують соціальної підтримки, на початку кожного навчального року складаються соціальні паспорти класів та школи загалом.

Кількість дітей пільгових категорій в ЗОШ № 47

Категорія	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Дітей-сиріт і дітей ПБП	12	9	9	10
Дітей-інвалідів	7	7	11	8
Дітей ЧАЕС	5	4	3	4
Дітей з малозабезпечених сімей	3	3	1	1
Багатодітних дітей	120	130	137	144

Статус «Прийомної сім'ї» має Запорожченко Л.В. (7дітей) , серед багатодітних сімей Яловець Р.А. має звання «Мати-героїня» (14 дітей). Адміністрація школи здійснює постійний контроль за виконанням опікунських обов'язків особами, на яких покладено ці функції. Опекунки Запорожченко Л.В., Козакова О.О. неодноразово нагороджувались Подяками міського голови та пам'ятними подарунками.

Класні керівники кожного року здійснюють обстеження умов проживання і навчання учнів, що належать до соціально вразливих категорій. Якщо виявляється, що умови проживання незадовільні або не приділяється належної уваги до виховання дитини з боку опікуна, то до роботи з виправлення такого становища долучаються представники батьківського комітету класу або школи, адміністрація, Рада профілактики.

За останні 3 роки за підтримкою педколективу оформлено опікунство над 4 дітьми школи, батьки яких не займались вихованням дітей.

Учні даної категорії залучаються до суспільно-громадського життя школи, відвідують різноманітні гуртки, факультативи, спортивні секції. З боку адміністрації школи здійснюється контроль за подальшим продовженням навчання та працевлаштуванням випускників.

Всі учні пільгових категорій забезпечені безкоштовним харчуванням в шкільній їдальні; діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, кожний рік отримують одяг і взуття, подарунки до свят. Приділяється постійна увага стану здоров'я дітей: два рази на рік діти – сироти проходять медичний огляд. Для збереження здоров'я дітей постійно протягом року учні пільгових категорій отримують путівки до оздоровчих центрів і санаторіїв.

Оздоровлення дітей пільгової категорії

Вид та місце оздоровлення	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011
санаторне-курортне лікування	3	2	2	2
Дитячий оздоровчий центр	3	9	6	4
«Артек»	1	1	1	1
«Молода гвардія»	0	0	0	2

Для виховання доброти, милосердя, співчутливого ставлення до чужого горя, а також з метою допомогти дітям із малозабезпечених сімей, дітям- сиротам, дітям-інвалідам проводяться місячники « Від серця до серця», акції « Створи добро». Зібрані під час акцій речі, іграшки, канцелярські набори, роздаються дітям пільгових категорій школи, а ще передаються учням інтернату № 2. Щорічно учні та вчителі школи беруть участь у зборі коштів для Червоного Хреста: 2008-2009 – 514 грн., 2009-2010 – 570 грн., 2010-2011 -580 грн. У грудні 2010 року в школі під час акції «Милосердя» за участю батьків була зібрана грошова допомога 1212 грн. необхідна для проведення операції на серці учениці сусідньої ЗОШ № 43 Чеботок Вікторії.

Превентивне виховання

Одним із основних напрямків виховного процесу є необхідність забезпечення відповідних умов для розвитку психічно і фізично здорової особистості, запобігання насильству, пияцтву, наркоманії, іншим асоціальним явищам, що негативно впливають на здоров'я дітей. До роботи з учнями, схильними до правопорушень, залучається комітет самоорганізації 232 кварталу, батьківський комітет школи та класів.

На внутрішньо шкільному обліку на кінець 2010-2011 навчального року знаходиться 4 учнів ,1 сім'я ,де склалися негативні умови виховання. За окремим

планом працює Рада профілактики. Створено наркологічний пост. З метою попередження правопорушень з учнями, схильними до негативних прояв, проводяться бесіди, заповнюються щоденники спостережень, працює практичний психолог. Створено правовий лекторій(керівник Малютіна О.Ю.),членами якого було проведено лекції «Підліток і Закон» для учнів 5-7класів,бесіди для учнів 2-4 класів. Охоплено 415 учнів. Протягом року проведено два етапи рейду «Урок», тиждень правових знань, декада правових знань. Постійний взаємозв'язок колективу школи з працівниками СДД та відділком кримінальної міліції. Існує скринька довіри,

постійно оновлюється куточок правових знань.

Одним з найважливіших напрямків виховної роботи школи є робота над формуванням здорового способу життя. Тому учні школи з задоволенням беруть участь у проведенні заходів:

- районні, міські змагання з баскетболу(1 місце);
- осіння спартакіада «Малі Олімпійські ігри»
- міські змагання «Ігри патріотів»;
- міські змагання «Козацький гарт»(1 місце);
- зональні обласні змагання «Козацький гарт»(2 місце);
- міська легкоатлетична естафета на приз газети «Приазовский рабочий» (1 місце);
- шкільні, районні змагання «Нащадки козацької слави»(переможці 9-А кл.).

В березні і травні діти брали участь в Декаді з безпеки життєдіяльності, за підсумками якої на загальношкільній лінійці переможці отримали нагороду за створення малюнків, інструкцій, коміксів, за участь у грі-подорожі «Моя безпека».Протягом року молодші школярі приймають участь у виставах дитячого театру, присвячених безпеці дитини на воді, на вулиці, вдома, на дорогах.

Для учнів середньої та старшої ланки протягом року проводились бесіди з безпеки життєдіяльності, зустрічі з лікарями наркологічного диспансеру, дитячої гінекології, співробітниками ДАІ, районного відділку міліції.

12. Матеріально-технічне і фінансове забезпечення

Заклад розташований на ділянці загальною площею 30267м². На території знаходиться трьохповерхова споруда, навколо неї – асфальтове покриття. На пришкольній території висаджено 260 дерев, 30 кущів та 11 квітників. Розташовано: футбольне поле 55х20м, волейбольний майданчик 18х18м, ігровий майданчик 24х18м, гімнастичний майданчик 15х15м з нестандартним спортивним обладнанням.

Територія закладу регулярно прибирається як техпрацівниками, так і учнями під час годин суспільно-корисної праці. Розроблені перспективні заходи щодо утримання зелених насаджень школи. Щорічно школа бере активну участь у проведенні міського конкурсу «Шкільне подвір'я». Так у 2010 р. школа посіла призове III місце і була відзначена Грамотою міського голови за кращий благоустрій шкільного подвір'я.

Художньо-естетичне оформлення приміщень закладу цілеспрямовано на виховання громадянина України, здатного жити в правовій державі, усвідомлювати відповідальність за свої вчинки, бути готовим до активної участі у громадському житті. У зв'язку з цим в основу зовнішнього естетичного оформлення взято декілька напрямків, що сприяють творчому розвитку особистості і охоплюють життєдіяльність школи.

Оформлення I поверху:

Вестибюль: стенди, присвячені історії та спортивним досягненням школи, «Державна символіка», Почесні дошки «Сузір'я 47-ої», «Від талановитого вчителя до обдарованої дитини», вітрини з нагородами перемців конкурсів та змагань.

Рекреація: стенди, що освітлюють роботу освітнього округу № 7, «Режим роботи школи» та «Панорама подій», тематичні плакати з правил особистої гігієни.

Оформлення II поверху: виставка дитячих малюнків «Безпека життєдіяльності», тематичні пано з предметів (історія, хімія, біологія) та куточок, присвячений місту Маріуполю та 65-річниці Великої Перемоги.

Оформлення III поверху: тематичні пано з історії держави, української культури, тематичні пано з предметів (математика, фізика, інформатика, англійська мова, українська мова та література, російська мова та література), тематичні плакати з безпеки життєдіяльності.

Будівля школи, комунікаційні системи, навчальні кабінети та службові приміщення знаходяться в задовільному стані, завдяки позабюджетному фінансуванню та добровільним батьківським внескам.

Стан матеріально – технічного забезпечення

У закладі 34 класні кімнати, включаючи кабінети. Використовуються вони на 100 %. Обладнання діючих кабінетів відповідає Типовим перелікам, передбаченим для даного типу закладів. Школа забезпечена наступними технічними засобами навчання: телевізори – 13; DVD – 12; відеоплеєри – 1; магнітофони – 7; музичні центри – 2; комп'ютери – 22; ноутбук – 1; мультимедійні проектори – 2; інтерактивна дошка – 1; МФУ – 4; фотоапарат – 1; графопроектори – 2; діaproектори – 2; фільмопроектор – 1; мікрофони – 2; комплект акустичної системи – 1; екран для презентацій – 1.

Кількість навчальних кабінетів

Загальна кількість навчальних кабінетів	Українська мова та література	Історія	Математика	Фізика	Хімія	Біологія	Географія	Російська мова та література	Англійська мова	Інформатика	Музика	ДІЮ	Основи здоров'я
23	5	2	3	1	1	1	1	2	3	1	1	1	1

Школа повністю забезпечена меблями, вони вимагають оновлення, але в цілому відповідають вимогам Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01).

Стан спортивних залів:

У ЗОШ є два спортивних зали: для учнів 5 – 11 класів – основний (площею 287м²), для учнів 2 – 4 класів – малий (площею 71м²), які частково забезпечені необхідним спортивним інвентарем. Стан залів відповідає санітарно – гігієнічним вимогам.

Стан майстерень:

Столярна майстерня - 64,1 м² на 15 робочих місць , слюсарна майстерня – 69,4 м² на 15 робочих місць; санітарно – гігієнічний стан задовільний, відповідає вимогам безпеки життєдіяльності.

Стан кабінету інформатики:

Загальна площа – 74,9м². Розташований у північному крилі будівлі на III поверсі. Стіни кабінету гладкі, пофарбовані для прибирання вологим способом. Підлога має покриття лінолеумом. Двері – металеві.

Обладнаний 11 комп'ютерами, встановленими на спеціальних столах, інтерактивною дошкою, мультимедійним проектором, 16 учнівськими столами та 41 учнівським стільцем. Комп'ютери підключені до мережі Інтернет, крім того, вони з'єднані між собою внутрішньою локальною мережею. Комп'ютерний клас придбано в 2010 році за рахунок бюджетних коштів (220 тис.грн) і встановлено в кабінеті інформатики.

Стан кабінету обслуговуючої праці:

Загальна площа – 70,6м². Розташований на I поверсі. Обладнаний швацькими машинами – 6 штук, електроплитами – 2 штуки, учнівських столів – 10, лав – 20. В кабінеті є меблева стінка та кухонний гарнітур.

Навчально-матеріальна база та технічні засоби навчання (комп'ютери, які є в наявності), під час навчально-виховного процесу використовуються раціонально.

Стан бібліотеки:

Загальна площа – 129,1м². Розташована на I поверсі. Бібліотека обладнана 10 металевими стелажми, 2 меблевими стінками, шафою. Крім того, для роботи учнів читальний зал обладнаний комп'ютером, підключеним до мережі Інтернет, МФУ, 12 письмовими столами та 24 м'якими стільцями.

В 2008 році проведено капітальний ремонт в приміщенні бібліотеки на суму 13 000грн.В окремому приміщенні знаходиться книгосховище, площею 15,8м².

Стан матеріально-технічної бази школи, а саме, технічний стан приміщень, комплектування обладнанням навчальних кабінетів, лабораторій, слюсарної та столярної майстерень, кабінету обслуговуючої праці, спортзалів, спортмайданчика, бібліотеки в цілому відповідає єдиним вимогам до упорядкування організаційно-педагогічних умов функціонування цих приміщень. Комп'ютерами обладнані робочі міста вчителів фізики, біології, української мови, обслуговуючої праці, кабінет психолога та початкової школи.

Забезпеченість сучасною комп'ютерною технікою.

З метою опанування педагогами школи нових інформаційно-комунікативних технологій за програмою «Intel», «Навчання для майбутнього», надання рівного доступу до оволодіння сучасними комп'ютерними технологіями, у школі обладнано сучасний комп'ютерний клас: до 2010 року на 6 робочих місць, який придбано у вересні 2001 року; з 2010 року на 11 робочих місць, придбаних у 2010 році. Ефективність використання комп'ютерної техніки задовільна. Курс інформатики в 9-11 класах вивчається в комп'ютерному класі як базовий предмет.

Вчителями-предметниками створено власні відеотеки з предметів (математика, біологія, хімія, фізика, українська література, російська мова, географія), які використовуються у роботі. Постійно проводять уроки у комп'ютерному класі Матвієнко Л.В.(українську літературу), Кузнєцова І.В. (математику),Ферсілеєва Ж.М.(російську мову та літературу), Лукашина О.М. (англійську мову), Власенко О.І.(англійську мову). Вчителі використовують не тільки головний комп'ютер для презентацій, але й робочі місця учнів для тестування, для перегляду відеоуроків, для пошуку інформації.

В кабінеті інформатики є сучасний відеопроєктор, мультимедійна дошка, які використовуються на уроках і у виховних заходах. По одному комп'ютеру встановлено у 8 навчальних кабінетах. Комп'ютерна техніка постійно

використовується в роботі Літньої школи. Всі комп'ютери підключені до мережі Інтернет.

У комп'ютерному класі постійно проводяться шкільні та міські методичні заходи. Комп'ютери використовуються у роботі психолога для психологічного тестування, анкетування учнів щодо особистісних якостей.

Комп'ютер є в приймальній кабінету директора школи, у методичному кабінеті, у бухгалтерії, у бібліотеці, у 9 навчальних кабінетах. Школа має електронну адресу в Інтернеті.

Забезпеченість навчально – методичною й довідковою літературою, ефективність їх використання

Шкільна бібліотека є структурним підрозділом освітнього закладу, який бере участь у навчально-виховному процесі з метою забезпечення права учасників освітнього процесу на безкоштовне користування бібліотечно-інформаційними ресурсами. Керується у своїй діяльності законами та нормативними документами про бібліотеку та бібліотечну справу.

Діяльність бібліотеки здійснюється на основі бібліотечно-інформаційних ресурсів відповідно з навчальними та виховними планами школи, програмами, проектами і планом роботи бібліотеки.

Завдяки ефективному використанню бібліотечних фондів, цілеспрямованій роботи щодо його обліку та збереження, повного розкриття та використання інформаційних ресурсів бібліотеки відбувається планова систематична робота щодо популяризації літератури, виявлення інформаційних потреб і задоволення освітніх та індивідуальних потреб користувачів бібліотеки, формування навичок незалежного бібліотечного користувача, розширення асортименту бібліотечно-інформаційних послуг, вдосконалення освоєння нових бібліотечних технологій, як складової компетентності учасників навчально-виховного процесу.

В наявності необхідна бібліотечна документація: інвентарна ті книги сумарного обліку бібліотечного фонду, журнал обліку книг, прийнятих замість загублених. Сумарна книга обліку аудіо, відео та електронних матеріалів.

Робота бібліотеки ведеться згідно з річним планом, затвердженим директором школи та цілком скоординована з роботою адміністрації та педколектива.

Бібліотечний фонд на 1.09.2010 р. становить:

література – 23094,

підручники - 19673.

Забезпеченість учнів підручниками 100%, яка досягнута за рахунок пересування з інших навчальних закладів та завдяки проведенню благодійних акцій «Подаруй підручник!». Забезпеченість учасників учасників навчально-виховного процесу науково-пізнавальною літературою задовільна, з причини наявності у книжковому фонді застарілої літератури.

У бібліотеці діє довідково-бібліографічний апарат: алфавітний каталог, систематична картотека статей, картотека реєстрації підручників, картотека реєстрації періодичних видань, краєзнавча картотека, тематичні та методичні картотеки (усього 10). Фонд довідкової літератури налічує 630 примірників енциклопедій, словників, довідників.

Систематично складаються рекомендовані списки літератури. Зроблено 55 бібліодайджестів (у т. ч. тематичних- 27, методичних – 28), які постійно поповнюються новими матеріалами.

Шкільна бібліотека обслуговує учнів і працівників школи. Організацію обслуговування читачів регламентують правила користування шкільною бібліотекою, які затверджені директором школи. Режим бібліотеки відповідає потребам навчально-виховного процесу, передбачає найбільш зручний для користувачів час.

На абонементі застосовується форма індивідуального обслуговування користувачів: члени наукового товариства «Сузір'я», учасники олімпіад, конкурсів,

науково-практичних конференцій, учасники Літньої школі для обдарованих дітей, члени літературного клубу «Живе джерельце».

На задоволення інформаційних та культурних потреб спрямовані книжкові виставки та тематичні полиці (усього 28). В бібліотеці вони представлені в повному обсязі і відповідають всім напрямкам роботи бібліотеки та інформують читачів щодо змісту бібліотечного фонду, рекламують окремі видання та розкривають їх зміст, знайомлять з новими книжками.

Книжкові виставки супроводжуються оглядами представлених на них видань з метою розширення читацького попиту. Немале значення для інформування користувачів мають різноманітні стенді (усього 4), так «Знамені дати та події», «Книга.Інформація.Читач.» та ін.

Складаються рекомендаційні та інформаційні списки за актуальними темами та напрямками навчально-виховного процесу.

Облік роботи з читачами ведеться в «Щоденнику роботи бібліотеки» та у формулярах читачів. Усі форми обліку та звітності бібліотечного фонду (інвентаризація, про надходження підручників та художньої літератури, забезпеченість підручниками) складаються та подаються своєчасно з урахуванням контингенту учнів та діючих підручників.

Проводиться систематична робота по заміні загублених підручників, оновлення фондів літератури, підручників та періодичних видань шляхом залучення спонсорських коштів.

Облік нових надходжень ведеться у відповідності до інструктивно-нормативних вимог. Вилучення списаної літератури відбувається регулярно за актами встановленого зразку.

Своєчасно проходять звірки з бухгалтерією про кількісний склад книжкового фонду та фонду підручників.

Велике значення для якісної роботи з читачами мають періодичні видання. Кожен рік бібліотека здійснює передплату періодичних видань.

		2007		2008		2009		2010	
		Бюджет	Спонс	Бюджет	Спонс.	Бюджет	Спонс	Бюджет	Спонс

Кількість видань	5	26	5	31	-	20	-	21
В т.ч. для дітей	-	5	-	7	-	6	-	6

Бібліотека надає допомогу вчителям, класним керівникам при підготовці різноманітних заходів як з учнями так і з вчителями та батьками. За графіком проводяться заняття з основ бібліотечно-бібліографічних знань. Тижні дитячої книги, усні журнали, екскурсії в бібліотеку. На базі бібліотеки працює літературний клуб «Живе джерельце» - філія поетичного клубу «Іллічівські зорі», які об'єднав аматорів поезії та починаючих поетів освітнього округу № 7.

Щорічно читачі бібліотеки беруть участь у Всеукраїнському конкурсі «Кращий читач року». У 2009 році переможцями 1 і 2 етапів став учень 6 класу Солоха О., учениця 7 класу Бондаренко С. посіла І місце в 1,2,3 етапах.

Бібліотека є опорною в Іллічівському районі та освітньому окрузі №7, надає методичну допомогу шкільним бібліотекам .

Неоднаразово на базі бібліотеці проводились міські семінари шкільних бібліотекарів, методоб'єднання та наради :

2008 рік - «Шляхи організації самоосвітньої творчої діяльності читачів в шкільній бібліотеці» . Методоб'єднання.

2010 рік -Інструктивно-методична нарада.

2011 рік - «Читання учнів у контексті якості освіти». Методоб'єднання.

Бібліотечно-інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу стало повним, якісним та оперативним після впровадження сучасних інформаційних технологій . Третій рік бібліотека має комп'ютер, в поточному навчальному році придбали принтер, сканер. Бібліотека підключена до мережі Інтернет. Практично не стало відмов в запитах користувачів. Застосовується нова форма роботи-презентація.

Шкільний бібліотекар Марченко Л.А. висококваліфікований спеціаліст, має кваліфікаційну категорію «провідний бібліотекар», освіта вища. Постійно працює над підвищенням свого професійного рівня:

- бере участь в педагогічних радах, семінарах, методичних об'єднаннях,

- вивчає та впроваджує в роботу передові досвіди з фахових журналів та сайтів мережі Інтернет,
- веде картотеку методичних матеріалів «На допомогу бібліотекарю».
- друкує свій досвід на сторінках періодичних видань(«Еколого-просвітницька робота в бібліотеці» - Методичний вісник НМЦ, 2005, №2,«Індивідуальна робота з читачами» Порадник класного керівника.-Сучасна школа України),2009,№6.
- брала участь у конкурсах :
  - Шкільний бібліотекар 2007 року, стала переможцем 1 (міського) етапу, нагороджена подякою міського голови, дипломом управління освіти і науки Донецької облдержадміністрації. Матеріали Марченко Л.А. визначені кращими за результатами участі в другому обласному етапі.
  - За участь у Всеукраїнській акції «Живи, книго!» в 2007 році бібліотекар школи нагороджена подякою міського управління освіти.

Нагороджена грамотами та дипломами:

- грамоти школи – 4,
- диплом, подяка, грамоти НМЦ – 4,
- грамоти міського управління освіти – 3,
- подяка міського голови,
- диплом управління освіти і науки Донецької облдержадміністрації за кращі матеріали в конкурсі «Шкільний бібліотекар 2007» в другому обласному етапі.

Фінансове забезпечення діяльності закладу

Фінансово-господарська діяльність школи ведеться відповідно до Інструкції про бухгалтерський облік в бюджетних установах, існуючих нормативно-правових актів та наказів по закладу. В закладі бухгалтерський облік ведеться самостійно. Працюють два бухгалтери, розподіл функціональних обов'язків цих осіб визначається відповідним наказом директора.

Витрати та отримання коштів для фінансового забезпечення закладу здійснюються згідно кошторису з дотриманням нормативів бюджетного фінансування. Документи, що відображають фінансово-господарську діяльність, ведуться правильно і достовірно. Характерне своєчасне оприбуткування та списання матеріальних цінностей.

Загальний стан будівель та приміщень навчального закладу

У закладі щороку проводяться поточні ремонти приміщень та комунікацій за рахунок позабюджетних коштів.

Позабюджетні кошти, які витрачені на ремонт

Навчальний рік	Спонсорські кошти	Батьківські кошти
2007-2008	41 438 грн.	6 179 грн.
2008-2009	50 664 грн.	8 115 грн.
2009-2010	40 000 грн.	9 571 грн.

Для забезпечення діяльності закладу коштів, що фінансуються з бюджету, недостатньо, тому адміністрація залучає позабюджетні кошти для розвитку закладу, для матеріального стимулювання учнів, про що щорічно звітує перед учасниками навчально-виховного процесу.

SWOT- АНАЛІЗ

Для проведення оцінки безпосередньо освітнього середовища школи і найближчого соціуму в західноєвропейському стратегічному менеджменті використовують технологію SWOT - аналізу (аналізу сильних і слабких сторін, можливостей і загроз). Найчастіше він використовується для розробки стратегії поведінки фірми. Проте, оскільки в загальному вигляді SWOT - аналіз не містить економічних категорій, його можна застосовувати до будь-яких організацій для побудови стратегій в найрізноманітніших областях діяльності.

Робоча таблиця оформлення результатів SWOT - аналізу

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
- згуртованість і працездатність колективу - високий авторитет директора та адміністрації в школі - потенційні можливості педагогічного колективу - у результатах освітнього процесу зацікавлені учні, батьки, органи місцевого самоврядування, державні органи. - у результатах взаємодії та співпраці зацікавлені навчальні заклади освітнього округу № 7, установи району. - достатня кількість кваліфікованих фахівців, служби супроводу. - розгалужена система додаткової освіти.	- переважання в колективі традиційних застарілих підходів до освітнього процесу; - низька мотивація школярів до учбової праці; - загрози обмеження; - асоціальні угруповання у мікрорайоні можуть робити негативний вплив на виховання школярів; - недостатнє фінансування, що створює труднощі у формуванні матеріально-технічної бази установи. - кількість викладачів, не готових сприймати інновації у всіх сферах навчально-виховного процесу, не готові вчитися; - при наявності стратегічного плану розвитку установи концентрація заступників директора на вирішення поточних проблем.

Можливості (О)	Загрози (Т)
- використання кадрових і матеріально-технічних ресурсів партнерів, ресурсів дитячих дошкільних установ, та інших установ та закладів суб'єктів освітнього округу; - зміни демографічної ситуації: збільшення числа дітей передшкільний віку; - використання інноваційних технологій в області навчання і виховання учнів; - оптимальне використання ресурсів для додаткової освіти учнів.	- зміни в законодавчій базі у галузі освіти, нестабільність, постійно змінюються умови існування; - висока конкуренція серед шкіл; - кадрова нестача спеціалістів певних спеціальностей; - певна складність для вчителів засвоєння нових освітніх технологій та використання нових цифрових освітніх ресурсів.

PEST - аналіз

Для вивчення чинників, що роблять найважливіший вплив на освітній процес установи, в західноєвропейському стратегічному менеджменті використовують методику PEST - аналізу. Згідно з нею, виділяються чотири основні групи чинників впливу зовнішнього середовища : політичний, економічний, соціальний, технологічний.

Таблиця критеріїв аналізу

Політичні	Економічні
Законодавство європейське / міжнародне законодавство. Регулюючі органи і норми. Урядова політика. Державне регулювання. Торгова політика. Фінансування, гранти і ініціативи. Групи лобіювання / тиску ринку. Екологічні проблеми та ін.	Економічна ситуація і тенденції. Інфляційні впливи. Інвестиційний клімат в галузі. Проблеми оподаткування. Попит та його специфіка. Специфіка виробництва. Потребі споживачів послуг. Обмінні курси валют. Основні зовнішні витрати (енергоносії, транспорт, сировина і комплектуючі, комунікації) та ін.
Соціальні	Технологічні

Демографічна ситуація Зміни законодавства, що зачіпають соціальні чинники. Структура доходів і витрат. Базові цінності. Тенденції способу життя. Бренд, репутація компанії, імідж, технології. Мода і зразки для наслідування. Думки і відношення споживачів. Споживчі переваги. ЗМІ. Етнічні / релігійні і чинники. Реклама і зв'язки з громадськістю і ін.	Розвиток конкурентних технологій. Фінансування досліджень. Пов'язані / залежні технології. Замінні технології / рішення. Зміна і адаптація нових технологій. Інформація і комунікації, Інтернет. Законодавство для сфери технологій. Потенціал інновацій. Доступ технологій, ліцензування, патенти. Проблеми інтелектуальної власності і ін.

Робоча таблиця оформлення результатів PEST- аналізу

Чинники впливу	Вплив на освітній процес навчального закладу	
	<i>Внутрішні чинники системи (освіта в цілому у місті, регіоні, країні, мирі)</i>	<i>Зовнішні чинники системи (за межами освіти)</i>
Політичні (політико-правові)	- Введення ЗНО стимулює к підвищенню якості знань з основних предметів навчання. - Профільне навчання розвиває здібності, задатки, удосконалює процес диференціації, визначає вибір майбутньої професії. - Підсумкові контрольні роботи спрямовані на узагальнення та систематизацію знань, стимулює до самостійної діяльності по засвоєнню та поглибленню знань.	Реалізація принципу спадкоємності політичної влади дозволяє припустити, що політика держави в галузі освіти забезпечить впровадження освітянських реформ на якісному рівні, чим задовольнить потреби України в галузі освіти.
Економічні	Перехід на нормативне фінансування навчального закладу викликає певні складнощі, а саме:	Світова економічна криза позначається на якості освітнього процесу: в скороченні навантаження

	• соціальному захисту робітників; • мотивації до підвищення професійного рівня; • матеріального заохочення працівників до одержання нових вмінь та впровадження нових освітніх технологій, підвищення якості знань учнів; • удосконалення освітнього менеджменту; • покращення матеріальної бази освітнього процесу на сучасних засадах.	учителів; • закритті гуртків; • звуженні кола предметів за варіативною складовою; • оптимізації навчальних закладів.
Соціальні	Збільшення повноважень громадсько - державних органів управління при зниженні ролі знань у житті, ціннісно-моральних орієнтирів суспільства, зниження поваги до діяльності вчителя.	Демографічні проблеми міста школа намагається вирішувати самостійно, без чітко продуманої системи державної соціальної політики.
Технологічні	Підвищення значущості інформаційно - комунікаційних і життєзберігаючих, інтерактивних технологій направлено на покращення якості навчання, та надання різноманітних освітніх послуг, що виражається в розробці авторських програм, дидактичних матеріалів, педагогічних кейсів, навчальних посібників, та ін. засобів навчання.	Значне збільшення ролі інформаційних технологій в житті суспільства розширює можливості навчального закладу, удосконалює дистанційну, заочну, самостійну, проектну діяльність учасників освітнього процесу.

PEST-АНАЛІЗ ЧИННИКІВ

що впливають на стан і зміну освітньої системи школи

Чинники впливу на школу	
Внутрішні	Зовнішні
Політичні	
1. Політика модернізації в області освіти дозволяє школі виробити та впроваджувати власну програму розвитку. 2. Перехід на профільне навчання може привести школу до втрати високої конкурентоспроможності, та ставить перед необхідністю займатися PR - технологіями, переосмислювати свою діяльність, частково відмовлятися від накопиченого досвіду. 3. Перехід до системи ЗНО за відсутності планомірної системної підготовки може негативно позначитися на показниках якості освіти у закладі, поставити під сумнів статус установи, що забезпечує підвищений рівень загальної освіти. 4. Реалізація компетентнісного підходу в освіті ставить заклад перед необхідністю удосконалення науково-методичної роботи в різних напрямках. 5. Державна політика підтримки шкіл і вчителів, активно впроваджувальних інновації в області освіти в рамках програми "Вчитель" та ін. програм і проектів позитивно впливає на статус закладу, його педагогічний колектив і що	Політична та економічна стабільність регіону гарантує чітко позначене державне замовлення та певні державні орієнтири по відношенню до освітньої системи.

знаходяться в соціокультурному середовищі і в професійному співтоваристві навчальних закладів освітнього округу № 7 міста Маріуполя.

Економічні

Перехід на нормативне фінансування шкіл дозволить самостійно визначати і реалізовувати самостійну фінансову політику закладу. Проте, враховуючи середню наповнюваність класів (28 учнів), загальну кількість тих, що навчаються (771 учнів.), кількість педагогів (48 учителів) і технічних працівників (15), можна передбачати ряд негативних наслідків:

- скорочення штатного розкладу;
- ліквідацію ділення на групи класів при вивченні окремих предметів;
- вимушене скорочення кадрів.

Все це може зруйнувати створені роками сприятливі умови для реалізації індивідуального і диференційованого підходу до учнів.

Для стабільної діяльності школи в цих умовах необхідно: розробити імідж - стратегію навчального закладу, ретельно відстежувати чисельність учнів, приріст, та чинники зміни кількості учнів.

Приріст можливий за рахунок додаткового набору 1х і 10 - х класів. Плани розвитку можна реалізувати лише за умови цілеспрямованої роботи по іміджу, удосконалення діяльності по якості знань, привабливості навчального закладу для потенційних і реальних споживачів його освітніх послуг.

1. Пріоритет металургійної промисловості над іншими сферами виробництва особливо сильно позначається на нашому регіоні, місті з градоутворювальними підприємствами.
2. "Залишковий" принцип фінансування освіти спонукає і спонукатиме школу до пошуку інших джерел фінансування:
  - отримання грантів (за рахунок успішної участі в професійних конкурсах);
  - отримання інвестицій громадськості, підприємств, спонсорів.
3. Спеціальна організаційна діяльність школи як опорного закладу освіти освітнього округу № 7 сфері необхідна, так само як і спеціальні організаційні структури.
4. Реалізація ринкових принципів економічного розвитку країни сприяє формуванню системи освіти як ринкової сфери, тобто в першу чергу, як сфери послуг і, в останню - як духовною.
5. Традиційні підходи до управління системою освіти в таких умовах можуть привести установу до незатребуваності, а значить, до незадовільного існування.

	6. У сучасних умовах необхідна реалізація маркетингового підходу до управління, стратегічного і тактичного планування діяльності освітнього закладу.
Соціальні	
Найважливіші критерії діяльності школи на сьогодні: - висококваліфіковані педагоги; - якісна, сучасна матеріально-технічна база; - наявність профільного навчання; - повномасштабне впровадження комп'ютерних (інформаційно-комунікаційних) технологій. Розвиток на означених напрямках забезпечить його привабливість для реальних і потенційних споживачів. Можна припустити, що результативність ЗНО, профільне навчання, державні підсумкові контрольні роботи стануть провідними чинниками, що стимулюють учнів до активізації процесу навчання.	- Деяке ослаблення демографічної кризи сприяє збільшенню набору учнів. - Орієнтація соціуму на політехнічну професійну освіту приводить до меншої затребуваності класів природничо - наукового і соціально-гуманітарного профілів, також збільшення фізико-математичного, інформаційно-технологічного, фізико - хімічного профілів. - Негативний вплив техногенних явищ, складна екологічна обстановка потребують підсиленої уваги до проблем впровадження життєзберігаючих педагогічних технологій.
Технологічні	
Впровадження сучасних інформаційних, Інтернет - технологій та інших нових сучасних засобів навчання приводить до принципової зміни ролі вчителя в освітньому процесі, до необхідності якісно нової підготовки педагогічних кадрів, які технічно і психологічно будуть готові до	Посилення ринкових тенденцій в освіті підвищує затребуваність таких технологій, як маркетинг, менеджмент, PR - технології, тьюторство, дистанційні технології, та ін.

нових умов, створення нових методик викладання, удосконалення технологій навчання. • Впровадження життєзберігаючих технологій збільшить вимоги до відбору методик викладання. • Введення ЗНО, профільного навчання, державних підсумкових робіт може привести до різкого зниження ролі тих технологій і методик, які не направлені на тренування роботи з тестами, і пріоритету формування ключових компетенцій.	

Аналіз політичних, економічних, соціальних і технологічних чинників, що роблять вплив на зміни в освітній системі школи, дозволяє визначити найбільш загальний підхід до його стратегічного планування.

Розвиток освітньої системи школи, з одного боку, повинен більше орієнтуватися на державне замовлення і державну політику в області освіти (орієнтація на загальну середню освіту, профільне навчання, ЗНО, профільне навчання, державні контрольні роботи, реалізацію компетентнісного підходу, пріоритет життєзберігаючих і інформаційних технологій та ін.) З іншої - в нових умовах школа повинна чіткіше визначати власні цілі, місію, політику і тактику, які забезпечать привабливість для споживачів освітніх послуг, держави та соціальних замовників, що буде підсилювати стабільність і успішність функціонування і розвитку навчального закладу в соціумі в умовах ринкової економіки.

14. Оцінка ефективності реалізації Програми

Суспільний рейтинг навчального закладу

За 30-річний період історії Маріупольською загальноосвітньою школою I-III ступенів № 47 підготували 1998 випускників, створено колектив педагогів-одномумців. З покоління в покоління передаються традиції школи: вечори-зустрічі ювілейних випусків, вечори-портрети кращих педагогів, свята до Дня рідного міста, Дня Перемоги для мешканців мікрорайону з вшануванням ветеранів мікрорайону, осінні та весняні спартакіади, Дні відкритих дверей.

Славу школі, місту і державі принесли неодноразові переможці Міжнародних, всеукраїнських олімпіад з хімії Забільський Максим (2000-2005р.р.), Забільська Анастасія (2003-2005р.р.), Колесников Кирило (2003-2006р.р.), Шаповалов Олександр (2006 р.), Забільська Ганна (2005-2008р.р.). Гордістю школи є випускники Толпежніков Р.О., декан економічного факультету ПДТУ, Цуприк О.В., Гончар В.В., Ломакіна Н.Г.

Свою сторінку в історію школи вписали переможці міських та обласних науково-практичних конференцій Власова Олена (2004-2006рр) Малютіна Катерина (2006-2009р.р.), Малярчук Марина (2011 р.).

7 педагогів школи стали керівниками навчально-виховних закладів міста.

Досвід кращих педагогів страших поколінь Волченко А.З., Заяць О.В., Гатилової С.І., Шкарупа А.І., Альшаєвої Л.І., Карпинської Л.Ф., Лубяніченко Л.Ф. продовжують молоді педагоги Барецька О.О. – заслужений вчитель України, переможець обласного конкурсу «Кращий працівник року», «Відмінники освіти України» - Антипенко Л.В., Єгорова Л.О., Чаплигіна Л.М., Орел В.Д., вчителі вищої категорії Брагіна Н.Г., Цунікова І.О., Боруш О.М., Ферсілеєва Ж.М., Ігнатова О.М.

14 випускників школи працюють в рідній школі вчителями.

З кожним роком поширюється співпраця колективу з Приазовським державним технічним університетом, Маріупольським державним університетом, Донецьким університетом, обласною очно-заочною школою «Ерудит», натуралістичною станцією с. Пески, а співпраця з МВМПУ № 99 з 2010-2011 н.р.

представлена спільною роботою в 10-Б класі технологічного профілю. На базі школи проходять практику студенти Горлівського інституту іноземних мов, Маріупольського державного університету (англійська мова, психологія, українська мова та література).

Значно виріс рейтинг школи як опорної в освітньому окрузі № 7. В мікрорайоні 232 кварталу школа стала справжнім культурно-просвітницьким центром не тільки для учнів, але й для мешканців мікрорайону. В цьому питанні колективу сприяють суспільні організації: Асоціація жінок ПАТ «ММК ім.Ілліча», Українське реєстрове козацтво, Союз ветеранів-Афганців «Долг», Союз Українок. Система виховної роботи забезпечується спільною працею з Асоціацією позашкільних закладів (клуб «Горизонт»), Іллічівським БДТ, філією музичної школи №4, спортивними школами.

Школа має високий рейтинг за результатами фізичного виховання та залученням учнів до спортивно-масових заходів.

В грудні 2009 року школа стала переможцем міського конкурсу з охорони праці, в серпні 2010 року – переможець міського конкурсу «За благоустрій шкільного подвір'я». Досвід школи, як опорного закладу в освітньому окрузі № 7 був представлений в 2010 році на обласному конкурсі «Кращий працівник року» в номінації «Кращий директор опорної школи освітнього округу» директор школи Воробей Н.І. стала призером, на Міжнародній конференції в м.Черкаси отримали диплом переможця. Робота школи з питань фізичного виховання учнів, з благоустрою школи та шкільного подвір'я неодноразово відзначалась міським головою Хотлубеєм Ю.Ю. та міською радою.

Діяльність закладу постійно висвітлюється в засобах масової інформації: газетах «Іллічівець», «Приазовский рабочий», телеканах «МТВ», «ТВ-7», «Сигма».

Щорічно на загальній конференції школи підводяться підсумки роботи педагогічного колективу, заслуховуються звіт директора школи та ради школи перед делегатами конференції. В цих оцінках результати спільної діяльності педколективу, батьків, громадськості.

Кількісні параметри ефективності реалізації Програми

№	Параметр	2009 р.	2010 р.	2011 р.
1.	Кількість випускників школи, які поступили у ВНЗ	18%	18%	-
2.	Кількість переможців та призерів	2	1	3
	- міських	1	1	1
	- обласних предметних олімпіад			
3.	Кількість переможців міських, всеукраїнських та міжнародних конкурсів, інтелектуальних ігор, фестивалів, змагань	8	6	12
4.	Динаміка підсумкової атестації			
	9 кл українська мова	-	69%	71%
	математика	-	52%	58%
	біологія	-	73%	78%
	географія	-	89%	89%
	11 кл українська мова	45%	70%	-
	історія України	59%	89%	-
5.	Розрядність (категорійність) вчителів школи (вища кат.)	15 осіб	14	14
6.	Кількість вчителів, які пройшли атестацію, спеціалізацію	18	10	8
7.	Укомплектованість школи кваліфікованими кадрами, їх плинність	100%	100%	100%
8.	Періодичність підвищення кваліфікації вчителів.	раз у 5 р.		
9.	Розробка та впровадження авторських програм	0	2	2
10.	Розробка нових спецкурсів та факультативів	1		
11.	Виступи вчителів на конференціях, публікації в педагогічній пресі	10	12	15
12.	Кількість навчальних семінарів на базі школи	2	2	1
13.	Наявність у школі фахівців служби супроводу:			
	• Психолог;	1	1	1
	• Логопед	1	1	1
	• Соціальний педагог.			

14.	Кількість учнів, охоплених діагностикою МНМЦ за програмою «Обдаровані діти»	12	21	51
15.	Динаміка захворюваності та травматизму	5 особи	3 особи	2 особи
16.	Динаміка кількості нових надходжень до бібліотеки:		25	
	- підручники;	2351	1404	884
	- література.	33	25	
17.	Динаміка кількості кабінетів, обладнаних ТСО			
18.	Динаміка коштів витрачених на ремонт:			
	- спонсорські	50.664 грн	40.000грн	
	- батьківські	8.115 грн	9.571 грн	
	- бюджетні			
19.	Динаміка збільшення кабінетів обладнаних комп'ютерною технікою,	2	5	9
	- Інтернет доступ			
20.	Оснащеність мультимедійними засобами навчання	1	1	2

Якісні параметри ефективності програми

№	Параметр (те, що написано в правій графі таблиці)	Ознаки, за якими можна судити про представленість даного параметра в середовищі школи отримані в результаті самооцінки роботи педагогічного колективу за 12-б шкалою.
1.	Відповідність освітніх навчальних програм Державним вимогам до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	100 %
2.	Ефективне застосування нових освітніх технологій, що забезпечують впровадження Державного стандарту	Високий рівень впровадження освітніх інноваційних технологій.
3.	Можливості для самореалізації в сфері додаткової освіти для учнів усіх вікових груп	Функціонує допрофільна (математичний гуманітарний технологічний), профільна (математичний, технологічний на базі МВМПУ), додаткова освіта: - 2009 – 2010 н.р. – 9; - 2010-2011 н.р. – 7; - 2011-2012 н.р. – 12. дистанційна освіта (за потребою)
4.	Відповідність програм факультативів, спецкурсів, занять за вибором, гуртків позакласної та позашкільної роботи цілям та освітнім потребам учнів та їх взаємозв'язок з програмами основної освіти.	Програми факультативів, спецкурсів, гуртків за бажанням учнів та батьків
5.	Можливість вибору освітнього маршруту, або особистої освітньої траєкторії учнями	- Учасники МАН, предметні олімпіади, конкурси за індивідуальною траєкторією (18%) - Індивідуальний план за діагнозом ВКК – 0,5%.
6.	Ступінь відкритості освітнього середовища: • використання соціокультурного простору (взаємодія з установами професійної освіти і культури, науковими установами, закладами додаткової освіти) • партнерство з навчальними закладами	Співпраця з МВМПУ № 99, МДУ, ПДТУ, Натуралістична станція с. Пески, ДонДУ, Іллічівський ДДТ, ДЮСШ № 4, МШ №4, авторський клуб «Іллічівські зорі», Спілка жінок України, комітет самоорганізації, Українське козацтво, спілка воїнів інтернаціоналістів «Долг», громадська організація « 3 нами добрі серця», ДК комбіната Ілліча. співпраця у мережі освітнього округу № 7, та дошкільними закладами.
7.	Ступінь розвиненості громадського управління школи.	Високий

8.	Особистісні та професійні досягнення випускників школи, їх участь в житті школи.	- Толпежніков Р., випускник школи, декан економічного факультету ПДТУ, директор інститута економіки. - Забільський М, Колесников Корило, Забільська Анастасія, Забільська Ганна - переможці міжнародних олімпіад з хімії, студенти Московського Державного університету ім. Ломоносова. - Мінашкін Д. – випускник, чемпіон України з велоспорту.

Реалізація програми проходить на базі постійного вдосконалення її концептуальної та методологічної основи. Реалізація Програми - це динамічний процес народження нових ідей і практичних справ, результат взаємодії науки і практики, вдосконалення процесу освіти у навчальному закладі відповідно до тенденцій розвитку освіти в Україні та світі.